

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 3 november 2008*§ 3 Interpellation om Järvalyftet som alibi för utbyte av befolkningen och försämringar i välfärden på Järva (nr 2008:21)*

Anförande nr 1

Borgarrådet L a r s s o n (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Jag vill tacka borgarrådet för det utskickade svaret. Anledningen till att jag skrev den här interpellationen var just en annan interpellationsdebatt i den här salen om Järvalyftet.

Vi socialdemokrater var initiativtagare till det som kom att bli Järvalyftet. Vi kunde inte i vår vildaste fantasi föreställa den grad av oreda som en politisk majoritet skulle kunna ställa till med. Ni i majoriteten har väl också insett att det inte har gått så där jättebra, men jag vill ändå passa på att ge er en eloge för det material som ni kallar för Vision Järva 2030. Jag tycker att det är ett bra och överblickbart material som kan skapa bra diskussioner och samla ihop åsikter.

Men den stora frågan är egentligen om det går att reparera den skada som redan har skett. De frågor som jag ställde i min interpellation står också obesvarade. Jag uppfattar faktiskt inte att borgarrådet svarar på frågan om varför oppositionen inte informerades om försäljningen av hela stadsdelen Hjulsta. Borgarrådet väljer att skylla på bolagsledningen i Svenska Bostäder, men det är ändå politiken som bär ansvaret, och det är ordföranden som har ansvaret för dagordningen. Jag tycker att det till och med är lite genant att borgarrådet kommer med den beskyllningen.

Jag upplever inte heller att borgarrådet svarar på frågan hur man ska kunna ta ansvar för utvecklingen i ett område som Hjulsta där man har sålt allt. Hur ska man kunna ta det ansvaret när man inte finns kvar där?

Jag uppfattar inte heller att borgarrådet svarar på frågan om hur man ska kunna finna blocköverskridande, långsiktiga lösningar för stadsdelarna kring Järva när ni helt utan dialog väljer att avyttra en hel stadsdel. Det är bra att majoriteten, för att använda borgarrådets ordval, från dag ett har poängterat vikten av politisk enighet, men politik handlar om att ge och ta. Det handlar om att lyssna och att bli lyssnad på. Det handlar om att väga fördelar mot nackdelar. Inget av detta har ni velat göra. Politisk enighet för moderater är att alla gör som Moderaterna vill, och det är inte att skapa ett långsiktigt utvecklingsarbete. Det är inte att göra situationen bättre för dem som bor på Järva. I ärlighetens namn har ni bara ställt till det. Ni har skapat oro och motvilja hos dem som bor på Järva. Att lyfta ett område utan att ha dem som bor med sig är inte möjligt.

Jag hoppas att jag faktiskt får svar på de frågor som jag ställer i min interpellation och som du faktiskt inte svarar på i det utskickade svaret.

Anförande nr 3

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Jag skulle i och för sig ifrågasätta om jag hörde rätt om Teres Lindberg tyckte att jag hade svarat på de här frågorna. Jag tycker att jag verkligen har försökt svara på de frågor som du ställde i en diskussion som fördes under våren.

Jag vill börja ungefär där du slutade nu i ditt inlägg. Det gäller vikten av att de boende involveras i arbete kring Järvalyftet och kring de frågeställningar som det är väldigt viktigt att man engagerar sig i. De boende är mycket engagerade, Teres Lindberg. Det är 20 000 personer som har fått den vision vi nu har ute på remiss. Det är 20 000 hushåll som har fått denna på 15 olika språk hemskickad till sig för att se till att alla som har önskemål om att komma in med synpunkter kring sin boendemiljö ska kunna göra det. Det är ett enormt arbete som är igångsatt. Hittills ser jag bara positivt på det arbetet.

Det har också lett till många av de önskemål som Teres Lindberg hänvisar till, som framför allt kom fram vid demonstrationer och annat under våren. Många av de önskemålen har handlat om dialog, och det är något som de som demonstrerade har upplevt man har tillgodosett. Jag har träffat många av dem i olika sammanhanget och diskuterat om hur arbetet ska gå vidare kring Järvalyftet och Järvaområdet. De mötena har inte Teres Lindberg varit med på. Jag kan bara konstatera att vi är väldigt samstämmigt överens om i dag att vi inte kommer någonvart om inte de boende är med i den här processen. Jag tycker att de boende är med i processen i dag. Det är väldigt positivt, för då kommer vi någonstans. Det är de boende där som är experterna, så det är självklart att vi måste lyssna på dem.

Jag har varit noga med att säga att det skedde en del saker för ett år sedan som var olyckliga i form av ett brev från Svenska Bostäder hem till hyresgästerna. Det är någonting som vi har tagit avstånd ifrån. Det har också bolaget gjort.

Herr ordförande! Därmed tycker jag att Teres Lindberg möjligen kan sänka tonen något. Det är möjligen så att du inte tycker att jag har svarat på frågan om Hjulsta-affären. Det här är sanningen: Ni har fått redovisat de datum som står i papperet, och det är de datum då ni också har fått informationen.

Anförande nr 4

A b d o G o r i y a (s): Herr ordförande och Joakim Larsson! Järvalyftet har föregåtts av många andra projekt, bland annat storstadsproppen redan 1995, ytterstadssatsningen och stadsdelsförnyelsen. När vi hade majoritet bjöd vi in er i egenskap av opposition att delta i ett långsiktigt arbete. Svaret från er var hela tiden: Nej, vi vill inte vara med.

Nu bjuder ni in oss i egenskap av opposition, och vi har sagt ja till det. Vi har tillsammans med er bildat två styrgrupper, den ena centralt och den andra lokalt. Vad är det som har hänt? Jo, ni fattade beslut utan att över huvud taget förankra det hos

oppositionen. Ni har inte ens informerat oss. Ni har pratat ganska mycket om att dialog måste äga rum mellan politiker och medborgare. Ni sålde hela beståndet i Hjulsta utan att ens informera oppositionen, medborgarna eller tjänstemännen. Är det detta som är den utsträckta handen från er sida.

Under hela den förra mandatperioden försökte vi få en stor enighet kring utvecklingen av Järva. Vad var det ni gjorde? Ni gnällde. Under den nuvarande mandatperioden säger ni i ord att ni vill ha en stor majoritet och långsiktighet, men ni fattar beslut i de stängda rummen. Ni gnällde i opposition, och sedan fattar ni beslut i majoritet. Hur kan denna ekvation gå ihop, Joakim Larsson?

Anförande nr 5

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag tycker att det är jättebra att du har möten ute på Järvafältet, Joakim. Men du kan inte hänvisa till att jag inte har varit med i dina dialoger eftersom jag inte har varit inbjuden att delta i dessa möten. Jag har däremot varit inbjuden till andra offentliga möten dit du eller andra representanter från ditt parti också har varit inbjudna. Där har representationen bestått av en tom stol. Man kan fundera hur mycket man lyssnar på de boende.

Någonstans finns kärnan kvar. Man står här och säger att man satsar på Järva och gör jättemycket, men i verkligheten är det inte så. Man fränsäger sig ansvaret för stora delar av de här bostadsområdena genom försäljningar. Det är en moderat politik som resulterar i nedskärningar på stadsdelsnämnderna. Ni flyttar stadsdelsnämnden från Rinkeby till Kista. Moderat politik ser till att man flyttar barn- och mödravårdscentralen från Husby till Kista. Det handlar hela tiden om att centralisera allting till den del som egentligen redan är den mest välmående på hela Järvafältet, nämligen Kista. Jag tycker att det är tragiskt.

Ska vi få en bra utveckling måste vi ha fungerande fritidsgårdar på de här ställen, men dem lägger ni ned för att man inte har tillräckligt med pengar i stadsdelsnämnden. Man behöver ha fungerande verksamheter, fungerande centrumanläggningar och lunchrestauranger och så vidare. I både Rinkeby och Husby har man blivit av med arbetsplatser, vilket resulterar i att lunchrestauranger inte fungerar i de här stadsdelarna. Det tar ni inget ansvar.

Ni säger att ni satsar på Järva, men i praktiken är det precis tvärtom, Joakim. Järvalyftet blir någon form av alibi. Det är också min sista fråga: Varför använder man Järvalyftet som ett alibi för att försämma i välfärden för befolkningen på Järvafältet? Det är själva kärnan i den här problematiken, och den väljer du att inte prata om. Du säger att du har varit ute och träffat medborgare. Du är där och ler åt dem, och nästa stund smashar du till bara. Det är det den moderata politiken resulterar i.

Anförande nr 6

Borgarrådet L a r s s o n (m): Teres Lindberg, du använder nu argumentation som jag läste på Offensivs hemsida i maj månad. Jag kan meddela dig att Offensivs hemsida är mer uppdaterad än vad du är. På Offensivs hemsida, där man kan läsa deras tidning, kan man konstatera att de ser mycket väl vad som är dialog i dag. De

är väldigt nöjda med den diskussion som vi har uppnått genom att vi har haft sammanträffanden där det också har funnits representanter från s, dock inte Teres Lindberg.

Den argumentation som du använder dig av och som du snart är ganska ensam om, vill jag påstå, innebär att du poängterar gång efter annan att vi använder vår politik som alibi för att byta ut folk, för att försämma och så vidare. Det är precis tvärtom. Vi använder vår politik, vårt Järvalyft, för att se till att området får en mycket bättre status för dem som bor där i dag och för dem som kan tänkas vilja flytta till området i framtiden. Det är någonting som är positivt, men för att få den höga statusen måste man involvera de boende, och där är vi i dag.

Vi bedriver ett arbete kring visionsdokumentet som har kommit långt. Jag är väldigt tacksam över att kunna konstatera att många boende är engagerade och ger synpunkter. Jag väddar till er socialdemokrater att också ta del av de svar vi får in och uppdatera er lite mer än att läsa Offensivs hemsida från i maj, för den har förändrats. Det vill jag lova. Det är ungefär samma argument som jag ser i interpellationen, och det är också de argument som skrevs i maj. Jag vill påstå att vi har kommit väldigt långt. Jag vill att det blir ett brett, blocköverskridande deltagande i det här arbetet. Jag är övertygad om att vi kommer att nå därhän.

Frågan om projekt har kommit upp, och det är helt riktigt att det har skett rad olika projekt genom åren i Järvaområdet. En del har varit riktigt bra, och en del har varit mindre bra. En sak är säker, och jag tror att vi alla som har mött människor som bor i området kan skriva under på det, och det är att man är väldigt trött på projekt, det vill säga att man har en början och ett slut. Hela tanken med visionsarbetet är att få slut på projekten och se till att vi får ett långsiktigt arbete i hela området, och det gäller inte bara Järva utan vi ska också försöka vidga det till ytterstaden som helhet. Vi måste vara beredda att ta emot människor som vill flytta till Stockholm. Då måste man kunna välja inom hela staden. Det är inget projekt, Abdo Goriya, utan det är att se till att det blir ett långsiktigt arbete som är förankrat, och det håller vi på med.

Anförande nr 7

Borgarrådet L i v h (v): Ja, Joakim, du och jag har varit på en debatt tillsammans, och sedan finns det andra möten där vi inte har varit tillsammans. Eftersom jag bor där har jag en ständig dialog med mina vänner och grannar om Järvalyftet. En sak som har förändrats, och det håller jag med om, är att ni har tagit tillbaka den här informationen. Ni har bett om ursäkt för den här usla starten. Det tycker jag är bra. Det hedrar er. Men det människor inte förstår, Joakim, är att man pratar om lyft, och sedan skriver du i ditt svar att man ska skapa en positiv social och ekonomisk utveckling på Järvafältet. Det är där som det blir en liten krock.

Människor som jag känner i Tensta och Rinkeby förstår inte varför man halverar medborgarkontoret och varför det blir mindre resurser till Ungdomens hus. Jag vet till exempel att två föreningar som jobbar med äldre invandrare kommer att lägga ned nu eftersom de inte får några pengar. Det människor på Järva vill ha är kanske inte miljoner diskussioner om lyft hit och dit. De vill ha en normalt fungerande stadsdel med medborgarkontor som fungerar. Familjecentralen var en av de

populäraste verksamheterna i Rinkeby. Den är mer eller mindre skrotad på grund av nedskärningar. Folk vill ha en bra social service. Det är det som är ett lyft. I stället skrotar ni det och pratar sedan om lyft och visioner. Ni pratar om två helt olika saker, och det går inte ihop, Joakim. Jag skulle vilja att du någon gång förklarar de här två olika projekten som ni jobbar med, å ena sidan visioner och utveckling och å andra sidan en total nedrustning av stadsdelarna på Järvafältet. Jag skulle jättegärna vilja att du förklarade skillnaderna i de här två sätten att arbeta.

Anförande nr 8

A b d o G o r i y a (s): Joakim, du använde orden projekt och långsiktighet. Ni kritiserade oss för att det här var ett projekt, trots att vi bjöd in er till samtal under den förra mandatperioden. Nu säger ni att det ska vara långsiktigt och vill ha oss med. Vi sade ja till det, men ni bröt de löften som ni gav till oss. Utförsäljningen av beståndet i Hjulsta är ett konkret exempel.

Sedan pratar du om lyft. Låt mig ta ett konkret exempel. Förskolan på Järva har fått mycket mindre resurser. Antalet barn i varje grupp har ökat, och antalet vuxna har minskat. Jag har god kontakt med grundskolan. Där har personaltätheten, i form av både lärare och övrig personal, minskat kraftigt. För två veckor sedan var jag i en skola som heter Enbacksskolan. När jag träffade personalen sade de rakt ut att man har skurit ned en halv lärartjänst rakt igenom från årskurs 1 till och med årskurs 9. Kallar du detta för lyft?

Det är likadant i äldreomsorgen. När vi lämnade över var det nio anställda på medborgarkontoret i Tensta. I dag är de enbart fyra. Är detta ett lyft eller är det ett ras?

Anförande nr 9

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Om man befinner sig i ett läge där en stadsdelsförvaltning väljer att lägga sitt stadsdelskontor på en mer central plats, om man väljer att byta lokaler av det ena eller andra skälet, tror jag att det är viktigt att se om staden kan använda de här lokalerna på något annat sätt. Det gör vi just nu. Vi tittar på om det finns möjlighet att förlägga en annan förvaltning i den här byggnaden. Vi försöker ta ett gemensamt ansvar för att se om staden har olika metoder att använda de lokaler man lämnar. Jag tror att det är viktigt att man gör det. Men stadsdelsförvaltningen måste rimligtvis få välja var man ska ha sitt stadsdelskontor. Sedan kan vi ha olika uppfattningar om det var en riktig placering som de valde eller ej. Det är den ena sidan.

Den andra sidan är att ni väljer att lyfta fram de olika punkter inom stadsdelsförvaltningen där ni ser att det har blivit förändrade budgetramar gentemot vad ni själva beslutade om. Det ras som ni hänvisar till blir möjligen lite väl överdrivet när man också tittar på vad det är för aktivitetslistor som finns i de olika förvaltningarna. Jag tror faktiskt inte att mina minuter ens räcker till för att läsa upp det som pågår inom Järvalyftets ramar och också inom de ramar som man har inom stadsdelsförvaltningen och inom de olika förvaltningarna.

Det finns en rad satsningar inom idrotten. Det handlar om nattfotboll och många olika satsningar inför sommaren som man använder sig av på nytt och som man tidigare inte har använt sig av för att stimulera ungdomars fritidsintressen av olika slag. Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har Järva karriärcenter. Det är sommarverksamheter. Utbildningsförvaltning går in med Salutprojekt, Järva karriärcenter och koppling skola–arbetsliv. Tensta gymnasium har fem olika delprojekt som de har velat förlänga framöver. Kista gymnasium och Järva karriärcenter likaså. Spånga gymnasium jobbar också med detta. Det sker upprustningar av parker och annat för de unga i området.

Sådant här väljer ni aldrig att presentera, utan ni tar upp det som ni anser vara försämringar. Låt oss gå igenom det här tillsammans med de boende och se vilka satsningar för framtiden som man själv önskar i området. Låt oss få slut på den här kasta-paj-mentaliteten. Jag är övertygad om att det finns väldigt mycket bra att lyfta fram i det här området också, och det ska vi göra för de boendes skull.

Anförande nr 10

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, ledamöter, åhörare! Jag kom precis in och hörde om Järvalyftet. Jag har bott i området i tio år. Under de tio år som jag bodde där fanns det två stora projekt, Storstadssatsningen och Ytterstadssatsningen. Redan då var medborgarna verksamma i olika grupparbeten. Vi hade en samverkansgrupp där. Det fanns många önskemål från de boende. Inget av de här två stora projekten som vi hade där har satts i gång. Det var önskemål. De centrala politikerna här har struntat i de här önskemålen.

Jag vill säga till Joakim att det behövs samtal med medborgarna i det område där du har en satsning. Jag önskar att man någon gång utgår för medborgarnas önskemål i området. Vi har en boendesegregation där. Ofta pratar man om Tensta-Rinkeby-Kista som ett objekt. Det är sällan medborgarna är med i samtalet. Det går inte att bara informera. Man måste vara dubbelriktad och lämna information och hämta information från medborgarna.

Du pratar också mycket om förtätning. Centrala politiker här i staden pratar om att miljonprogrammet ska förtätas, men det pratas aldrig om förtätning av villaområden. Det är också en aspekt. Man vill förtäta fattiga områden och inte rika områden. Vi vill ha en förtätning av villaområden och inte i miljonprogrammet. Jag önskar att man någon gång har en helhetsbild av miljonprogrammet och att medborgarna ska vara aktiva i själva projektet Järvalyftet.

Anförande nr 11

T e r e s L i n d b e r g (s): Borgarrådet Joakim Larsson hänvisar till en organisations hemsida och säger att jag argumenterar precis som de. Jag brukar inte surfa runt på Offensivs hemsida. Men, till skillnad från dig uppenbarligen, tycker jag att det är viktigt att även lyssna på Offensiv, precis som jag tycker att det är viktigt på att lyssna på vad du har att säga, Joakim. Det kanske är det som är skillnaden. Du står här och säger att vi håller på med pajkastning, men det är inte pajkastning. Vi försöker att förklara genom att argumentera, vilket är vår politiska roll. Det är därför vi sitter i den här församlingen. Ordet är vårt vapen. Om vi inte sade någonting har vi

inte heller några åsikter att komma med. Jag önskar att du kunde välja att lyssna till vad vi har att säga och kanske också till vad som står på Offensivs hemsida, som du själv uppenbarligen surfar runt på.

Det känns lite märkligt att du står här och förnekar att er politik har resulterat i, och kommer att resultera i, ännu fler försämringar för ett bra centrumliv i stadsdelarna på Järva. Du förnekar att det skulle vara er politik och nedskärningarna till stadsdelsnämnderna som har gjort att till exempel Dalhagsskolan har fått stänga. Du använder den taktiken att du förnekar att det skulle bero på er politik utan säger att det berodde på ett tjänstemannainitiativ att vi sålde bort varenda kåk i en hel stadsdel. Det känns lite märkligt.

Sedan hänvisar du också till Vision Järva 2030. Jag sade också i mitt första anförande att jag tycker att det är ett fantastiskt dokument. Ni som inte har sett det: Ta det, läs det, tyck till om det! Det är fantastiskt och skapar många tankar kring Järva och vad man skulle kunna göra. Men det handlar bara om stadsplanering. Det handlar bara om hus, hårda saker och vägar som man faktiskt kan ta. Problemen på Järva handlar inte bara om hus. Det handlar också om de sociala och ekonomiska skillnaderna. Därför handlar rubriken på min interpellation om Järvalyftet som ett alibi för att byta ut befolkningen. Det är så man känner.

Ni presenterar Järvalyftet som ett sätt att riva en massa kåkar och bygga nya flashiga hus som inte en människa som bor där i dag har råd att bo i. Hur känner de sig då? Det är inte delaktighet de känner. Vi behöver tänka på barnen som bor där just nu. Vi behöver tänka på de äldre som bor där just nu. Vi behöver tänka på ungdomarna och föräldrarna. Hur skapar vi mötesplatser? Hur skapar vi respekt, tolerans och förståelse mellan människorna på Järva och på alla ställen?

Anförande nr 12

A b d o G o r i y a (s): Du anklagar oss för pajkastning, Joakim. Jag vet inte om man beskriver verkligheten genom någon form av pajkastning. Det är så som jag har beskrivit det för dig. När vi lämnade över till den nya majoriteten 2006 var antalet barn i grupperna i förskolorna mycket mindre. Personaltätheten i de olika kärnverksamheterna var mycket högre.

Du nämnde föreningslivet och satsningar på parklekar och idrottslivet. Låt mig återigen vara konkret. Under vår mandatperiod satsade vi 15–16 miljoner kronor varje år på föreningslivet enbart i Spånga-Tensta. Hur mycket har ni satsat under de senaste två åren? En halv miljon varje år, eller för att vara exakt 560 000.

Ni avskedade dem som var ansvariga för idrotten i Spånga när ni kom till makten. Nu har ni återanställt samma personer. Tack vare en aktiv moderat, Björn Wegner, som har varit i kontakt med många i majoriteten fick vi tillbaka tjänsterna.

Du pratar också om upprustning av parker. Den enda park som har rustats upp, åtminstone i Tensta, är Nydalsparken. Den hade vi börjat med redan under den förra mandatperioden. Vi lade 1,9 miljoner kronor för att rusta upp Nydalsparken, och den är klar i dag tack vare de satsningar som vi gjorde under den förra mandatperioden.

Jag tror att det har blivit något bättre efter det att du har tagit över, åtminstone när det gäller medborgardialogen. Den var helt obefintlig förut. Man pratade tidigare om medborgarpaneler, och under de två första åren såg vi absolut inte något av detta. Sitt inte här och anklaga oss för att svartmåla verkligheten. Det är den verkligheten som jag utgår ifrån som Järvabo.

Anförande nr 13

Borgarrådet L i v h (v): Jag vill bara tala om för Joakim att jag tycker att han har fel. Dessutom tycker jag inte att han svarar på min fråga. Jag har tidigare försökt att få reda på här i fullmäktige hur detta med lyft och det faktiska sänkandet av de här stadsdelarna går ihop.

Jag vill nämna några saker som man har skrotat. Det är saker som var populära i området och som behövdes där. När vi hade makten under den förra mandatperioden gjorde vi en enkät i Rinkeby för att ta reda på vad invånarna ville ha inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Då svarade en jättestor majoritet att man ville satsa på kvinnor. Vad har ni gjort? Ni har lagt ned den enda kvinnoverksamhet som fanns i Rinkeby. Den försvann. Folk var väldigt nöjda med medborgarkontoret. Ni har skrotat medborgarkontoret i Tensta och Rinkeby. Parklekarna var väl använda. Den enda parkleken har lagts ned. En verksamhet som var otroligt populär i både Tensta och Rinkeby var familjecentralerna. De har varit en jätteviktig social verksamhet. De är skrotade. Man ville satsa på ungdomar. Inom ramen för stadsdelsförnyelsen satsade vi ungdomsråd både i Tensta och i Rinkeby. De fick pengar och byggde upp verksamheten. Den verksamheten har försvunnit. Kulturen har skrotats. Antalet kulturbesök för barn i förskolan har halverats och så vidare.

Det är därför, Joakim, som folk som bor där ute, som jag och andra, inte förstår hur det här lyftet går ihop med det sänke som det här Järvaprojektet har blivit för oss som bor där.

§ 5 Interpellation om den unika barnteaterverksamheten på Unga Klara (nr 2008:30)

Anförande nr 14

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 15

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och Madeleine! Jag ser den här interpellationen utifrån oron för framtiden för Unga Klara. Det här svaret stillar inte min oro. Tvärtom finns det alla skäl att dela den stora oro som finns inom hela Sveriges kulturliv. Unga Klara har i 30 år varit unikt och nyskapande. De har utvecklat arbetsprocesser som har påverkat hela Sverige och gett oss en internationell plats inom barnteatern.

Min första fråga till dig, om du är beredd att förstärka Stadsteaterns budget, har du redan besvarat i er budget genom att det de får inte ens räcker till pris- och lönekom-pensation. Det är 2 miljoner. Ni skriver inte ett ord om Unga Klara. Du vet själv att de extra pengar de fick förra året huvudsakligen gick till stadens egen hyreshöjning. Du skriver så här i svaret: Min uppgift som kulturpolitiker är att skapa ekonomiska förutsättningar för ett fritt kulturliv.

Det kan upplevas som ett hån. Det är frihet från resurser som de har fått. Suzanne Osten själv, mångårig ledare för Unga Klara, uttrycker det så här: Dagens politiker kräver att teatern ska bli alltmer kostnadseffektiv. Spela mer, gör fler föreställningar men anställ färre, det är budet. Öka antalet korta frilanskontrakt, strunta i betalda semestrar, outsourca teaternas stora verkstäder och hyr in scenlösningar av externa bolag. Teaterns tekniker går på scheman som är så produktionsinriktade att det inte längre finns utrymme för dem att skapa tillsammans med scenens folk. Är kvalitet verkligen det samma som utsålt? Är teaterns resultatheter som man dagligen kan utvärdera efter *inflows* på biljetter?

Det är alltså hennes syn på detta och vad politikerna kräver. Det har hon stöd för i er budget, för där står det att man ska minska koncernbidraget och antalet fasta anställda.

När det gäller vad som händer med Unga Klara skriver du att man har valt att förstärka Unga Klara med en scen till. Det är ju inte riktigt sanningen, utan man slår ihop Unga Klaras unika verksamhet med Skärholmens unika verksamhet. Det är ett val som är gjort utifrån ekonomiska överväganden.

På min andra fråga, om du är beredd att uppvakta staten, svarar du nej. Det är jag lite förvånad över. Jag undrar faktiskt, Madeleine, varför du inte kan se att du som kulturborgarråd i den här staden måste medverka till att värna en av våra mest spännande verksamheter.

Anförande nr 16

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ordförande, fullmäktigevänner! Jag är kulturborgarråd sedan två. Jag har lovat mig själv att inte gå ut och bedöma olika verksamheter, olika avdelningar eller olika scener. Jag tänker inte bedöma vilka som är spännande, nydanande, bättre eller sämre än någon annan. Det överlåter jag åt helt andra människor som har den kapaciteten att göra. Tydligt anser Ann Mari Engel att hon har det, men jag tycker inte att jag ska göra det som kulturpolitiker.

I augusti kom det en ny organisation för Stockholms stadsteater som handlade om den prioritering som vi härifrån har gett under i de sista budgeterna. Det är viktigt att Stadsteaterns verksamhet för barn och unga prioriteras. Den stora institutionsteater vi har i Stockholm måste naturligtvis ha som uppgift att vara entrén för många barn in i teaterns fantastiska värld. Det handlar framför allt om att de ska våga gå till de här stora scenerna. Detta gjorde att teaterledningen i augusti presenterade ett förslag till sammanslagning av två av de barn- och ungdomsverksamheter som finns på Stadsteatern, nämligen Unga Klaras verksamhet och Skärholmsscenen. Det är inte förvånande att teaterledningen presenterar ett sådant förslag med tanke på att vi tycker att det är väldigt viktigt med barn och unga. Teaterchefen har förklarat detta som en konstnärlig prioritering. Jag har ingen anledning att ifrågasätta det. Detta handlar alltså om den konstnärliga prioritering som chefen för Stadsteatern gör och om hur man prioriterar barn och unga.

Sedan handlar det naturligtvis, som Ann Mari tar upp, om en arbetstagares relation till sin arbetsgivare, och där tycker jag att det finns anledning att vara oerhört försiktig. Den konstnärliga ledaren, Suzanne Osten, har erbjudits att bli chef för de här båda samordnade scenerna efter att hennes avtal med Stadsteatern går ut när hon fyller 65 år nästa sommar. Hon har tackat nej till det erbjudandet. Hon har tackat nej till att arbeta i Skärholmen, och det måste man naturligtvis respektera.

Däremot får man väl fundera vad ett sådant nej ska få för konsekvenser för teatern i övrigt. Jag ser detta som en intern fråga för Stockholm stadsteater. Det är de som ska diskutera hur de organiserar sitt arbete. Jag har frågat Stadsteaterchefen om det finns någon anledning att frukta för Unga Klaras verksamhet. Han säger att Unga Klaras verksamhet aldrig kommer att läggas ned. Det är en viktig verksamhet för barn och unga, och det är ett prioriterat område.

Jag försöker vara ganska tydlig och säga att som politiker vill jag inte lägga mig i exakt hur en verksamhet organiserar sig, jag vill inte lägga mig i vem som arbetar var och jag vill inte lägga mig i vilka arbetsuppgifter varje enskild arbetstagare har. Det gäller i ett vanligt bolag och framför allt i kulturell verksamhet. Det skulle absolut strida mot mitt uppdrag anser jag.

Anförande nr 17

A n n M a r i E n g e l (v): Madeleine, du vet mycket väl att du som politiker lägger dig i genom de resurser du beviljar till olika verksamheter. Får de inte tillräckligt med resurser måste de skära ned, och då är det ditt ansvar även om du säger att du inte bestämmer exakt vad de ska skära ned på. I nästa ögonblick säger du

att ni prioriterar barn och unga inom teatern. Då har du redan gjort en prioritering, och jag tycker inte att det är konstigt att man måste göra det.

Om du själv tycker att Unga Klaras verksamhet är viktig och unik, och jag tror att du har uttalat i någon tidning att de borde få mera pengar från staten, tycker jag att du som kulturborgarråd i Stockholm ska uppvakta staten och be om mer pengar för att klara Unga Klara. Du vet mycket väl att den här sammanslagningen inte är ett konstnärligt övervägande, utan det är en rationalisering beroende på att man saknar resurser för att driva dem. Hur du än vrider på det kommer ni att bli kända som den majoritet som lade ned verksamheten på Unga Klara i och med att man gör den här sammanslagningen och i och med att, som du själv säger, Unga Klara inte kommer att ta ansvar för detta. Jag tycker att det är väldigt tragiskt om Stockholm inte har råd med en sådan här scen. Om man inte har det inom ramen för Stadsteatern borde man för det första skjuta till resurser från staden, och om inte det är möjligt borde staten kunna ta över det.

Du pratar om hur viktigt det är för barn och unga att komma in i teaterns värld. Jag får kanske fortsätta att citera Suzanne Osten, som är en av den som har skapat Sverige som barnteaterland. Hon säger: I ett samhälle i ekonomisk psykos där alla är köpare och säljare är det alltid barnen som överges först. Kulturskolans nedmontering ger mig ångest. Vidare säger hon: Vi vet vad detta kommer att kosta samhället med den brutala kulturslakt som faktiskt blir ett klasskrig. Den valfrihet man predikar är ingen valfrihet för de resurslösa.

Det här handlar om Kulturskolan, och det är en annan fråga. Men du måste ändå se att Stockholms barn och unga behöver en entré in i teatern. De behöver en scen som Unga Klara som på ett unikt sätt har utforskat barnens verklighet och deras möjligheter i kulturlivet. De har också i hög grad spelat utan att ta betalt för barnen därför att det är en stor institution. Jag tycker att det är tragiskt om den verksamheten skulle försvinna oberoende av vilka orsakerna är.

Jag frågar dig ändå: Ser du inget ansvar för just Unga Klara? Ser du inga möjligheter att staden, antingen själv eller som påtryckare på staten, skulle kunna se till att Unga Klara får förbli den verksamhet det är och vill vara.

Anförande nr 18

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag blir mycket förvånad över Ann Mari Engels inlägg, eller snarare blir jag inte förvånad, och det är väl ännu värre. Ann Mari säger att man styr genom resurser, och det är i och för sig sant. Den förra regimen styrde även genom olika propåer vad gällde verksamhet. Man hade biblioteksråd och kulturstödsutskottet, och så fick politikerna bestämma vilka verksamheter som tyckte var bra och vilka som var dåliga. Så är det inte längre.

Jag blir också lite förfärad över att Ann Mari Engel tycker att hon har den insikten som krävs för leda Stockholms stadsteater som är en teater på en kvarts miljard och att hon vet var man ska lägga pengarna och hur man ska göra för att prioritera barn och unga inom denna stora teater. Jag skulle aldrig ta på mig det ansvaret och säga att jag skulle veta bättre om detta än de som är ansvariga där i dag.

Ann Mari Engel säger att Unga Klara kommer att läggas ned. Jag förstår inte var du får det ifrån. Unga Klaras verksamhet är den barn- och ungdomsteaterverksamhet som man har på Stockholms stadsteater. Den är prioriterad. Stadsteaterchefen anser att den verksamhet som bedrivs inom Unga Klaras ram vad gäller barn och unga är mycket prioriterad.

Däremot kan man naturligtvis inte tvinga en chef, som efter sin 65-årsdag erbjuds ett nytt jobb och som inte vill ha det jobbet som erbjuds, att jobba där eller erbjuda en särskild tjänst för den personen. Jag vet att det pågår samtal om detta, men jag tycker inte att det är en fråga för Stockholms stadsfullmäktige att diskutera var vissa personer som är anställda inom Stockholms stad ska arbeta när deras avtal med en institution har gått ut. Jag tycker att detta är en fråga som absolut ska avgöras på Stockholms stadsteater och endast där.

Jag vill härmed avsluta mitt deltagande i den här diskussionen, för jag tycker att det börja gå lite över styr.

Anförande nr 19

A n n M a r i E n g e l (v): Det är lite lustigt att höra dig säga att man inte ska gå in och styra kulturens prioritering eftersom du går in och förbjuder Kulturskolan att hålla vissa kurser och ålägger dem att arbeta på ett annat sätt än vad de har gjort. Du går faktiskt in och styr och ställer ganska mycket i hur det ser. Förut hade vi ett demokratiskt valt utskott som kunde titta på bidragen. Det har vi inte längre, utan det anses att det ska skötas enbart av tjänstemän. Jag tycker inte att det är mer demokratiskt.

Under den förra perioden bestämde vi att Stadsteatern skulle få öppna en scen i Skärholmen om de ville det. Vi gav dem 10 miljoner extra till det. Det öppnades en scen i Skärholmen som bland annat du sade genast skulle läggas ned om ni vann valet. Det gjorde ni som tur var inte, utan ni kom på bättre tankar. Jag tycker att det är ganska berättigat att man som politiker kan göra den typen av styrning om man ger ett par hundra miljoner till teatern och samråd med dem säger att det behövs en scen till i ytterstaden. I vår budget finns pengar för ytterligare en scen i ytterstaden. Vi tycker att det är nödvändigt om kulturen ska kunna nå alla.

Om du har läst min interpellation vet du att den inte handlar om vem som ska vara chef var. Den ställer två frågor. Den först är: Är du beredd att föreslå att staden ger ett särskilt riktad bidrag till Stockholms stadsteater för att värna Unga Klara? På det svarar du nej. Den andra frågan är: Är du beredd att uppvakta regeringen för att staten ska ta sitt ansvar för att öka anslaget till Unga Klara? På det svarar du också nej. Därmed har du svarat på hur viktig du tycker att den verksamheten är. Du vet mycket väl att det inte handlar om vem som är chef, utan det handlar om en alldeles unik och speciell verksamhet med en arbetsprocess som inte passar in i dagens ekonomiska tänkande. Saker behöver ta tid. Man spelar för en liten publik men arbetar långsiktigt och djuplodande med barnen och deras utveckling.

Jag tycker att det är en tragedi att man nu måste arrangera om för Unga Klara. Du säger att den inte kommer att läggas ned. Nej, den kommer att slås ihop med en annan scen. Vi får väl se vad det leder till på lång sikt, men jag är inte ensam om att

beklaga att Stockholms stad med sina stora resurser inte kan ge Stadsteatern tillräckliga resurser för att driva Unga Klara även i fortsättningen.

*§ 8 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Åtgärder med anledning av finanskrisen*

Anförande nr 20

T e r e s L i n d b e r g (s): Det har väl inte undgått någon stockholmare att det pågår en finanskris. Det gäller inte minst bostadsräntorna, som skjuter i höjden. Det är klart att detta påverkar alla stockholmare, som ofta har stora lån och höga räntor. Jag läste någonstans att ett lån på 3 miljoner betyder 5 000 kronor mer i månaden på bara ett och ett halvt år. Detta påverkar så klart stockholmarna mycket.

Finanskrisen lär inte bara få konsekvenser för stockholmarna och dem som har lån. Den kommer också att påverka möjligheten att köpa bostäder och därmed också ge majoriteten vissa svårigheter med att klara målet att bygga 15 000 nya bostäder.

Min fråga är: Vilka åtgärder vidtas från majoriteten och från ledningen i Stadshuset?

Anförande nr 21

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det känns betryggande att Teres Lindberg ställer alla dessa fantastiska frågor med anledning av finanskrisen till mig. Men låt oss börja där du började – med frågan om lån. Det går till så att människor som vill ta lån får göra en kostnadskalkyl med sina banker och se till att ha höjd för eventuella räntejusteringar upp eller ned. Det utgår jag från att man gör på finansmarknaden.

Du nämner också frågan om de 15 000 bostäderna. Det är självklart att man från stadens sida måste se till att bibehålla en hög byggtakt även under en finansiell orosperiod. Jag tycker att det är ansvarsfullt att staden nu går in och ökar takten från de kommunala bostadsbolagen och ser till att de håller en hög byggtakt i tider där andra kanske väljer att trappa ned. Jag tycker att det är riktigt, för då kan vi bibehålla den höga byggtakt som har rått under flera år. Det är viktigt, för vi måste stå redo inför framtiden. Det är många som vill flytta till Stockholm.

Anförande nr 22

T e r e s L i n d b e r g (s): Min fråga kvarstår. Den gällde inte vad ni gör för att rädda stockholmarna och deras ränteutgifter. Jag tror inte att någon politiker i Stadshuset har makt att göra detta. Möjligen kan man göra något från Rosenbad och huset på andra sidan vattnet.

Min fråga, och det viktiga, är vad majoriteten gör för att se till att klara de 15 000 bostäderna. Ditt svar var egentligen att ni inte gör någonting. Det finns uppsatta mål för vad allmännyttan ska bygga. Den kommer inte att klara de målen. Den kommer inte ens att klara de mål som ni själva har satt upp eftersom ni hitintills inte har markanvisat i tillräcklig utsträckning. Ni har inte ens gett mark till allmännyttan – våra egna kommunala bolag – för att bygga de hyresrätter som ska kompensera för det bortfall som man ändå får räkna med när det gäller bostadsrättsproduktionen. Jag

tycker att det här är ganska allvarligt, för det du sade var egentligen ingenting. Är det så att ni inte har någon medvetenhet om de här problemen och inte heller gör någonting?

Anförande nr 23

Borgarrådet L a r s s o n (m): Teres Lindberg! Det var nog så att det jag sade inte gick in. Det var inte det att jag inte sade någonting, utan du lyssnade inte på det jag sade. Det gick inte fram. Låt mig därför återupprepa det.

I en tid av finansiell oro kan man ibland se att antalen byggen går ned. Antalet intresserade som vill bygga minskar. Jag tror att det är viktigt att staden då använder sina tre stora kommunala bostadsbolag till att hålla uppe den höga byggtakt vi har sett de senaste åren. Det är någonting som jag tror att vi kan tackla en sådan här lågkonjunktur med. Vi kan bara konstatera att i Teres Lindbergs värld är det bara de kommunala bolagen som räknas i alla sammanhang. Så är det inte i verkligheten. Vi har markanvisat. Vi har 9 000 bostäder av 15 000 som är på gång. Vi kommer att markanvisa även fortsättningsvis i den höga takt som vi har gjort. Vi kommer att nå målet.

Anförande nr 24

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är inte alls bara allmännyttan som räknas i min värld. Det är klart att bostadsrättsproduktionen är jätteviktig. De byggherrar som bygger bostadsrätter är styrda av marknaden. Om det inte finns köpkraft är det klart att de drar öronen åt sig. Om stockholmare och andra inte har möjlighet att ta lån på banken i den utsträckning de har haft tidigare kommer självfallet andelen producerade lägenheter att gå ned när det gäller bostadsrätterna. Det är just detta jag är orolig för.

Jag frågar dig igen: Vilka åtgärder har vidtagits och kommer att vidtas för att klara bostadsproduktionen och de mål som fullmäktige har satt upp för den?

Anförande nr 25

Borgarrådet L a r s s o n (m): Vi kommer att fortsätta ha en hög takt på bostadsbyggandet i den här staden. Vi kommer att se till att vi tar ansvar för att se till att vi har en hög byggtakt även i framtiden. I en lågkonjunktur tycker jag att det är bra att de kommunala bostadsbolagen tar höjd och ser till att man matchar det faktum att andra inte bygger lika mycket. Så ska vi göra även i detta fall.

Jag tror att det är ansvarsfullt att nu låta de kommunala bolagen gå in i ett läge när andra inte väljer att använda alla de markanvisningar som de har fått. Men det faktum att vi närmar oss vårt mål på 15 000 bostäder denna period är någonting som vi allihop ska vara tacksamma för, och inte bara vi.

Fråga nr 2. Nedläggning av ridskolan

Anförande nr 26

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har under det senaste året gjort stora besparingar som främst drabbar äldre och personer med funktionsnedsättning. Besparingarna tycks fortsätta. I våras lades trä- och metallverkstaden i Bagarmossen ned. Där hade 13 personer med psykiska funktionsnedsättningar sitt arbete. Nu hotas den 14 år gamla ridskolan Stall Arista i Skarpnäck av nedläggning. I den verksamheten deltar också unga med psykiska funktionsnedsättningar. De arbetstränar i stallen. Ridningen hjälper de unga med deras tankar och problem. Kontakten med hästar hjälper dem också. Nu vill politikerna i stadsdelsnämnden spara pengar, och då ska dagcentret läggas ned.

Mot bakgrund av detta ställer jag följande fråga: Avser du att ta initiativ för att staden ska ge Skarpnäcks stadsdelsförvaltning de pengar den behöver för att bedriva viktiga verksamheter?

Anförande nr 27

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Vi brukar från majoritetens sida anklagas av oppositionen för att inte värna stadsdelsnämnderna. Nu får jag en fråga om ifall vi ska lägga oss i stadsdelsnämndernas arbete. Svaret på den frågan är: Nej, vi ska inte lägga oss i stadsdelsnämndernas arbete. Det här är någonting som stadsdelsnämnden i Skarpnäck har att hantera. Vi har en budget som stadsdelsnämnden har fått. Det är stadsdelsnämndens uppgift att se till att man följer den budgeten. Uppenbarligen vidtar man nu åtgärder för att åstadkomma detta budgetföljande, och jag tycker att det är bra att man vidtar åtgärder för att hålla sig inom de ramar som den här församlingen har beslutat om.

Anförande nr 28

E i v o r K a r l s s o n (mp): Här handlar det faktiskt om att det vore viktigt att just lägga sig i. Det handlar om funktionshindrade, och det görs jättemånga besparingar i Skarpnäck. Verksamheten går med underskott, säger stadsdelsnämndens ordförande, och vi kan inte driva en verksamhet som går med underskott. Men det måste ju ändå finnas en smärtgräns för besparingar och nedskärningar i denna stadsdel. Är inte den gränsen nådd?

För de äldre har korttidsboenden lagts ned för att spara pengar. Det har gjorts stora besparingar inom hemtjänsten. Verksamheten inom trä och metall har lagts ned, och nu blir det ridskolan. Enligt ekonomiska beräkningar som är framtagna för stallen 2009 handlar det om två extra brukare som skulle behövas där för att verksamheten ska gå ihop. Det blir en kedjereaktion eftersom andra stadsdelar också sparar på vissa verksamheter och därför inte vill betala. Det får de här konsekvenserna. Det blir neddragningar över hela fältet.

Anförande nr 29

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag har förtroende för att den bedömning som stadsdelsnämndens majoritet uppenbarligen gör i detta fall är korrekt. Jag avser inte, och jag tror inte heller att finansborgarrådet avser, att lägga oss i detta på lokalplanet. Det handlar om att man har en uppgift. Man ska jobba med den budget man har. De andra stadsdelsnämnderna jobbar på precis samma sätt. Man har det lite knöligare i Skarpnäck med att få saker och ting att gå ihop. Men det är ett arbete som måste göras.

Anförande nr 30

E i v o r K a r l s s o n (mp): Borgarrådet talar om att lägga sig i. Det verkar onekligen knöligt i Skarpnäck. Pengar eller ej – det är ändå viktigt att lyfta upp frågan och peka på hur det ser ut. Det här är en viktig verksamhet som går med några hundra tusen i underskott. Är det skäl nog att lägga ned verksamheten, som är så viktig för psykiskt funktionshindrade? Nu avlövas stadsdelen Skarpnäck på verksamhet efter verksamhet. Det privatiseras, centraliseras eller läggs ned. På onsdag beslutar Skarpnäcks stadsdelsnämnd om nedläggning av ridskolans dagverksamhet. Det finns ännu möjlighet att skjuta till extra pengar, för smärtgränsen förefaller vara nådd.

Anförande nr 31

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag har fullt förtroende för att majoriteten i stadsdelsnämnden i Skarpnäck gör den bedömning som behöver göras i det här fallet, och jag ser ingen anledning till att vi ska göra någon annan bedömning från centralt håll.

Fråga nr 3. Den offentliga konsten

Anförande nr 32

A n n M a r i E n g e l (v): Madeleine! Den offentliga konsten tillhör alla stockholmare. Vi har haft en hel del frågor om det här i kulturnämnden. Vad händer när verksamheter i staden privatiseras? Hur ska vi kunna värna konsten? Jag har väckt frågan flera gånger med olika exempel. Jag har av svaren förstått att vi är överens om att den konst som tillhör stockholmarna ska göra det även fortsättningsvis och att den måste undantas vid privatiseringar. Jag undrar hur det här bevakas i dag.

Jag har ett exempel här som jag vill fråga dig om. När man sålde Centrumkompaniet till Boulton ville vi från oppositionen att man särskilt skulle klara ut vad som hände med den offentliga konsten. Det svar vi fick var att det bara finns ett sådant konstverk, och det står i Fältöversten. Det är en soffa av konstnären Magnus Bærtås. Det står att konstverket är donerat till staden och att Centrumkompaniet upplåter plats. Man har ett långt avtal som kan sägas upp vartannat år. Nu är soffan borta därför att Centrumkompaniet vill ha mer säljyta. Jag undrar: Har du sagt upp ett sådant avtal?

Anförande nr 33

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag vet inte varför det är jag som ska svara på den här frågan. Jag har inte sagt upp några avtal över huvud taget, men jag vet vad Ann Mari Engel pratar om. Det handlar om att eftersom vi tycker att det är viktigt att staden fortsätter att äga de konstverk som finns i stadens lokaler när de övertas av andra har denna soffa tagits om hand om konstkansliet. Den är i dess vård. Kansliet har alltså tagit soffan, och jag antar att Ann Mari Engel därmed kan känna sig ganska lugn eftersom den är i stadens vård.

Anförande nr 34

A n n M a r i E n g e l (v): Madeleine! Jag tycker att du ska svara på det här eftersom du ansvarar för kulturen i egenskap av kulturborgarråd. Jag känner mig inte ett dugg lugn. Jag tycker att det här är bedrövligt. Det står ju i beslutet att konstverket är donerat till staden. Centrumkompaniet upplåter plats för soffan genom ett tidsbegränsat avtal. Stockholmarna kommer att ha samma tillgänglighet till konstverket som tidigare. Omprövning av avtalet ska ske vartannat år. Staden och Centrumkompaniet har ömsesidig möjlighet att inte förlänga det. Jag tycker att det verkar vara ett ganska reglerat avtal. Det står inte där att soffan ska magasineras på konstkansliet.

Det är visserligen bra att Centrumkompaniet inte har beslagtagit och sålt soffan; det var inte så jag menade. Men soffan är faktiskt donerad till en viss plats. Du kanske inte tycker att en soffa är en tillräckligt stor fråga att ta upp är, men den är ett litet exempel på att vi tycker att det är viktigt att man gör klart sådana här saker när man säljer ut vår offentliga egendom. I det perspektivet tänkte jag fråga dig: Tycker inte du att det hade varit bra med en klausul om hur man ska hantera konstverken i avtalet med Centrumkompaniet?

Anförande nr 35

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Nu tycker jag att det här blir rörigare och rörigare. Det finns en klausul om hur man hanterar konsten. Den går ut på att den konst som finns i de lokaler som övertas av någon annan tillhör Stockholms stad. Jag tycker att det är ett rimligt avtal. Jag trodde att vi var helt överens om det, för du har kommit in med skrivelser om inte till vartenda kulturnämndssammanträde så i alla fall ganska många gånger under de senaste åren. Jag menar inte detta som kritik, utan som något som är bra.

Det handlar om att vi bevakar intresset, men vi kan ju inte tvinga någon som äger våra lokaler att ha konsten på väggarna. Där går ändå gränsen. Jag kan inte föreställa mig att vi ska tvinga människor att ha den offentliga konsten på sina egna väggar. Jag tycker inte alls att det här är konstigt. Konstkansliet tar över konsten. Jag förstår inte riktigt vad det stora problemet i frågan är. Staden äger konstverket och vi har tagit det om hand därför att de som äger lokalerna nu inte vill ha det. Vad skulle vi annars ha gjort? Skulle vi ha struntat i det bara för att soffan skulle få stå kvar? Det tycker inte jag.

Anförande nr 36

A n n M a r i E n g e l (v): I min värld är problemet att en offentlig utsmyckning på en offentlig plats som var tänkt att komma stockholmarna till godo nu tas bort därför att affärsägarna vill ha mer säljyta. Det drabbar de stockholmare som kanske tyckte att det här skulle vara en offentlig plats. Det är grundproblemet.

Det är naturligtvis bra att man inte skrotar eller kastar bort soffan, men den är ju byggd och tänkt för just den här platsen. Den kanske aldrig mer kommer att ställas upp någon annanstans heller. Jag har inga synpunkter på kvaliteten på just det här konstverket, men grundproblemet är att när man privatiserar offentlig mark kan de privata ägarna sedan göra precis vad de vill med det offentliga rummet. Det var just det vi varnade för.

Fråga nr 4. Skriftliga omdömen

Anförande nr 37

E m m a L i n d q v i s t (s): Ordförande, fullmäktige! Skriftliga omdömen ska tjäna som en utgångspunkt för elevens självkänedom och för skolans pedagogiska arbete. De ska främja elevens utveckling. Skolborgarrådet har tidigare uttryckt att rektorerna, de som är pedagogiskt ansvariga på respektive skola, ska utforma de skriftliga omdömena. Det är också de som känner de egna eleverna bäst. Skolorna kan därför utforma omdömena utifrån elevernas behov och de förutsättningar som finns på den enskilda skolan.

Jag undrar därför vad det är som har fått skolborgarrådet att ändra uppfattning i denna pedagogiska fråga och i stället förorda att hon själv, jag och de andra i utbildningsnämnden ska besluta om de skriftliga omdömenas utformning.

Anförande nr 38

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Bakgrunden är att lagstiftningen har förändrats på området. Skriftliga omdömen *skall* nu ges, och de får vara betygsliknande. Utbildningsnämnden har fattat beslut om en struktur för hur de skriftliga omdömena ska kunna se ut och om en struktur för hur vi ska kunna använda de skriftliga omdömena för att få information om hur det går för eleverna i våra skolor också i de yngre årskullarna. Vi ska också se till att det kopplat till de skriftliga omdömena även finns ett beslut om ifall det behövs en särskild plan för de elever som riskerar att inte uppnå målen.

Självfallet är det rektor som är ansvarig för utformningen av de skriftliga omdömena. Lagstiftningen riktar sig inte till kommunerna utan till rektorerna. I Stockholms stad har det gått till på det sättet att rektorerna har fått en fråga från utbildningsförvaltningen om ifall de är intresserade av en gemensam struktur. De har svarat ja på den frågan. Sedan har man tillsatt en referensgrupp av rektorer som har jobbat med frågan och kommit fram till ett förslag. Det förslaget har varit ute på remiss bland rektorerna, och det har skett en del förändringar. Sedan har det kommit till utbildningsnämnden för att den ska fatta beslut om själva strukturen.

Jag tror att det är bra att Stockholms stad har en gemensam struktur för detta. Jag tror att det skulle innebära ett orimligt stort arbete för alla skolor om de tvingades göra hela detta jobb själva. Jag tror också att det skulle utsätta inte minst lärarkåren för en ganska stor påfrestning. Skriftliga omdömen ska ges till alla årskullar och i alla årskurser, och jag tror att det är en poäng att man hjälps åt och samarbetar.

Anförande nr 39

E m m a L i n d q v i s t (s): Jag tror att vi är överens om att det finns en stor poäng i skriftliga omdömen och att det är bra för både elever och föräldrar att de får veta hur eleverna ligger till i skolan så att man kan sätta in åtgärder tidigt vid behov. Detta har jag också uttryckt tidigare. Det är bra att det har varit rektorer och andra som har varit med vid framtagningen av förslagen.

Men om det var en referensgrupp som skulle bestå av alla kommunens rektorer kommer det att bli som du säger – generellt och övergripande när det gäller utformningen och omdömena. Utifrån elevernas perspektiv ska det väl vara den som är pedagogiskt ansvarig på respektive skola som ska utforma de skriftliga omdömena eftersom det då kan göras utifrån elevernas behov och den enskilda skolans förutsättningar snarare än att vi gör det från utbildningsnämnden.

Anförande nr 40

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Det är naturligtvis fullt möjligt att utforma omdömena som man själv anser bäst. Om man tittar på beslutet kan man se att en stor del av de skriftliga omdömena – där man går in mer på detaljnivå – över huvud taget inte är reglerad. Det här handlar om skriftliga omdömen där man talar om ifall eleverna riskerar att inte uppnå målet utifrån de kursplaner och läroplaner som finns i svensk skola.

Jag tror att det är en stor poäng i att utbildningsnämndens ledamöter men även den här församlingen får ökad kunskap om hur kunskapsläget är på våra skolor just nu. Vad är det för skillnader mellan de olika skolorna i Stockholm? Vilka skolor är det som har elever som misslyckas i större utsträckning än andra skolor och så vidare? Det finns stora poänger att vinna på det här. Jag tror att det skulle vara ett stort problem för stadens rektorer och lärare om alla tvingades uppfinna hjulet samtidigt.

Anförande nr 41

E m m a L i n d q v i s t (s): Jag tycker att det är viktigt att syftet med de skriftliga omdömena framgår tydligt – att det faktiskt är elevernas utveckling som ska poängteras. Det handlar inte om ett betyg lägre ned i åldrarna, som det nu utformas till. Det är viktigt att man trycker på att de skriftliga omdömena inte blir betyg i tidigare åldrar. Det hela ska vara utifrån elevernas perspektiv. Jag tror att vi missar det helt om vi utformar omdömena så strikt som man gör från utbildningsnämnden.

Anförande nr 42

Borgarrådet E d h o l m (fp): Socialdemokraterna har alltid varit emot betyg. Om er politik hade gått igenom fullständigt hade vi inte haft några betyg över huvud taget i

svensk skola. De här synpunkterna är bara ett tecken på detta. De skriftliga omdömena får vara betygsliknande. Jag tror att det är en stor poäng med att de faktiskt är relaterade till elevernas kunskapsnivåer och att det är ganska tydligt.

Alldeles för ofta träffar man både föräldrar och elever som säger: Vi fick veta alldeles för sent. Vi fick inte betyg förrän i åttan, och då var det för sent för att i praktiken göra någonting åt det, säger de. Vi har en skola som lider av stor otydlighet, och som har gjort det under många år. Det här är ett litet steg i att försöka komma till rätta med detta. Men det är samtidigt viktigt att poängtera att lagstiftningen riktar sig till rektor, det vill säga att om rektorer vill utforma egna system så är det fullt möjligt.

Fråga nr 5. Skrotbilar i Järva

Anförande nr 43

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag visste inte riktigt vilket borgarråd frågan ställdes till; jag trodde att det var någon annan än Joakim Larsson. Men så här lyder min fråga:

I Rinkeby-Kista har vi under flera års tid haft återkommande problem med att stulna bilar lämnas övergivna runt om i stadsdelen. Ibland är de utbrända och ibland vandaliserade. Inte sällan är de farliga för barn och unga, och framför allt har de en mycket negativ inverkan på en redan oftast sliten gatumiljö. Situationen är inte ny, men har enligt mig förvärrats de senaste två åren. Det finns de ute i Rinkeby-Kista som säger att samhället har kapitulerat och att Rinkeby-Kista stadsdel är övergiven av politikerna. Det blir allt svårare att stå upp för det offentliga när vi så uppenbart misslyckas med det som borde vara en enkel sak att fixa.

Därför skulle jag vilja fråga vilka åtgärder borgarrådet avser att vidta för att komma till rätta med det här mycket allvarliga problemet.

Anförande nr 44

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det är lite spännande att allt som sker i ytterstaden plötsligt hamnar på mitt bord. Det är ju roligt, men det är säkert fler inblandade i det här.

Dock kan man säga att i det område du beskriver är staden en stor markägare. Det är markägaren som det ofta hamnar på när det är fråga om att anmäla att det står en skrotbil eller en utbränd bil på ett ställe. Markägaren är den som då agerar och anmäler till trafikkontoret. Var detta än sker i hela staden är det den tågordning man har; markägaren anmäler och sedan kan trafikkontoret agera. Det är inte så att min kollega Ulla Hamilton och trafikkontoret åker runt och letar efter skrotbilar dagligen, utan det är markägarna som anmäler detta.

Eftersom staden är en stor markägare i Järvaområdet är det den vägen man måste gå. Det har möjligen varit så – det har i alla fall meddelats till mig under en period – att en del skrotbilar flyttas på i olika sammanhang. Då blir det lite svårt att ta bort dem.

Men om det är vrak som står uppställda ska de bort. Markägarna är alltså de som anmäler detta. Om det kommer oss till känna att bilar står på stadens mark kan man självfallet hantera det snabbare än om det är någon annans mark.

Anförande nr 45

A b e b e H a i l u (s): Förvaltningen har också försökt. Den egna polisen säger att de av resurs- och tidsskäl inte kan hantera situationen, utan man hänvisar till trafikkontoret. Trafikkontoret meddelas, men bilarna står fortfarande där. Det är precis den här typen av allmänna utfästelser utan verklighetsförankring som vi i Rinkeby-Kista har fått höra under de senaste åren. Hur tolkar jag det? Ska ni vidta åtgärder från och med nu, eller ska det finnas någon på trafikkontoret som tar ansvar och har direkt kontakt med alla stadsdelsnämnder? Eller hur blir det?

Anförande nr 46

Borgarrådet L a r s s o n (m): Om en bil står på stadens mark, till exempel bostadsbolagens mark, är det de som ska anmäla detta till trafikkontoret och begära att man tar bort vraket. I några enstaka fall vet jag att det har varit fråga om vrak, men vrak som man förvisso flyttar på. Det finns ett regelverk för hur man hanterar ett fordon som ändå på något sätt är i bruk, även om vi önskar att man kunde flytta på en del bilar.

Men om det är fråga om annans mark är det den markägaren som anmäler. Jag tror att det ligger i allas intresse att få bort parkerade vrak som finns runt om i staden. Det är klart att de måste bort. Har du sett någonting, eller om någon i allmänheten ser någonting som står på stadens mark ska det omedelbart hanteras. Det är självklart. Om bilen står trafikfarligt till kan trafikkontoret gå in och göra saker omedelbart för att få bort fordonet. Men annars är det som sagt markägaren som anmäler.

Anförande nr 47

A b e b e H a i l u (s): För alla ungdomar och barn i Rinkeby spelar det ingen roll vem som är ansvarig. Bilarna är vandaliserade och förstör gatu- och stadsdelsmiljön. Jag har pratat om den här frågan med både förvaltningschefen och Brottsförebyggande rådet. Det är en stor fråga. Det finns många bilar i Husby, Akalla, Tensta och Rinkeby. Jag tycker att både trafikborgarrådet Ulla Hamilton och du i stället för att skylla på markägare och alla möjliga gemensamt borde försöka ta ansvar.

Anförande nr 48

Borgarrådet L a r s s o n (m): Abebe Hailu! Jag skyller inte på någon. Det är bara det att det finns ett visst system i detta som måste fungera. Det är ändå ganska viktigt. Den som äger marken eller tomten där bilen står måste vara den som anmäler en sådan här sak. Staden är en ganska stor markägare i Rinkeby och i de stadsdelar på Järvafältet där du beskriver att det finns bilar. Då är det enklare.

Om du påstår att det har anmälts att det finns ett antal vrak som står illa till utan att det har gjorts någonting tycker jag att man ska gå till botten med det. Men jag tror inte att så är fallet. Det är uppenbarligen så att du och andra som går och är för-

skräckta över ett antal bilar som står uppställda också måste agera på rätt sätt och kontakta den som är ansvarig för marken. Varför har du inte gjort det? Det är en motfråga som man skulle kunna ställa.

Fråga nr 6. Föreningsrådet på Östermalm

Anförande nr 49

Birgit Marklund Beijer (s): Jag har en fråga till borgarrådet Sjöstedt om Östermalms föreningsråds möjligheter till fortsatt verksamhet. Samlingslokalen Fältöversten ligger i centrumanläggningen Fältöversten på Karlaplan och drivs av Östermalms föreningsråd. Centrumanläggningen ägs numera av Boulton. Detta är en populär och viktig plats för olika föreningar. Den är till exempel den samlingslokal som är mest bokad av pensionärsorganisationer i staden.

Föreningsrådet har under en tid haft problem med ekonomin och har under våren ansökt om bidrag hos kulturnämnden, men fick avslag. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern föreslog att kulturförvaltningen tillsammans med föreningsrådet skulle försöka hitta en lösning som möjliggör att verksamheten blir kvar. Anstånd med hyresinbetalningar måste nu göras för att man under tiden ska få in pengar. Det handlar om tiden fram till och med den 30 juni 2009.

Min fråga är om borgarrådet anser att det är viktigt att verksamheten kan fortsätta och att man kan bevilja medel så att den kan fortsätta alternativt att kulturförvaltningen tillsammans med föreningsrådet försöker hitta en lösning.

Anförande nr 50

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Östermalms föreningsråd är en viktig verksamhet. Det är därför de får stöd av Stockholms stad – ett ganska stort stöd till och med. Nu har det uppstått ekonomiska problem i slutet av året. Jag kan lugna dig på den punkten genom att säga att det pågår en diskussion mellan kulturförvaltningen och föreningsrådet om att försöka hitta en lösning på problemen.

Anförande nr 51

Birgit Marklund Beijer (s): De här diskussionerna har förts under en lång tid. Det finns en stor oro för hur det här ska komma att lösas. Tror borgarrådet att det finns en lösning även efter den 30 juni?

Anförande nr 52

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Det förutsätter jag. Vi skulle inte ha gått in med så stora pengar ursprungligen om vi inte trodde att råden hade en möjlighet att klara av sin situation och att lösa också problematiska lägen. Jag förutsätter och hoppas att kulturförvaltningen kan hitta en lösning på problemet. Men alla vet ju att det inte ligger några pengar och väntar på att delas ut i slutet av ett budgetår; det har det aldrig gjort i den här staden.

Anförande nr 53

Birgit Marklund Beijer (s): Det här var känt redan innan budgeten var lagd, så man hade kunnat förutse att pengarna inte skulle räcka för verksamheten. De har verkligen gjort allt för att få ned kostnaderna och så vidare. Det är angeläget att de får besked om att diskussioner pågår, för det har de inte fått hittills.

Anförande nr 54

Borgarrådet Sjöstedt (fp): De har ju deltagit i diskussioner, så jag förutsätter att de är medvetna om att de har deltagit i dem. Det har åtminstone kulturförvaltningen informerat mig om, men jag ska naturligtvis titta på detta igen.

Fråga nr 7. Kristinehavs malmgård

Anförande nr 55

Catharina Tarras-Wahlberg (s): Madeleine! Jag frågade för ett par fullmäktigemöten sedan om din inställning när det gäller medborgarhusföreningen vid Kristinehavs malmgård – också en föreningslokal. Du skulle titta på detta i kulturförvaltningen. Man har inte råd att betala hyran eftersom Stadsholmen har höjt hyrorna kraftigt. Lokalen är svår att hyra ut till privat verksamhet just nu eftersom man har haft reparationer.

Eftersom medborgarhusföreningen nu har begärt sig i konkurs – de klarar inte det här – undrar jag hur mycket du har tittat på det här. Du kanske tittade på det och bara ryckte på axlarna. Detta är ytterligare en föreningsgård som alltså inte kommer att kunna användas av föreningarna. Jag undrar vad som kommer att hända nu med AA, föreningslivet och med Kristinehavs malmgård på Södermalm.

Anförande nr 56

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Vad som kommer att hända med Kristinehavs malmgård är en fråga du får ställa till medborgarhusföreningen. Du ställde en fråga till mig om läget för Kristinehavs malmgård. Jag lovade att ta frågan med mig till kulturförvaltningen, och det gjorde jag. Det är inte så att borgarråden själva hittar lösningar och genomför dem, utan man ställer en fråga. Jag har fått till svar på den här frågan att det även där pågår diskussioner om hur man kan hitta lösningar. Jag förutsätter att man också kommer att göra det.

Anförande nr 57

Catharina Tarras-Wahlberg (s): Det vore ju lysande om man hittar en lösning på problemet innan medborgarhusföreningen faktiskt får konkursbeslutet från tingsrätten dit man har lämnat in ansökan. Om jag var kulturborgarråd skulle jag nog vara lite oroad och bekymrad om jag som du nu hade fått två frågor om föreningsgårdar. Man kan undra hur din syn på demokratin är om du inte tycker att du som borgarråd har en möjlighet att lägga dig i sådana här frågor. De är viktiga för oss och för föreningslivet. Det är viktigt att våra partier har möjlighet att träffas utan att det ska vara så svårt att vi inte ens kan ha sådana möten. Men i malmgården blir

det också problem för Anonyma alkoholister, Anonyma narkomaner och så vidare. Jag skulle vara oroad om jag var du. Är inte du oroad?

Anförande nr 58

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det handlar inte om ifall man är oroad eller inte oroad. Det enda jag kan konstatera är att det pågår diskussioner mellan de förvaltningar som är satta att sköta det här och dem som företräder Kristinehavs malmgård. Jag förutsätter att de kommer att hitta en lösning. Du vet ju precis som jag att det ibland kan vara svårt att få ekonomin att funka i slutet på ett år. Men jag ser ingen anledning till att jag nu skulle säga att det här inte går och att det måste ändras på något sätt. Vår förvaltning hyser gott hopp om att man ska hitta en lösning, och jag tror på dem.

Anförande nr 59

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Jag tyckte att jag kände en liten svängning där så att vi kan säga att din uppfattning är att föreningsgårdarna som samlingslokaler inte kommer att vara hotade. Jag hoppas att det är på det sättet. Jag tror att om du inte bara tar med dig frågan till förvaltningen utan också säger att du är bekymrad över samlingslokalerna ute i stadsdelarna så ger det effekt. Jag tog upp frågan förra gången, när vi fick broschyren om vad som har hänt med anslagen till just samlingslokaler. De har faktiskt sänkts med flera miljoner under den tid du har varit borgarråd. Det är dags att ändra på det nu, Madeleine!

Anförande nr 60

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är klart att man är engagerad i en verksamhet som vi ger många miljoner av Stockholm skattebetalares pengar till. Det är klart att man vill att de verksamheterna vara bra och att många ska kunna komma dit. Man vill att de ska klara verksamheten året ut. Det är väl inte så märkvärdigt. Det är ju inte småpotatis det handlar om. Det är självklart att det är viktigt att det sker ett bra arbete där.

Fråga nr 8. Ombildningsstoppet

Anförande nr 61

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är några veckor sedan nu som vi kunde läsa på DN Debatt att det var ett stopp i ombildningar till bostadsrätt. Men mig veterligen fattas inte beslut som rör stockholmarna på DN Debatt. De måste fattas här. Alla tidigare beslut är ju fattade här.

Man kan ha massor av synpunkter på det där. Man lämnar fortfarande öppet, om jag har förstått DN-Debatt-artikeln rätt, ett tag till för att människor ska få lämna in sina intresseanmälningar. Men när artikeln kom var det så att om allt det som var intresseanmält i innerstaden skulle ombildas skulle vi bara ha 3 procent allmännyttan kvar. Man kan ju fundera på vad det är för stopp ni inför.

Det väcker en hel del frågor. Vad kommer att hända med närförort, till exempel? Hur planerar ni att göra där? Vad är det för strategi ni har egentligen? Och när kommer fullmäktige att få fatta beslut?

Anförande nr 62

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Det är helt uppenbart att Socialdemokraterna känner sig totalförvirrade över den debattartikel som fanns i tidningen för några veckor sedan. Jag har fått många märkliga frågeställningar sedan dess.

För en vecka sedan hade vi koncernstyrelsemöte. I samband med koncernstyrelsens hantering av frågan beslutade man att intresseanmälningar som gäller innerstaden ska ha kommit in senast den 31 oktober. Det är ett beslut som inte är fattat av fullmäktige utan i koncernstyrelsen. I samband med detta har man också beskrivit hur ärendet bör hanteras när det gäller ombildningar i våra kommunala bolag. Det handlar om att vi nu ska intensifiera arbetet med ytterstaden. Det är ett mycket viktigt arbete därför att det i ytterstaden finns områden som fortsättningsvis har en hög andel kommunala hyresrätter. Det är få aktörer i vissa områden, och det är någonting som vi gärna ser en förändring av. Det är också orsaken till att vi har haft en del beståndsförsäljningar som vi också har diskuterat i denna sal vid ett antal tillfällen. Det är viktigt att få in fler aktörer. Det är viktigt att få in också bostadsrättsföreningar i områden där dessa kanske inte har varit särskilt vanliga.

Av det skälet ser vi det som naturligt att vi nu levererar ett besked när det gäller ombildningar. Vi bestämmer oss helt enkelt för att koncentrera oss på ytterstadsdelar där kommunen fortfarande har en mycket stor andel. Det är bra, för då får vi in fler aktörer och det är bra för den utveckling som vi alla vill ha i dessa stadsdelar. De som vill ombilda i ytterstaden ska få möjlighet till det.

Anförande nr 63

T e r e s L i n d b e r g (s): Du har helt rätt i att vi är förvirrade. Det är det minsta man kan säga. Ni har gått från att ha fört en politik för bara två år sedan och egentligen fram till halvårsskiftet i år som har inneburit sälj, sälj, sälj så mycket som det bara går till att inte sälja alls. Det är klart att vi blir lite förvirrade. Samtidigt betyder de besked ni ger egentligen inte någonting. Det gör oss ännu mer förvirrade. Man anar att det finns något annat motiv och att ni försöker framställa en politik som ni egentligen inte har.

Jag får väl be om ursäkt för att jag tyvärr inte kunde närvara vid koncernstyrelsens senaste möte. Om jag förstod det hela rätt var det inte ett beslut man fattade, utan det var information som gavs vid mötet. Men jag är inte helt säker på det, så jag ska inte hävda att det var så. Du har helt rätt i att det är där beslut om direktiven fattas. Men det är ändå uppdraget att ombilda det handlar om, och det måste åligga fullmäktige att avbryta ett sådant beslut eftersom uppdraget kommer från ägaren och inte från koncernstyrelsen.

Anförande nr 64

Borgarrådet L a r s s o n (m): Uttrycket sälj, sälj, sälj så mycket det går är någonting som du har upprepat vid ett antal tillfällen i den här talarstolen och sagt att det på något sätt skulle ligga som ett övergripande mål. Jag skulle snarare vilja säga att det är ganska viktigt att man gör det som man går ut med i valrörelsen som ett vallöfte. Vi var tydliga i valrörelsen med att de som bor inom de kommunala hyresbestånden ska få möjlighet att ombilda. Vi kan bara konstatera att intresset för ombildningsfrågan har varit mycket stort. Det är många som har lämnat in intresseanmälningar. Allting leder ju inte till ombildning, men själva intresset har varit mycket stort. Vi ser också att det ökar. Under det här året, som vi snart har bakom oss nu, har intresset ökat i ytterstaden. Det är någonting som är positivt, för då får vi in fler aktörer.

Jag tycker inte att det finns någon anledning till den förvirring som Socialdemokraterna ger uttryck för. Jag kan bara konstatera att vi har fått ett uppdrag från väljarna, och det är det som är orsaken till vår politik.

Anförande nr 65

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är just det här som är dilemmat och det som skapar förvirringen. Ni har ställt till det så pass mycket att det inte längre går att återställa och förändra, och ni har sett till att innerstaden kommer att vara ett reservat för dem som har. Det kommer knappt att finnas några hyresrätter kvar. De hyresrätter som finns kvar efter den här mandatperioden kommer att vara i privat regi. Där kommer det att fortsätta att ske ombildningar som vi aldrig kommer att kunna styra över. Vi har inte den beslutande makten där.

Det är det här som är dilemmat. Ni trycker in en kil i uppdelningen mellan fattiga och rika som aldrig någonsin kommer att gå att reparera. Man kanske kan köpa några hus eller bygga några hus, men det kommer att vara så lite. Gluggarna är inte tillräckligt många i innerstaden för att man ska kunna kompensera det. Däri ligger problemet.

Jag kommer tillbaka till min fråga. När kommer fullmäktige att fatta beslut? Eller menar du att det här är en fråga som inte åligger stadens fullmäktige att besluta om?

Anförande nr 66

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Jag tycker att det är så märkligt att vi i den här retoriken alltid ska höra om uppdelningen mellan fattiga och rika. Det handlar om att man undslipper makten att styra över ett antal bostäder. Man tappar möjligheten att återställa. Det är en argumentationsnivå som jag inte riktigt känner mig hemma i, skulle jag vilja säga.

Jag kan konstatera en sak: Det är ett antal personer som har ansökt om att få ombilda och bilda bostadsrättsförening och ta ansvar för sin egen fastighet som också har fått göra det. Intresset ökar i ytterstaden, där vi nu kommer att satsa hårt för att försöka få dem som önskar att ombilda där också få den möjligheten.

De reservat du pratar om är nästintill skrattretande. Jag kan bara konstatera att vi har över 40 procent hyresrätter i innerstaden, dock inte bara sådana som Teres Lindberg kan styra över eftersom det är andra aktörer. Det viktigaste för de flesta som bor är att det finns hyresrätter och bostadsrätter i innerstaden, och inte vem som styr dem.

Fråga nr 9. Länsstyrelsens underkännande av stadens lokala ordningsföreskrifter

Anförande nr 67

J a n V a l e s k o g (s): För ungefär ett år sedan hade vi de lokala ordningsföreskrifterna uppe i den här salen. Från oppositionens sida kritiserade vi att ni skrev in och citerade svensk lagstiftning i de lokala ordningsföreskrifterna om bland annat klotter och nedskräpning på ett sätt som vi från början visste inte var tillåtet. Men från er sida insisterade ni på att göra de skrivningarna.

Det som senast har hänt nu – jag vet inte om det har hänt något mer under den senaste veckan – är att länsstyrelsen underkände det här. Staden överklagade vidare till länsrätten. Jag vet som sagt inte om det har hänt något under den senaste veckan i länsrätten. Detta väcker en del principiella frågeställningar om hur vi hanterar sådana här ärenden, särskilt när det är fråga om lokala ordningsföreskrifter. Dem borde det ju ändå vara lite ordning på. Stadsjuristen första uppfattning i ett tidigare remissvar i de här frågorna var också att detta är ett felaktigt sätt.

Jag undrar om borgarrådet tycker att vi ska fullfölja överklagandet fast det så tydligt visas att vi har formulerat dem på ett olyckligt sätt.

Anförande nr 68

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag är jurist i botten, så jag tycker att det är väldigt intressant att testa vad det är som är möjligt att åstadkomma. Det är klart att jag tycker att det är intressant att få ett utlåtande ifrån en domstol i den här delen för att få större klarhet i om vi kan göra på det här sättet eller inte. Länsstyrelsen är inte högsta beslutande instans i de här frågorna. Det är en ganska viktig principiell fråga, som ju handlar om ifall vi har möjlighet att skärpa till regelverket lokalt i förhållande till lagstiftningen. Jag tycker att det är intressant, och därför tycker jag att vi ska fortsätta. Jag ser fram emot att se vilket utslag som kammarrätten kommer att komma till i den här delen.

Anförande nr 69

J a n V a l e s k o g (s): Det är ett oerhört intressant svar, som kanske är intressantare än debatten var för ett år sedan. Innebär det här att vi ska ägna oss åt något slags egen lagstiftning i Stockholms kommunfullmäktige när det gäller vad folk får göra eller inte? Jag utgår ändå från att när det till exempel gäller klotter och nedskräpning ska den lagstiftning vi har i Sverige gälla i hela landet. Den är väldigt tydlig.

Vad jag förstår var också länsstyrelsens invändning precis den vi hade här i fullmäktige. Vi kan inte hålla på att dra ut texterna i lagstiftningen för att göra egna

tolkningar, som har skett nu. Som jurist tycker jag att man borde akta sig för detta. Vän av ordning skulle ju kunna tycka att det här borde passa bra också när det gäller de lokala ordningsföreskrifterna. Stockholmarna kanske skulle vilja testa om det här håller eller inte på ett godtyckligt sätt. Jag tycker att vi ska vara försiktiga med att gå ifrån lagens mening om hur föreskrifter ska utformas just när det gäller frågor som handlar om ordningsföreskrifter.

Anförande nr 70

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Uppenbarligen har vi olika uppfattning i frågan. Jag blir nyfiken på att se vad utfallet kommer att bli i den domstolsprövning som kommer att göras av vårt beslut.

Anförande nr 71

J a n V a l e s k o g (s): Vi lär få svar på detta, men det måste ju ändå bli ganska pinsamt om överklagandena underkänns hela vägen. Jag tycker att det var ganska tydligt – det som skrevs från inte minst juridiskt håll om att det här är ett olämpligt sätt. Vi kan ändå inte göra teater av den här församlingen när det gäller så viktiga frågor som lokala ordningsföreskrifter bara för att testa lagstiftningen. Jag tycker inte att det inger förtroende hos medborgarna om hur vi ska agera just när det gäller sådana viktiga ordningsregler.

Anförande nr 72

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag tycker inte att man gör teater av något om man understryker att vissa saker är viktiga och dessutom vill ta reda på hur saker och ting förhåller sig. Det är att driva en politik för att skapa klarhet i vad det är som gäller och vilka handlingsutrymmen som finns lokalt i form av lokala ordningsstadgar.

Fråga nr 10. Stadens bullerregler

Anförande nr 73

J a n V a l e s k o g (s): Det här är också en intressant fråga som nästan har en koppling till den förra när det gäller vad som är rätt och riktigt och vad som är meningen ska gälla. I det här fallet vet ni som satt med här då att under förra mandatperioden var det mycket diskussion om bullerregler. Man var kritisk till Boverkets regler för buller. Jag tänker specifikt på den bullergräns som ska vara på den tysta sidan när man bygger. Det kan till exempel vara en innergård. Reglerna har tidigare sagt 40 dbA. Det var det som skulle gälla. Men i våra regler har vi sagt 45 dbA i Stockholms stad.

Efter det att den nya regeringen har tillträtt har det kommit nya regler från Boverket som, hör och häpna, är hårdare skrivna än Boverkets gamla när det gäller det här med 40 dbA. Det är bara att jämföra texterna förr och nu. Det är intressant med tanke på den kritik som fanns.

Frågan är: Vad är det som gäller? Är det Boverkets regler eller stadens regler?

Anförande nr 74

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Från den här staden har vi hela tiden drivit sakfrågan på det sättet att det är skillnad på stad och landsbygd. Det är helt orimligt att Boverket har riktlinjer som gäller för hela landet oavsett om man bor i Stockholms city eller i Norrlands inland.

Det här med tyst sida är egentligen inte heller någonting som Boverket har som standard. Det har varit en anpassning som Boverket har accepterat för att vi i Stockholm över huvud taget ska kunna bygga lägenheter. I princip hade inte Stockholms innerstad blivit byggd alls om vi hade rättat oss efter dagens riktlinjer från Boverket. Vi måste leva efter den verkligheten att vi vill att Stockholm ska växa.

Vi försöker jobba med tyst sida. Det har Boverket accepterat. Men den tidigare länsstyrelsen med bland andra socialdemokraten Mats Hellström i spetsen stoppade lägenheter i innerstaden på grund av att det uppenbarligen inte var okej att bygga nya lägenheter. Men de gamla skulle tydligen få stå kvar, och det är vi väldigt tacksamma över.

Anförande nr 75

J a n V a l e s k o g (s): Reglerna handlar som sagt om nybyggnation och huruvida man ska kunna sova med öppet fönster mot en innergård eller inte utan att bli störd. Man kan diskutera var gränsen ska gå, men det är egentligen inte det jag är ute efter. Det jag är ute efter är att vi har olika regler i Stockholms stad och i Boverket. Om det blir ett överklagande i ett ärende till regeringen kan knappast regeringen gå på annat än på Boverkets riktlinjer. Sedan är det mycket möjligt att man får bedöma från fall till fall.

Men det intressanta är att skrivningarna i Boverkets regler är hårdare nu än under den förra mandatperioden när det gäller 40 dbA på den tysta sidan. Nu företräder inte borgarrådet Alvendal regeringen och har inte ansvar för myndigheten, men jag undrar ändå vad Alvendal drar för slutsatser av att det har blivit starkare skrivningar. Och hur kommer ett ärende som överklagas till regeringen att hanteras?

Anförande nr 76

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag drar den slutsats som jag tror att många i den här salen drar, nämligen att det finns många i vårt land som inte förstår att det är skillnad på stad och landsbygd. Det är i sig helt oacceptabelt. Vi kan inte ha ett statligt verk som utfärdar riktlinjer om att stockholmare ska ha samma ljudnivåer som man har i Norrlands inland. Jag tror att de allra flesta stockholmare förstår och accepterar det. Vi vet att många flyttar till Stockholm just därför att det är puls och liv här. Som jag sade tidigare i en debatt lever stockholmare längre än norrlänningar. Det är dessutom så att stockholmare är friskare än norrlänningar. Vi mår uppenbarligen ganska bra av frisk fläkt och visst buller.

Bullernivån handlar dessutom inte bara om gården, utan om att man i Stockholms innerstad ska kunna sova med ett öppet fönster dagtid. Om man har den riktlinjen tror jag att gemene man förstår att det är helt orimliga riktlinjer.

Anförande nr 77

J a n V a l e s k o g (s): Det kan i och för sig också handla om att det är barn som finns på innergården och som kan bli bullerstörda. Jag tar inte ställning i den här diskussionen till vilka nivåer som är exakt de lämpliga. Min fråga är fortfarande: Vad är det som gäller? Är det 40 dbA eller är det 45, som staden har sagt? Jag drar slutsatsen av det som borgarrådet säger att det är 45. Det är alltså stadens regler som gäller framför Boverkets. Tillåt mig tvivla på det.

Anförande nr 78

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Boverket är en myndighet som ställer upp riktlinjer. Sedan är det upp till olika delar av landet att använda sig av dem. Det är riktigt som du säger; det var samma sak när staden kraftfullt drev att vi skulle få bygga de lägenheter som blev stoppade på Oxtorgsgatan till exempel. De hade förmodligen inte klarat den här bullernivån, och de blev också stoppade.

Vi måste ändå gå i bräsch för att det är okej att bygga storstad i Sverige. Om vi i Stockholm inte går i bräsch för det kan jag lova er och Jan Valeskog att då kommer ingen att göra det.

§ 15 Slutrapport för projektet "Möjligheter att anordna avlopp inom delar av Listuddens koloniområde"
Hemställan från Skarpnäcks stadsdelsnämnd (utl. 2008:162)

Anförande nr 79

M o n i k a L i n d h (s): Herr ordförande, ledamöter! Det här är ett till synes enkelt ärende sett till omfattningen av handlingar. Bakom ärendet ligger ett väldigt gediget och ambitiöst miljömiljardsprojekt. När jag läser borgarrådets och stadsledningskontorets skrivning här förstår jag att man kanske inte har läst rapporten som ligger till grund för ärendet.

Jag ska ta upp några saker som är lite fel. Vi i Skarpnäcks stadsdelsnämnd är eniga över alla partigränser om att avloppssituationen i koloniområden är ett problem och har varit det i många år och fortsätter att vara det. Det berör flera olika centrala nämnder i staden, och vi menar att om vi inte utreder frågan och kommer fram till ett sätt att hantera avloppsproblemen riskerar staden att stå för ett gigantiskt problem om några år, eller kanske 2010 när de nya avtalen ska skrivas.

Man kommer att stå inför ett läge där ungefär 80 procent av koloniträdgårdsstugorna på ett eller annat sätt tar in vatten i stugorna och därmed också har ett avloppsproblem. Vi har gjort några demonstrationsanläggningar i Listudden i miljömiljarden, och det handlar inte om, som finansborgarrådet säger, att man skulle tillåta privata vatten- och avloppslösningar, absolut inte. De demonstrationsanläggningar som vi har tittat på handlar om duschar och toaletter i gemensamhetsutrymmen, ett sätt att hantera det på ett billigare och effektivare sätt. Vi har också tittat på hur man kan ta hand om diskvatten i stugorna. Allt detta för att det är en ganska kraftig miljöpåverkan på Flaten, som ju ligger i det här området.

Vi förstår inte att man inte kan utreda och titta på frågan, för den berör många nämnder och det blir ett krux när man ska skriva de nya avtalen om man inte tar upp va-frågan i de nya avtal som ska skrivas. Vi tycker att det är självklart att man ska titta på frågan. Därför blir jag förvånad över att majoriteten smäller igen dörren för att titta på problematiken. Det hade varit det minsta man hade kunnat göra.

Därmed yrkar jag bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 80

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag kan hålla med om att det är ett problem att man inte kan hantera de här sakerna på ett bra sätt. Men problemet är också att i och med att man har den avloppshantering som man har på området, trots att avtalen är väldigt tydliga på att man inte får bete sig på det sättet, måste man börja med att se till att avtalen faktiskt följs och jobba med att se till att de följs. Det är det som föredragande borgarråd lyfter fram. Börjar man med att använda sig av egna lösningar på det här området strider det mot de avtal som är slutna med dem som har koloniträdgård. Därför tycker jag att det är rimligt att man börjar i den änden och säger att här måste vi se till att avtalen följs.

Anförande nr 81

M o n i k a L i n d h (s): Det är precis som att sticka huvudet i sanden när man säger att lösningen är att se till att efterlevnaden av avtalen förbättras. Hur ska det gå till? I dag har staden inte några redskap för det. Miljöförvaltningen, som ska skötar tillsyn och kontroll gör inte det i något koloniområde.

Dessutom säger i miljöförvaltningen i den rapport som vi har tagit fram i stadsdelarna att man helst ser att man inte behöver göra den tillsynen. Då hamnar vi i ett ännu svårare läge om man avsäger sig redskapen genom att till exempel göra de besparingar som är gjorda på miljöförvaltningen.

Hur ska ett avtal konstrueras? Ja, i dag finns det ingen möjlighet till sanktioner om någon bryter mot avtalet. Det är alltså vilda västern, skulle jag vilja påstå. Det är inte så att vi i vår rapport och hemställan begär att man ska titta på egna privata lösningar, inte alls. Det står "enkla lösningar". Det kanske handlar om en felläsning.

Anförande nr 82

S t e l l a n H a m r i n (v): Sjön Flaten kollapsade för ett antal år sedan, som ni möjligen har sett. Det kostade drygt 5 miljoner att restaurera sjön. Fosforhalten ökade ungefär fem gånger på grund av det som hände. Från Flaten är det inte långt till Drevviken som också är en dålig sjö som mynnar ut i Östersjön. Risken är stor att de kolonistugor som är i området blir den avgörande boven i sammanhanget, och det är anmärkningsvärt att 80 procent av stugorna har vatten indraget fast man inte får det. Det här får inte hända igen, för det blir dyrt.

Vid sidan av jordbruket är det enskilda fastigheter, inklusive kolonistugor, som är det största hotet mot Östersjön. Sverige ska ta bort 300 000 kilo fosfor. Det kommer att innebära inskränkningar i många verksamheter i landet och kosta en massa pengar. Det duger inte att släppa in en massa fosfor från kolonistugor. Det är illa använda pengar.

Jag måste säga att jag har viss förståelse för majoritetens linje i den här frågan, men jag inser också att vatten i koloniområdena kan behövas och inte bara i Flaten, vi har många sådana områden. Det är säkert ett problem på många håll, mer eller utan tillstånd.

Jag tror att man måste vara både tuff och realistisk. Jag tror att det är vettigt att göra en utredning, och jag stöder självklart Vänsterpartiets förslag i den här frågan. Men man får inte samtidigt ge efter för de krav som kan finnas. De lösningar som föreslagits tror jag inte är tillräckliga. De är visserligen bra som enskilda lösningar, men deras effektivitet jämfört med reningsverket i stort är alldeles för liten. Det jag tror att man måste göra är att bygga ordentliga våtmarker eller stora dammar eller ännu hellre leda in vattnet i de avloppsledningsverk som vi redan ha. Att hantera det med ringseparering, som också föreslås av till exempel Miljöpartiet, funkar inte heller. Det är ingen bra lösning att lägga urin på åkrarna. Det rinner väldigt lätt ut i sjön i motsats till konstgödsel som har stora fördelar i det här fallet.

Jag tror att man måste titta på andra lösningar, för problemet är stort, och det är lönt att titta på dem. Det tycker vi att vi ska göra. Sedan får vi försöka hantera frågan

under mellantiden. Det är en knepig fråga, som Ulla tog upp här, och där har vi väl ingen lösning, utan vi får fundera vidare.

Som sagt är det här ett stort problem, och vi måste hitta en lösning på det.

Anförande nr 83

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag är helt öppen för att använda miljöförvaltningens tillsynsmöjligheter i de här fallen, för jag tycker att det här är ett allvarligt problem. De som har dragit in vatten har brutit mot avtalen. Jag tycker att det är ytterst rimligt att man använder den tillsynsmöjlighet som miljöförvaltningen har och ser till att man kollar om de avtal som finns efterlevs.

Anförande nr 84

Å s a R o m s o n (mp): Herr ordförande! Det här är, som tidigare sagts, inget lätt ärende, men jag tycker att majoriteten gör det lite väl lätt för sig och säger att man ska genomföra avtalet punkt. Exakt hur tänker Ulla Hamilton egentligen genomföra avtalet när hon, som vi alldeles nyss hörde, redan anser att det är brutet? Det enda sättet är väl att rycka upp ledningarna och genomdriva det. Det behövs ingen tillsynskapacitet från miljöförvaltningen. Det här är ett civilrättsligt avtal, och du kan gå in och häva avtalen om du har lust att göra det. Men jag tror inte att det är den attityden och det samarbetet som vi vill ha i den här staden mellan kolonisterna och våra förvaltningar.

Vi har sett i det här mycket gedigna projektet inom miljömiljarden att man faktiskt har försökt att titta på lösningar. Man undersöker och pratar med kolonisterna å ena sidan, och stadsdelsförvaltningen försöker å andra sidan konstruktivt lösa problematiken. Det är mycket tråkigt att majoriteten inte vill fortsätta på dialoglinjen för att hitta en lösning. Miljöpartiet tror och vet att kolonisterna är mycket medvetna och engagerade i miljöfrågor. Det finns många effektiva sätt att lösa den här typen av problem.

Jag ville gå upp också för att säga att Miljöpartiet stöder Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag till beslut i denna fråga plus vårt särskilda uttalande.

Anförande nr 85

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Herr ordförande, fullmäktige, borgarrådet Hamilton! Jag kan inte riktigt förstå att förslaget att utreda frågan avstyrks. Jag tror att man kan få den uppfattningen att det här problemet enbart gäller de koloniområden där det finns stugor. Problemet där kan vara ännu större än att man har brutit avtalet. Med stuga på lotten har man en annan lagstiftning att rätta sig efter om man vill bli av med arrendatorn. Det är inte så lätt bara för att man har dragit i vatten.

Jag känner till en som ända upp i regeringsrätten fick rätt att bygga in dusch i stugan därför att man i domstol inte känner till vad koloniområde är och vad staden förväntar sig. Där går man på lagstiftningen.

Jag tror att det finns ett mycket stort problem som kommer att komma inom kort, toaproblemet i områden där man bara har odlingslotter. På Järvafältet har vi odlingslotter utan stugor, där det finns torrdass som har budats. Budningen upphör. Man har fått buda toa på dispens, men det kommer att upphöra också. Vad ska de göra som har sina odlingslotter där? Det är ofta familjer med invandrarbakgrund som är vana att vara väldigt många, odla ihop och ha fester på sina lotter. Du kan bara föreställa dig problemet om några år när de över huvud taget inte får buda. Vad tänker staden göra?

Jag tycker att det är väldigt viktigt att vi får en utredning som tar upp alla de problem som finns i koloniområdena i staden. Det är inte bara att kolla upp att avtal följs. Ibland finns det inte möjligheter att ordna praktisk lösning på problem själv.

§ 16 Utökade riktlinjer och avgifter för tobakstillsynen (utl. 2008:163)

Anförande nr 86

J o n a s E k l u n d (mp): Det här är ingenting som är partipolitiskt åtskiljande, men det är värt att notera att nikotinberoende förmodligen är vårt vanligaste drogberoende – om man kan kalla det för missbruk är en definitionsfråga. Det grundas ofta i en ålder då man ännu inte får köpa tobak på egen hand.

Jag tycker att det är utmärkt att vi får tydligare regler för tobakstillsynen med det här ärendet, och jag yrkar bifall till det med Miljöpartiets tilläggsförslag som finns utdelat och som innebär att man särskilt ska titta på försäljning av tobak i mynt- och sedelautomater som förekommer i en del butiker, ofta matbutiker. Det är en grannliga uppgift att granska om försäljningen följer tobakslagen eller inte. Det påstås från butikernas sida att personalen har uppsikt över automaterna och kan ingripa om det är en ung person som försöker köpa tobak. Hur det ligger till i verkligheten är ganska oklart. Vi vill att även sådana köp ska granskas vid inköpsstudier.

I övrigt bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 87

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande, ledamöter! Vi har framför oss ett viktigt ärende, ett ärende om att fastställa utökade riktlinjer för tobakstillsyn. Det är angeläget därför att vårt mål är att minska tobaksförsäljningen, särskilt den som illegalt sker till de unga.

De nya reglerna i tobakslagen ger alla försäljningsställen ansvar för att dels genomföra egentillsyn, dels begränsa marknadsföringen av tobaksvaror.

Stadsdelsnämnderna är de som ansvarar för tillsyn av all tobaksförsäljning med undantag för den som sker i restauranger om de också har serveringstillstånd. Där är det socialtjänstnämnden som har tillsynsansvaret.

I dag ser det ut som så att när det är ett försäljningsställe som också har automater är regelverket för tillsynen helt klart. Man har alla möjligheter, som om automaten inte finns utan att man sålde över disk, att göra tillsyn. Det finns ett fåtal, och då verkligen ett fåtal, automater som finns i butik, både mynt- och sedelautomat. Alla andra går in och köper över disk, och då blir det som vilken försäljning som helst. Det finns väldigt få sådana, de andra finns placerade i restauranger, och då är ansvaret helt annorlunda. Då har man också alkoholserveringstillstånd.

Med utgångspunkt i allt detta och framför allt med tanke på att regelverket redan finns yrkar jag avslag på det tilläggsyrkande som Miljöpartiet har lagt, men förstår jag yrkar jag bifall till förslaget till de utökade riktlinjerna.

Anförande nr 88

J o n a s E k l u n d (mp): Det är glädjande att höra att det finns koll på dessa frågor från förvaltningen och socialtjänstnämnden. Det finns en del automater kvar i butikerna, både på Östermalm och i Enskede har jag sett sådana. Lagen må vara tydlig. Men jag undrar verkligen om man alltid gör tillsynen på samma sätt, det vill säga att man skickar ut 18-åringar som ser något yngre ut och låter dem försöka köpa tobak i automaterna. Det är sådana inköpsstudier som borde göras. Det tror jag skulle visa på att det är omöjligt att ha en bra ålderskontroll när man säljer tobak i mynt- och sedelautomater.

Anförande nr 89

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter, åhörare, medier! Det här är en fråga som vi kan vara ganska eniga om. Och det är alltid roligt. Det här är en oerhört viktig fråga eftersom tobaken börjar bli en backlash. Med det menar jag att det är allt fler unga människor som röker. Det kan man se vid den senaste drogvaneundersökningen. Röker man kanske man också dricker. Röker man kan man definitivt också röka hasch. Det sambandet finns, och det måste vi se på.

Vi måste på olika sätt maximalt försvåra för våra unga att handla i butikerna, och därför är det jättebra att riktlinjerna utökas. 98 procent av flickorna och 86 procent av pojkarna under 18 år kan köpa cigaretter i butiker, ganska unga killar och tjejer.

Det viktiga är att se till att stadsdelarna har resurser att följa upp detta, annars blir det bara ett slag i luften. Om man skär ned i budgeten, som majoriteten nu väljer att göra när det gäller de sociala frågorna, kanske blir det lite svårt att följa upp det. Jag vill hänvisa till det särskilda uttalandet från oppositionen.

Anförande nr 90

A b i t D u n d a r (fp): Karin sade att alla tycker att det här är viktigt, och det är trevligt. Men sedan sade hon att man skär ned i budgeten. Den personal som jobbar med brottsförebyggande verksamhet har ansvar även för organisering av tillsynsarbete. Mig veterligen har ingen blivit uppsagd och inga nedskärningar gjorts i någon stadsdelsnämnd. Jag tycker att man ska hålla sig till verkligheten. Det här är ett gemensamt viktigt ärende, man ska inte komma med påståenden som inte stämmer.

Anförande nr 91

K a r i n R å g s j ö (v): Verkligheten befinner jag mig verkligen i. Den verklighet som vi kommer att se under nästa år är inte speciellt "hoppsan hejsan". Det kan man inte påstå med tanke på den budget som ni lagt fram i stadsdelarna. Det är inte så många som kommer att kunna göra vågen efter vad som händer nu.

Anförande nr 92

A b d o G o r i y a (s): Jag ska börja ned att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag måste ändå uppmärksamma två saker.

I socialtjänstnämndens beslut säger man att under 2005 kunde omkring 44 procent av de unga köpa tobak. Så läser man Stockholmsundersökningen och ser helt andra siffror. Det är alltså 98 procent av flickorna och 86 procent av pojkarna som har kunnat köpa. Det här är någonting som är mycket oroande och som vi måste tänka på. Vilka siffror är det som stämmer i verkligheten?

I övrigt när det gäller stadsdelsnämnderna ska jag absolut inte påstå att man har lagt ned verksamheten med brottsförebyggande samordnare. Däremot uttrycker vi i den budget som vi har tagit fram en stor oro att man inte bibehåller de tjänsterna kvar i olika stadsdelsnämnder.

Anförande nr 93

K a r i n R å g s j ö (v): Abit sade att jag var ute i icke-verklighet. Enskede-Vantör hade två samordnare. Nu har man en.

Anförande nr 94

A b i t D u n d a r (fp): I vår stadsdel Hägersten har vi också, efter det att vi slagit ihop två stadsdelar, förebyggare. Jag följer ganska nära det arbete som utförs lokalt.

I ärendet här vill vi ha stöd för enhetliga regelverk som hjälper personalen i de olika stadsdelarna. Till och med hjälpte regelverket butiksägarna i del olika stadsdelarna. De tycker att det ibland är förvirrande när man har olika förhållningssätt. Men vi måste hålla oss till det ärende som det finns. Jag hör att det sägs att det är jättebra, och jag tycker också att det här regelverket är jättebra. Vad jag är emot är att ni utövar konspiration mot oss, och det tycker jag är tråkigt.

Anförande nr 95

K a r i n R å g s j ö (v): Mängden ungdomar i Enskede-Årsta-Vantör har inte minskat. Från två samordnare till en – man måste väl se det som en klar minskning.

Sedan är vi väldigt oroliga över nästa års budget när det gäller de här frågorna. Så är det.

Anförande nr 96

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! Vi tycker naturligtvis att det är oerhört problematiskt att rökningen ökar bland våra ungdomar och särskilt bland tjejer. Därför välkomnar vi de nya utökade riktlinjerna, och vi anser att de verkligen behövs. De ska vara tydliga och enhetliga och lite mer specifika när det gäller hur man ska gå till väga.

Tanken är väldigt mycket att det ska ske i förebyggande syfte. De ställen som har försäljning ska ha ett eget program, en tydlig policy så att försäljning inte ska ske till minderåriga. Det som också är viktigt att påpeka, tycker jag, är att socialtjänstförvaltningen talar om att man kan justera priserna så att kostnaderna täcks. Det är bra. Vi kan skicka med det till stadsdelsnämnderna. Tanken är att tillsynen ska vara

självbärande. Det är avgifterna som ska göra att det blir självbärande. Det finns möjligheter att justera priserna. Det är självklart att det ska bära sina egna kostnader.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 17 Sysselsättnings-/arbetsträningsverksamhet för döva med socialpsykiatriska funktionshinder (utl. 2008:164)

Anförande nr 97

E i v o r K a r l s s o n (mp): Herr ordförande, ledamöter! Det är 13 personer som ärendet handlar om. De deltog i Brittagruppens verksamhet i Skärholmens stadsdelsförvaltning fram till den 31 juli 2007. Då upphörde verksamheten. Inom staden finns för närvarande ingen insats särskild anpassad till den här målgruppen. Det är helt riktigt att inte varje stadsdelsförvaltning kan ha sin egen verksamhet eftersom det behövs personal med särskild kompetens. Det behövs också en gemensam plats för dessa 13 med lämplig inriktning och i teckenspråksmiljö.

Det är beklagligt att Brittagruppen lades ned och att ingen ny verksamhet bättre anpassad samtidigt var under utredning. Det har dessutom framkommit att vissa stadsdelar inte vill betala för brukarna av denna verksamhet. Risken finns att det kan komma att bli så igen. Därför är det viktigt att följa hur det går för den här lilla gruppen.

Det framkommer också ärendet att kunskaper som dessa personers behov är bristfällig inom Stockholms stad. Brittagruppen fungerade inledningsvis bra, men efter hand skedde det en generationsväxling. Dels kom det in andra hörande grupper med andra behov. Det är möjligt att blanda personer med olika behov så länge det sker i teckenspråksmiljö. Av ärendet framgår också att av de 13 fick tre brukare sin stödinsats av teckenspråkig personal. Vanligast var att insatsen gavs av hörande personal och att kommunikationen skedde via skrift, sms eller e-post. Men dessa tre klarade inte av verksamheten eftersom den inte var anpassad efter deras behov och i teckenspråksmiljö. Det är viktigt att lära av misstag när ny verksamhet ska bildas.

Miljöpartiet instämmer i kommunstyrelsens handikappråd om att minst 51 procent av personalen bör vara döv. Miljöpartiet anser också att det är en styrka om personalen besitter teckenspråkskompetens och har en lång erfarenhet av och kunskap om döva villkor och dövkultur samt i övrigt har en yrkeskompetens anpassad efter den gruppen.

Det behövs också, som bland annat Handikapprådet skriver, en kvalitetsuppföljning av teckenspråksmiljö, och en kvalitetssäkring av hela verksamheten måste alltså ingå.

Kommunfullmäktige har beslutat att valfrihet ska införas den 1 januari 2010 för bland annat denna grupp. Upphandlingen får inte innebära ökade kostnader, står det i texten. Svårigheten att förmå stadsdelarna att betala blir väl knappast mindre om verksamheten ska upphandlas.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets särskilda yttrande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 98

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter, åhörare! Det är självklart så att döva med psykiskt funktionshinder har ett väldigt stort behov av sysselsättning och arbetsträning. Då undrar jag varför den ena handen inte vet vad den andra gör – det skulle man kunna kalla det här för. Ni lade ned en verksamhet i Skärholmen, Brittagruppen. Den har varit nedlagd i två år. Varför, det kan man fundera på. Brittagruppens arbete hade ni kunnat utveckla, inte sant. Eller vi hade gemensamt kunnat utveckla den till någonting väldigt bra efter de förutsättningar som finns.

Att vara döv och psykiskt funktionshindrad innebär att man är utsatt. Att då lägga ned en verksamhet som är kommunal regi och vända sig till marknadskrafterna för att upphandla verksamheten visar på att en ständigt ideologistyrd politik, tycker vi. Självklart kan den verksamheten drivas av socialtjänstförvaltningen centralt eller av en stadsdelsnämnd som arbetar kommunövergripande. Vi förstår fortfarande inte varför ni lade ned Brittagruppen i stället för att utveckla den och reorganisera den utan lät psykiskt störda och döva vara utan en verksamhet i två år. Nu kommer ni tillbaka och vill upphandla. Det är för oss obegripligt.

Jag vill hänvisa till den reservation som ligger från s och v.

Anförande nr 99

D i k r a n D i s o n (fp): Herr ordförande! Bakgrunden till att Brittagruppen lades ned är följande. Den drevs av Skärholmens stadsdelsförvaltning. I och med att de andra stadsdelarna inte ville bidra till den här verksamheten och inte ville köpa tjänster av den tyckte de att det var svårt att upprätthålla den.

Naturligtvis är den här målgruppen viktig, varje individ är viktig. Det är därför vi går in för att upphandla det centralt. När det inte fungerar lokalt blir den ekonomiska bördan för stor för en stadsdelsförvaltning. Men det är viktigt att se de här människorna så att vi kan ge dem den service som de har rätt till.

Anförande nr 100

K a r i n R å g s j ö (v): Hade ni varit lite smarta, om jag får uttrycka mig så, hade ni sett till att utveckla Brittagruppen och låtit den vara den verksamhet som skulle drivas över hela staden. Man kunde ha valt att anslagsfinansiera den här verksamheten. Det hade varit rimligt, det handlar om en ganska skör grupp, och då kan man tänka sig att anslagsfinansiera. Brittagruppen hade kunna rulla vidare om man gjort det. I stället har den här målgruppen, döva med psykiskt funktionshinder, varit utan verksamhet i två år. Det kallar jag för en ganska oekonomisk och trist politik.

Anförande nr 101

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande, fullmäktige! Vi har framför oss ett ärende som innebär att vi ska genomföra en central upphandling om sysselsättning eller arbetsträningsverksamhet för döva som också har psykosociala funktionshinder. Precis som flera redan har sagt handlar det här om en väldigt liten grupp. Det finns all anledning att göra det här på ett centralt sätt så att vi inte hamnar

i den situation som Dikran just beskrev, att det är en stadsdelsnämnd som driver verksamheten och att man inte har möjlighet att ha verksamheten kvar därför att det blir ett för litet antal brukare som behöver den och som har möjlighet att vara där. Det är bara 13 döva som har sådana här psykiska funktionsnedsättningar och som behöver en sådan arbetsträning eller sysselsättning. Men för dessa 13 är det väldigt viktigt.

Därför känns det hemskt bra att vi i dag kan anta det här ärendet och att vi snart kan komma i gång med upphandling och att den kan göras centralt. Då får vi möjligheter till att ställa krav på att det ska vara personal som har kunskap både om funktionsnedsättning och om teckentolkning och teckenspråk. Nästan alla döva har tecken som sitt första språk. Om man dessutom har psykiska funktionsnedsättningar kanske man har ännu svårare än andra att lära sig att förstå ett talat språk eller att kunna läsa på läppar. För deras skull är det oerhört viktigt att man har kompetensen av teckentolkning.

Jag noterar att Handikapprådet är positivt och också vill ha en central upphandling. När vi gör en upphandling, till skillnad från att driva i egen regi, går vi ut och tittar på hur marknaden ser ut och får de absolut största möjligheterna att pröva vem som kan driva den här verksamheten på det bästa sättet för de 13 brukare som behöver den.

Anförande nr 102

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Tre saker ska jag nämna. Det är riktigt som Marie sade att det handlar om 13 personer i det här fallet. Det första är att man har valt att lägga ned verksamheten augusti 2007, det vill säga att det från augusti fram till i dag och eventuellt lite tid till inte finns någon verksamhet över huvud taget för dessa 13 döva. Tycker ni att det är en bra lösning?

Det fanns en verksamhet som fungerade trots brister. Alternativet i dag är att det inte finns något över huvud taget.

Det andra som jag vill lyfta fram är att man säger att staden och socialtjänstförvaltningen ska ansvara för att utbilda personal och handläggare så att de klarar av att bemöta de svårigheter som de här personerna har. Kan ni garantera att de personer som staden kommer att utbilda förs vidare till den nya verksamheten efter upphandlingen?

Det tredje som jag vill ta upp är resurserna. Man säger från stadsledningskontoret att detta ska hållas inom budgetramar, om man eventuellt skulle överstiga dem. Vi vet, det sade ni själva, att resurserna inte är tillräckliga. Hur kommer man att behandla resursfrågan i slutändan?

I övrigt yrkar jag bifall till den gemensamma reservationen från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Anförande nr 103

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande! Brittagruppens verksamhet upphörde alltså den 1 juli 2007. Innan dess hade verksamheten förmodligen successivt trappats ned, och man undrar varför man inte tog tag i detta innan gruppen upphörde. Det innebär att dessa 13 varit utan sysselsättning och aktivitet under drygt ett år och är så fortfarande.

Jag vet att det finns ett antal personer som på de dövas vägnar just nu lyssnar på den här debatten. De vill få veta lite mer hur det kommer att gå för dessa 13 och andra i samma situation. Därför vore det bra med ett förtydligande. Jag har fyra frågor, främst till socialnämndens ordförande.

Hur långt har planerna kommit på den nya verksamheten som ska ersätta Brittagruppen? När beräknas verksamheten att starta och var?

Socialtjänsten har det övergripande ansvaret. Vilket instrument har socialtjänsten att använda mot de stadsdelar som eventuellt inte vill betala för denna verksamhet?

Kommer de 13 som detta ärende till stor del handlar om att få sin sysselsättning och arbetsträning utifrån sina behov och i teckenspråkig miljö?

För det fjärde: Är det tänkt att närkommunerna som har ca 75 teckenspråkiga personer med samma diagnoser som detta ärende avser får, om de så vill, köpa in sysselsättningsplatser i den nya verksamheten? Det är svårt för vissa kommuner att driva en så liten verksamhet själva.

Anförande nr 104

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Brittagruppen har sitt namn utifrån duktiga Britta som skapade den här verksamheten i Skärholmen. Henne har vi tappat, med annan kompetens också. Man har låtit verksamheten falla under ett par år för den här viktiga gruppen. Det är tragiskt att man lämnar en sådan här verksamhet till en stadsdelsnämnd att hantera. Det tråkiga, som jag många gånger har påpekat, är bristen på att ha både det lilla och det övergripande. Det är tråkigt att man inte direkt går in och ser till den verksamheten, att det inte tillförs anslag, att man inte kan fortsätta verksamheten inom ramen för en stadsdelsnämnd. Då måste man ta tag i det här centralt så att det inte tappas under vägen. Under två år har den här verksamheten fallerat.

Jag undrar vad som händer med verksamheten i Älvsjö. Det skulle inrättas gruppboende för döva och dagverksamhet. Vi från Skärholmen tyckte att man där skulle inrätta en Brittagrupp. Vad hände med den verksamheten?

Anförande nr 105

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker att det är viktigt att man håller sig till ärendet och läser ärendet. Där framgår att Brittagruppen inte har fungerat, av olika anledningar. En av anledningarna var just kompetensen. Man hade inte kompetensen att hantera gruppen. Det andra var att man inte hade den målgruppen i varje stadsdel. Det blev ekonomiska svårigheter.

Man har gjort uppföljningar och kommit fram till att det är viktigt att man har sysselsättning för den här målgruppen. Det är precis det som ärendet nu handlar om. Man har gjort uppföljningar, och socialtjänstförvaltningen kommer att ha det övergripande ansvaret när det gäller utbildningar och när det gäller att förstärka kompetensen hos personal inom Stockholms stad. Framför allt tror jag att ni har missat poängen i ärendet. Det finns både privata och kommunala intressenter som skulle kunna tänka sig att utveckla arbetet mer. Jag förstår inte er kritik av det som har varit.

Anförande nr 106

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! En sak som man undersökte och fann var att kunskaperna om de här människorna hos stadens personal var bristfälliga. Man upptäckte att man egentligen hade tillräckligt med kunskap om människor med psykiska funktionshinder, i vilken situation de befann sig och vilka behov de hade. Det är en av de åtgärder som vi kommer att se till att vidtas. Det blir en utbildning, precis som Abdo Goriya efterlyste. Det blir en utbildning för att klargöra vilka behov dessa har så att det är lättare för oss att ha fokus på dem och se deras behov. Det är ett led i arbetet.

Vad man också kan se är att Handikapprådet rekommenderar att det blir en central upphandling. De tycker att det är bra. Det är därför också som vi tycker att det är ett bra sätt att göra det centralt. Det är naturligtvis beklagligt att det nu har varit drygt ett år som dessa inte haft någon sysselsättning eller arbetsträning, men vi tror att vi kan komma igen med bättre förslag så att de blir kompenserade och sedda. Vi vill att de ska ha en meningsfull arbetsträning och sysselsättning.

Anförande nr 107

K a r i n R å g s j ö (v): Men, Dikran, man kunde kanske ha utvecklat Brittagruppen. Man kunde ha sett på vad som behövs i Brittagruppen för att den ska fungera. Då hade man sluppit det här glappet efter det att man lade ned. I avvaktan har de här personerna inte haft något som helst ställe att gå till. Lite slafsigt skött, kan man väl säga.

När det gäller upphandlingar förskräcker de upphandlingar som vi har sett i staden. Det är inte så att det är det duktiga kommunala gänget som vinner, utan det är oftast den som lägger ett ganska lågt pris som vinner, vilket inte alls behöver innebära att det blir mycket kvalitet för den peng.

Anförande nr 108

D i k r a n D i s o n (kd): Du vet att varje stadsdelsnämnd har ansvar för att sköta sin ekonomi. Jag har inte de specifika kunskaperna om just varför Skärholmens stadsdelsnämnd inte kunde vidareutveckla den här verksamheten.

Sedan tror jag att det är en missuppfattning av dig att tro att endast kommunala verksamheter kan ge bäst service. Så är det naturligtvis inte. Det är en felaktig syn som ni har på människor som kan och som brinner för att driva en verksamhet. Hade

det varit så att kommunal verksamhet var det bästa hade vi den bästa servicen i allt till våra medborgare, men det har vi inte.

Anförande nr 109

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Vi har absolut inte sagt att vi är emot någon form av förbättring när det gäller verksamheten. Jag har läst ärendet och läst noga och ser att det fanns brister i verksamheten. Men det ni har gjort är att ni lade ned verksamheten i augusti 2007. Fram till i dag hade ni inte något alternativ.

Min fråga är: Är det rimligt att agera på det här sättet? Först lägger man ned utan att ha något alternativ, ett år och ett halvt år senare ska man åtgärda det. Det är vad det handlar om.

Anförande nr 110

D i k r a n D i s o n (kd): Jag sade tidigare att jag beklagar att dessa 13 stockholmare har varit utan arbetsträning och sysselsättning, men du har suttit ordförande i en stadsdelsnämnd och vet att man måste se om sitt hur och ibland vara lite kortsiktig. Det är det som vi kan se att stadsdelsnämnden i Skärholmen har gjort. Det är bara att beklaga att de här människorna har varit utan sysselsättning.

Anförande nr 111

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande, ledamöter! Jag ska försöka svara på Eivors frågor. Hur långt har vi kommit i planerna? Det är klart att vi har börjat förbereda lite, men innan man gör någonting när man ska gå upp i en upphandling måste man ha ett beslut. Det ska vi fatta här och nu. Så fort beslutet är fattat i kväll kommer man att sätta i gång för att så skyndsamt som möjligt göra en upphandling. Det är, precis som alla redan har sagt, väldigt angeläget.

Sedan var frågan vad man gör om någon stadsdel inte vill köpa de här tjänsterna. Vi försöker skapa hållbara system som gör att man kan ha stabila och bestående verksamheter så att vi inte hamnar i en sådan situation som var med Brittagruppen i Skärholmen. Plötsligt står man där med en dålig beläggning och måste lägga ned verksamheten.

Därför vill vi göra de här centrala upphandlingarna. Det borgar för en god kvalitet. Men det gör också att vi får en möjlighet att pröva det nya system som vi är på väg att sjösätta, med valfrihet i både boenden och sysselsättning. När det blir aktuellt att fatta beslut om det hoppas jag att du, Eivor, är beredd att stödja det. Det ger möjligheter för de boende själva, i det här fallet döva, att bestämma var man vill ha sin dagliga sysselsättning. Det är ett system som långsiktigt kommer att leda till en mycket större valfrihet.

När det gäller teckenspråk hade du också en fråga. Jag sade förut att det är jätteviktigt, otroligt viktigt att det finns en kompetens med teckenspråk men också en kompetens som handlar om de psykiska funktionshindren så att man får båda delarna i arbetsträning.

När det gäller valfrihet pratade du om kranskommunerna, och det tycker jag är en jättebra idé. Jag ska ta den med mig för att se om det är möjligt att göra något. 13 personer är en ganska liten grupp, och det kan vara svårt att få en fungerande verksamhet för just dessa 13 personer. Men är det så att någon av de 25 kommuner som finns runt omkring är intresserad av att vara med tycker jag att vi ska pröva det.

Anförande nr 112

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Det hade varit bra, Marie, om du hade kommenterat nedläggning utan något alternativ fram till i dag. Nu måste jag ställa en fråga till dig. Det står i ärendet att under år 2008 får socialtjänstförvaltningen i uppdrag att utbilda både personal och chefer för att bemöta de svårigheter som den här gruppen har. Är du beredd att garantera att de som kommer att utbildas genom stadens socialtjänstförvaltning följer de här människorna oavsett huvudmannen?

Anförande nr 113

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter, åhörare! Att Vänsterpartiet enbart skulle vara för kommunal verksamhet är en myt som vi inte ska odla så mycket. Däremot har vi sagt när det gäller upphandlingarna att det oftast är de stora jättarna som vinner, det är riskkapitalisterna som har vunnit dem, nästan.

När det gäller den här gruppen, döva psykiskt funktionshindrade personer, kan man säga att det är en ganska resurssvag grupp. Vilken annan grupp i den här staden hade behövt vänta i nästan två år för att få i gång en verksamhet? Jag tycker att det är otroligt märkligt att ni lade ned Brittagruppen, som man hade kunnat blåsa liv i igen och förstärka. I stället får den här lilla ömtåliga gruppen vänta på en verksamhet så här länge. Det är väldigt märkligt. Vilken annan grupp i staden skulle acceptera det? Det kan man verkligen fråga sig. Jag vet inte om du har några bra svar på det.

Anförande nr 114

D i k r a n D i s o n (kd): Ordförande! Jag tror att Vänsterpartiets syn på upphandlingar är ganska välkänd. Det stämmer inte att det är nästan bara riskkapitalister som vinner; det vill jag säga.

Det är som jag sade tidigare – det har visat sig att vår egen personal hade bristfällig kunskap om de här människornas situation. Dessutom tror jag att du vet att en stadsdelsnämnd är ganska fri att göra vad den vill med en del saker som den inte tycker bär sig ekonomiskt. Visst har det tagit lite väl lång tid. Det beklagar jag, som jag har sagt flera gånger. Men sådan är verkligheten.

Anförande nr 115

K a r i n R å g s j ö (v): Man kunde kanske ha tänkt sig ett socialt kooperativ utifrån Brittagruppen. Det är ett sätt som man kan förhålla sig till upphandlingar på, tycker jag. Vi har skrivit mycket om det i vår budget, och vi står fast vid det i Vänsterpartiet.

När det gäller Skärholmen och Brittagruppen kunde man ha tänkt sig en stadsövergripande verksamhet som är anslagsfinansierad. Viss verksamhet kommer inte att bära sig. Det är inte så nu heller. Det behöver inte vara de privata verksamheterna som vinner upphandlingen, utan det kan också vara en kommunal verksamhet. Kommer stadsdelarna att gå in och betala? Man kanske faktiskt ska anslagsfinansiera viss verksamhet.

Anförande nr 116

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Jag vill poängtera att Skärholmens stadsdelsnämnd tyckte att verksamheten var viktig, men man kunde inte bära den inom ramen för den budget man hade. Det var ju en övergripande fråga för hela staden.

§ 18 Kontaktcenter Stockholm – etablering av kontaktcenterorganisation i Stockholms stad (utl. 2008:165)

Anförande nr 117

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Det här låter som ett ganska tråkigt ärende. Kontaktcenter Stockholm – etablering av kontaktcenterorganisation i Stockholms stad känns inte så där jätteupphetsande, måste jag säga. Men innehållet är desto mer revolutionerande, herr ordförande. Tillgänglighet är för den här majoriteten A och O. Stockholmarna måste få mycket större möjligheter att komma i kontakt med staden och få tillfälle att få information. I dag är det bara 40 procent av samtalen som kommer till Stockholms stad som hamnar rätt. Det är definitivt inte ett godkänt resultat.

Vi vill att stockholmarna ska vara i centrum. Då handlar det verkligen om att vi ska ha en organisation där stadens medborgare inte behöver känna till vilken typ av organisation som staden har. Det ska finnas *ett* ställe och *ett* telefonnummer som man kan ringa för att få svar på sina frågor. Man ska inte behöva ha en magisterexamen i hur staden har organiserat sin verksamhet för att kunna hitta rätt i staden. E-tjänster är en del av detta. Kontaktcenter är en annan viktig del, och hemsidan är en tredje.

På de ställen där man har testat kontaktcenterverksamheten har man konstaterat att det är ungefär 70 procent av alla frågor som får svar direkt. Det är verkligen en otrolig tidsvinst både för de medborgare som hör av sig och för stadens medarbetare. Man kan klara av en stor andel av frågeställningarna ganska omedelbart. När man har en kontaktcenterverksamhet på det här sättet innebär det dessutom att stockholmarna får mycket bättre förutsättningar att få ett enhetligt bemötande när det gäller likartade frågeställningar.

Vi har haft möjlighet att för stadens del testa detta på Äldre direkt. Där har det visat sig att i nästan 80 procent av samtalen kan man klara av ärendena på en gång. Tillgängligheten är också stor – siffran är 92 procent. När man ser resultatet, det vill säga att man kan klara av 85 procent av samtalen inom en minut och 96 procent inom tre minuter, får man klart för sig att det finns en stor service- och effektiviseringspotential i just det här ärendet, som kan tyckas låta väldigt tråkigt.

Jag tror att det här kommer att innebära en stor positiv förändring både för stockholmarna och för dem som jobbar i stadens verksamheter. Med detta, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 118

K a r i n H a n q v i s t (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig göra en liten tillbakablick när det gäller informationen till våra medborgare. Jag vill ta upp stadsdelsnämndsreformen och införandet av medborgarkontor i våra stadsdelsnämnder. Nästan alla stadsdelar hade ett medborgarkontor, så även vi i Bromma. Det fungerade bra trots att många anser att befolkningen i Bromma har lätt att skaffa sig information på annat sätt än genom att gå till ett medborgarkontor. Vi hade i alla fall

oerhört många besök på vårt medborgarkontor, som lades ned efter den borgerliga majoritetens övertagande före 2002.

Sedan fick Bromma möjligheten att som första stadsdel inrätta ett kontaktcenter. Det gjorde vi 2005 med hjälp av projektpengar och kompetensfonden. Vårt kontaktcenter har nu fungerat i tre och ett halvt år. Det har fungerat oerhört väl. Vi hade under första tertialen i år 47 000 samtal till vårt center. Nästan 100 procent, 97 procent, besvaras också.

När det gäller det nya inrättandet av kontaktcenter räknar man med en svarsfrekvens på 70 procent. Det är naturligtvis en klar försämring. Till de här kontaktcentren kommer frågor, klagomål och svar på frågor som man har om vår verksamhet. Därför är det viktigt att de som finns i vårt kontaktcenter också har en lokal kännedom, tror jag. Det räcker inte med att de kan regler och förordningar, utan de måste också veta lite om lokala förhållanden.

Jag vill uppmärksamma fullmäktige på att i Bromma har en enig nämnd avstyrkt förslaget. Just med tanke på att vårt kontaktcenter har fungerat så väl har vi sett nyttan av att man har den lokala förankringen. Både majoritet och opposition har insett att det kan vara bra att ha lokala kontaktcentrer. Vi är naturligtvis inte emot den här tanken som sådan, men nu blir det fort och fel. Ni borde ha lyssnat mer på era partivänner i Bromma. Nu kör majoriteten här över våra synpunkter.

Vi tycker i stället att man ska inrätta fler lokala kontaktcentrer, för det är en bra organisation. Men med det här förslaget blir det som sagt fort och fel. Jag tror att det blir en försämring för våra medborgare. Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 119

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Som jag sade i min inledning är det nu ungefär 40 procent av samtalen som slussas rätt. Med det här räknar vi med 70 procent. Om man ska leva upp till Brommas variant är det ju ingen nackdel om det skulle bli 92 procent. Men vi siktar på 70 jämfört med 40, som vi har haft i dag.

Erfarenheten som man kan konstatera när det gäller Äldre direkt, som har varit i gång sedan halvårsskiftet, är att det är en väldigt liten andel lokala frågor som ställs. Och äldre människor har vi faktiskt överallt i hela staden. Den lilla andel som rör just de lokala frågorna kan man också hantera snabbt. Jag ser därför inte att det finns någon konflikt i den här delen såsom det framställs från Brommas sida.

Anförande nr 120

K a r i n H a n q v i s t (s): Ulla Hamilton! Visst är det en ambition att börja med 70 procent. Men när vi har nått så goda resultat i Bromma – varför då ha så bråttom att centralisera? Varför inte låta fler stadsdelar få utveckla det här och nå de goda resultat som vi har nått med våra erfarenheter? Varför ändra på någonting som är bra?

Anförande nr 121

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande och ledamöter! Att öka medborgarnas möjligheter till kontakt är bra. Om man skulle kunna göra det så bra som i Bromma, lokalt, vore det ännu bättre. Att effektivisera och förbilliga stadens verksamheter och system är också bra. Men det här förslaget riskerar att slarvas fram. Då blir det till ogagn för både medborgare och stadens nämnder och verksamheter.

Under rubriken beredning i ett ärende brukar vanligtvis en sammanfattning av remissvaren finnas. Det saknas i det här ärendet. Det är synd, men jag förstår att det är så eftersom det är så många synpunkter och farhågor som alla remissinstanser lyfter fram. Både bolag, centrala nämnder, förvaltningar och stadsdelsnämnder gör det, så jag förstår att man kanske inte kan hantera det i ärendet.

Men jag ska hänvisa till och ta upp en reservation som jag tycker är viktig, nämligen den som gäller serviceförvaltningen, som ska ha hand om det här. Serviceförvaltningen säger att det finns så många oklarheter och olösta frågor i ärendet att de har svårt att ta ställning till förslaget. De säger också att oklarheterna handlar om så viktiga saker som finansiering och tidsplan. De säger vidare att det inte redovisas någon uppskattning av verksamhetsvolym eller kostnader för driften. Inte heller framgår det hur verksamheten ska finansieras och hur den ska hänga samman med de avtal som ska tecknas. Förvaltningen konstaterar vidare att tidsplanen inte är realistisk, utan att en ny tidsplan behöver utredas. Man säger också att man vill framhålla vikten av att beslut och genomförande förankras och kommuniceras noggrant inom stadens organisation. Det här är nästan det tydligaste som en förvaltning skriver utan att direkt säga nej. Då har den serviceförvaltning som ska ta hand om det här i sitt remissvar visat att man inte tror på idén.

Det här är slarvigt och hafsigt. Tidsplanen kommer inte att kunna hållas. Det kommer att belasta stadsdelarnas budgetar. Den lokala kunskapen går förlorad. Det är sammanfattningen i stort av remissinstansernas svar, när den nu inte fanns i ärendet. Därmed vill jag yrka bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 122

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag kan bara konstatera att när oppositionen inte har någonting annat att ta till i sin argumentering säger de alltid att det hela är slarvigt och hastigt. Det framgår tydligt av ärendet att man kommer att bygga upp den här verksamheten successivt, och därmed kan man inte ha alla svar precis på en gång från första början. Det är vi medvetna om.

Vi tycker ändå att erfarenheterna från de försök som har gjorts bland annat i Bromma, som vi också fick höra om här alldeles nyss, tydligt visar på att det finns stora möjligheter för att detta ska bli en mycket lyckosam verksamhet.

Anförande nr 123

M o n i k a L i n d h (s): Ulla Hamilton! Nu var det inte oppositionen som jag hänvisade till, utan det var faktiskt den förvaltning som ska sköta den här uppgiften som bedömer ärendet som så ofullständigt och så svårt att ta ställning till att man inte klarar av att göra det. Förvaltningen framhåller också att det är viktigt när man fattar

beslut och genomför dem att man förankrar och kommunicerar det hela. Tydligen har alliansen missat det. Förvaltningen pratar också om att det inte finns någon finansiering. Det finns inte heller någon uppskattning av verksamhetsvolym eller kostnader vare sig för drift eller för IT-stöd.

Sammantaget visar detta att ärendet är slarvigt. Det går inte att komma undan det. Det är ju trevligt att ni hämtar erfarenheter från bland annat Skellefteå. Men det kanske är lite skillnad på Skellefteås kontaktcenter och dem som behöver byggas upp i Stockholm. Du säger att det här ska införas successivt. Det är just det som en del av kritiken från samtliga nämnder och bolag riktar sig mot; det är så svajigt i både tidsplan och finansiering att det inte går att hantera.

Anförande nr 124

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att vi alla har minnen eller upplevelser av hur det känns att ringa i telefonen och få till svar att man ska återkomma eftersom det är telefontider, att man ska trycka stjärna och fyrkant eller att man är placerad i kön. Man blir irriterad. Det är en oerhört viktig uppgift för oss att se till att tillgängligheten ökar för stockholmarna. De ska inte behöva ha telefontider, upptagetonen eller krångliga blanketter. På ett enkelt sätt ska de kunna jämföra våra olika verksamheter i staden och det hela ska vara tillgängligt via hemsida eller e-tjänster i övrigt.

Därför är det så roligt att vi redan nu kan se vad som har hänt med Äldre direkt, som vi startade den 1 juli. Över 6 000 samtal har blivit besvarade och 90 procent – det är mer än vad du har fått höra, Ulla – har faktiskt kunnat besvaras och man har kunnat gå vidare direkt. De äldre har varit nöjda. Ni kan ju tänka er hur mycket stor oro som kan minimeras tack vare dessa kontakter. Man kanske har gått och funderat över saker och ting – om man har betalat sin faktura eller hur man söker hjälp inom äldreomsorgen. Nu kan man få svar direkt från Äldre direkt. Äldre direkt kommer att fortsätta ha ett eget telefonnummer, som vi har sagt vid ett tidigare tillfälle, även när kontaktcentret sätter i gång.

Ni glömde att säga något när det gäller servicenämndens utlåtande. Nämnden skriver också att det är oerhört viktigt att man förenklar möjligheterna till kontakt för stockholmarna i stort i ärendet. Det är också viktigt att ta med. Man ska inte bara se till de frågetecken som också finns i utvecklingen av arbetet med kontaktcenter. Det här är ju ett nytt sätt att arbeta, och det är klart att det måste utvecklas under resans gång. Man har dragit lärdom av andra ställen i Sverige, men man har också sett hur det fungerar utomlands på flera ställen. Man kan verkligen mäta effekten av möjligheten hos medborgarna när man ökar tillgängligheten.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 125

M o n i k a L i n d h (s): Det är nog ingen vare sig i den här salen eller bland alla förvaltningar, bolag och nämnder som har tittat på ärendet som inte tycker att det är bra att öka och förbättra tillgängligheten och möjligheterna till kontakt för medborgarna. Där är vi helt ense.

Men det som är fel med det här ärendet är att det är så slarvigt att de flesta remissinstanser framför kraftig kritik redan nu. De tekniska nämnderna, till exempel, har jag inte ens berört. Men ni kan läsa själva vad de skriver. Du säger att man har tittat på flera andra verksamheter. Men det som också är viktigt när det gäller det här ärendet – det som jag har tillgång till – är att man hänvisar till Bromma, Hässelby, Äldre direkt och Skellefteå och ingenting annat. Skellefteå och dess kontaktcenter i all ära, men jag tror att man behöver jobba mycket mer med att förbereda införandet och inte sätta i gång ett så här svajigt projekt för tidigt.

Anförande nr 126

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Du måste ju också läsa det som servicenämnden skriver, Monika. Den instämmer i att det är angeläget att förenkla för medborgarna och att de ska få svar på sina frågor. Den hänvisar till de positiva erfarenheterna. Det står att förvaltningen stöder förslaget till att stegvis inrätta kontaktcentret. Just i och med detta att man ska inrätta det här stegvis och naturligtvis hela tiden med utvärderingar följa hur det ska bli tror jag att det här kommer att bli så tillgängligt som möjligt för medborgarna i Stockholm.

Anförande nr 127

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter, åhörare! Tanken med att skapa ett kontaktcenter är bra. Att öka tillgängligheten för stadens invånare när det gäller att få rätt information är oerhört viktigt. Men vi ifrågasätter att allt samlas i ett enda kontaktcenter för de mjuka frågorna. Risken finns att byråkratin ökar, att dubbelarbete kommer att ske och att vi får parallella organisationer som arbetar mot samma målgrupper.

Den lokalkännedom som finns hos lokala handläggare är mycket viktig. Vikten av att kunna göra ett personligt besök för att hämta information på ett medborgarkontor ska inte underskattas. Som handläggare får man genom den personliga kontakten del av viktig kunskap som de som ringer eller besöker en förmedlar. Det är kunskap som är mycket viktig för att skapa en helhetssyn på behoven i en verksamhet.

Allt är så antingen–eller i den här staden just nu. Goda erfarenheter och kunskap tas inte till vara, för allt ska likriktas och centraliseras. Men när man kan se att budgeten för 2009 till stadsdelsnämnderna innehåller nedskärningar med 15,3 miljoner kronor på grund av införandet av e-tjänster och Äldre direkt blir man riktigt oroad. Har någonsin införandet av ett nytt system omedelbart genererat lägre kostnader? Är det inte snarare så att kostnaderna ökar initialt för att sedan minska?

Vänsterpartiet föreslår att arbetet fortsätter med att utveckla regionala kontaktcentrer i enlighet med det projekt som har genomförts i Bromma och Hässelby-Vällingby. Bifall till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen!

Anförande nr 128

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, stockholmare! Vi i Miljöpartiet tror att ett kontaktcenter kan vara en bra idé för att öka medborgarnas tillgänglighet till

information om stadens verksamheter och service. Men det är ett feltänkande att ett kontaktcenter skulle kunna ersätta de nedlagda medborgarkontoren ute i stadsdelarna. Ett sådant center kan inte ersätta den lokala kännedom som finns ute i stadsdelarna och inte heller den personliga kontakten med enskilda tjänstemän.

Vi tycker att det behöver finnas ett medborgarkontor inom varje stadsdelsnämndsområde. Medborgarkontor ger bäst tillgänglighet för stadsdelarnas invånare, de ger större personlig kontakt och de ökar också den lokala demokratin. Därför föreslår vi att fullmäktige utöver beslut om ett kontaktcenter också beslutar att det ska finnas ett medborgarkontor i varje stadsdelsnämnds område. Det är uppenbart att den moderatledda majoriteten har en helt annan syn på lokal demokrati än vi i Miljöpartiet har. Majoriteten har år för år urholkat stadsdelsnämnderna så att de nu i stort sett motsvarar det som före 1996 kallades för sociala distriktsnämnder. Steg för steg har vi sett skolan, skötseln av gator, verksamheter för arbetssökande och mycket annat flyttas från stadsdelsnämnderna. Den här centraliseringen har ökat avståndet mellan väljare och politiker.

Vi tycker att man i stället ska gå åt andra hållet. Vi behöver vitalisera den lokala demokratin. Stadsdelsnämnderna bör ha ansvar för alla verksamheter som naturligt hör hemma där eftersom det blir närmare till de politiker och tjänstemän som är ansvariga. Varje stadsdel ska ha ett medborgarkontor där det finns lokal kännedom om förskola, omsorg om äldre och människor med funktionsnedsättningar och alla andra verksamheter.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 129

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag tycker att debatten är rätt intressant, för den illustrerar ganska väl skiljelinjen mellan oppositionen och majoriteten. Som jag sade i mitt inledningsanförande vill vi sätta stockholmarna i centrum. Ni hakar hela tiden upp er på hur staden har organiserat sin verksamhet. Det som det här ärendet handlar om är att vi ska öka tillgängligheten och att man snabbt ska få svar på de frågor som man har oavsett om det är Bromma eller Hässelby stadsdelsnämnd eller socialtjänstförvaltningen som har hand om det här. Man ska kunna ringa ett telefonnummer och få svar på sin fråga. Det är det som är den stora revolutionerande grejen.

Men ni vill gräva ned er i att det ska vara medborgarkontor, som lite grann känns som att ta ett steg tillbaka i stället för att använda den teknik som finns och den utveckling som har skett sedan början på 90-talet. Om vi gör det kan vi därmed öka tillgängligheten och erbjuda stockholmarna en snabb och bra service.

Anförande nr 130

S t e f a n N i l s s o n (mp): I Miljöpartiets förslag till beslut stöder vi att man startar ett sådant här kontaktcenter. Men det ena goda behöver inte utesluta det andra. Ett sådant här, centralt placerat, kontaktcenter ökar möjligheten att snabbt få information om olika verksamheter. Likafullt kan det inte ersätta den lokala kontakt

man kan få i en stadsdel, där man lär känna enskilda tjänstemän och där allt finns samlat allt på ett ställe i stadsdelen. Det är bakgrunden till vårt förslag till beslut.

Anförande nr 131

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande och Stefan! Att upphandla städningen centralt är verkligen inte att öka avståndet mellan stockholmarna och staden. Vad är det för trams? När städningen upphandlades lokalt tror jag inte heller att någon tyckte att det var höjden av demokrati. Det man tycker är höjden av demokrati är att kunna påverka hur städningen bedrivs och ha en chans att tala om att nu tycker jag att ni har varit jätteduktiga eller nu tycker jag att det här inte fungerar. Det kan man göra oavsett var vi upphandlar städningen någonstans. Sluta med att tro att medborgarna bryr sig om vilken tjänsteman som sitter på vilken stol när de upphandlar städningen! Det är bara larvigt.

Anförande nr 132

S t e f a n N i l s s o n (mp): Återigen: Det är frånvaron av den lokala kontakten som vi är kritiska mot. Det är en bra idé att ha ett sådant här lokalt kontaktcenter. Men det räcker inte i kontakten med medborgarna ute i stadsdelarna.

Anförande nr 133

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande! Jag märker att det börjar bli lite av upprepningar nu. Det är viktigt att arbetet med att öka tillgängligheten för medborgarna till stadens alla funktioner och tjänstemän är högt prioriterat. Ett kontaktcenter kan vara en god idé och ett led i detta arbete, men det kommer inte att kunna ersätta de nedlagda medborgarkontoren. Det finns också risk för dubbelarbete, ökad byråkrati och parallella organisationer i stället för förbättrad tillgänglighet för medborgarna. Mycket av den information som efterfrågas kräver en lokal verksamhetskännedom. Ett enda kontaktcenter för de mjuka sociala verksamheterna motverkar den lokala demokratin och det personliga mötet med medborgarna. För bästa lokala kännedom och tillgänglighet för stadsdelarnas invånare bör det finnas ett medborgarkontor i varje stadsdel, alternativt ett antal kontaktcenter lokalt placerade.

Kontaktcentren ska innebära att tid frigörs för att vägleda den del av befolkningen som inte har möjlighet att söka information via datorn – och de är ganska många. Men det finns inget som säkrar att tidsvinsten används för just detta eller annat strategiskt arbete, som kan antas bli en annan effekt. Ett ökat antal medborgarkontor eller ett ökat antal kontaktcenter skulle göra det mer trovärdigt att tidsvinsterna går till avsedda ändamål och inte till besparingar. Kontaktcentret måste noggrant följas upp och utvärderas så att tillgängligheten säkerställs och byråkratin effektiviseras.

Bifall till Miljöpartiets reservation!

*§ 19 Försäljning av fastigheten Kontorsskylten 8 i Vällingby till AB Svenska Bostäder
Hemställan från exploateringsnämnden (utl. 2008:166)*

Anförande nr 134

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande, fullmäktige! Vällingby har genomgått en fantastisk förnyelse genom upprustningen och omdaningen av Vällingby centrum under de senaste åren. I utbyggnadsprojektet ingår även nybyggnad med cirka 150 lägenheter ovanpå ett garage och kommersiella lokaler. I och med detta ärende, där vi nu fattar beslut om att sälja fastigheten Kontorsskylten 8 till Svenska Bostäder, kan vi därmed gå vidare och till skapa nya bostäder genom tredimensionell fastighetsbildning – något som är extra roligt, vill jag påpeka – alldeles i anslutning till Vällingby centrum. Det är även positivt att nya bostadsrätter tillskapas i det här hyresrättsdominerade området. Eftersom avsikten är att de nya bostäderna ska upplåtas med bostadsrätt ska fastigheten enligt stadens markanvisningspolicy också säljas. Exploateringsnämnden har kommit fram till att försäljningspriset ska vara 127 miljoner kronor.

Jag kan samtidigt bara konstatera att oppositionen slentrianmässigt eller möjligtvis av ideologiska skäl säger nej till denna för staden goda affär. Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 135

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Lika slentrianmässigt som majoriteten säljer reserverar vi oss mot försäljningarna och affärerna. Det är aktiv markförvaltning det handlar om. För oss är detta någonting helt annat än att i varje ärende sälja. Det är också ideologiskt betingat. Vi är nog lika goda kålsupare på båda sidorna i det fallet. Jag diskuterar givetvis gärna markförsäljningar med majoriteten, men då ska det inte handla om att alltid sälja.

Det vore förresten intressant att veta hur stor andel vi har kvar i stadens ägo. Hur stor andel har vi kvar av den mark som vi kan förfoga över själva för att vi ska kunna fortsätta bygga i Stockholm? Jag tror inte ens att majoriteten vet hur pass mycket som finns kvar.

Trots att man på senare tid har börjat markanvisa för fler hyresrätter, vilket vi givetvis är glada för, handlar flertalet ärenden i nämnden om markförsäljningar och att man ska bygga bostadsrätter. Innan majoriteten begär replik på mig och säger att vi hatar bostadsrätter kan vi fastställa här att det gör vi inte. Men vi tycker illa om ideologiska markförsäljningar.

Visst finns det hyresrätter i Vällingby, och man skulle kunna få blandade upplåtelseformer med bostadsrätter. Men i Vällingby är det också ont om moderna hyresrätter. När det gäller blandade upplåtelseformer går det väldigt bra för majoriteten att bygga bostadsrätter där det finns hyresrätter, men absolut inte att bygga hyresrätter där det finns bostadsrätter. För mig är inte det en politik för blandade upplåtelseformer.

Med dessa ord yrkar jag bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 136

P e t t e r L i n d f o r s (m): Herr ordförande! För oppositionen handlar det om att aldrig sälja någonting. Ni vill ju inte sälja mark någon gång. Här har vi en aktiv markförvaltning och en markförsäljning. Vi köper in och vi säljer. Det handlar om ett givande och ett tagande. Vi har markanvisat över 1 000 hyresrätter bara under de senaste ett och ett halvt åren, så man kan inte påstå att vi inte har markanvisat för nya hyresrätter.

Men det gäller att vi blir bättre och får fart på det här under de år som är kvar på mandatperioden så att det också byggs hyresrätter. Det är självklart. Där kan vi vara något självkritiska. Jag tycker att vi ska ha en fortsatt hög andel markanvisningar både när det gäller bostadsrätt och hyresrätt.

Anförande nr 137

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Vi tycker precis likadant – vi ska ha en hög andel markanvisningar. Det är allmänt känt att vi också vill bygga 15 000 bostäder under mandatperioden. Vi är inte alls oeniga där. Men till syvende och sist handlar det i det här ärendet om den markanvisningspolicy som fullmäktige har antagit – att det alltid, alltid ska säljas mark när vi bygger bostadsrätter. Det är vad det handlar om, Petter. När du är ideologisk är jag lika ideologisk, och det har jag rätt till.

Anförande nr 138

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande! Vi i Miljöpartiet är emot utförsäljningen. Vi ser en risk i framtiden för att det här bara är början på en ökad privatisering av sådana här ställen. Vi har ju sett hur olika centrumanläggningar har sålts ut, vilket har lett till att det blir mycket dyrare för folk att hyra in sig där.

Privatisering kan låta bra rent ideologiskt, men det handlar hela tiden om att politikerna avhänder sig makt och inflytande över någonting. Det är en försämring av demokratin. Jag tycker att vårt samhälle i stället ska gå åt hållet att demokratin förbättras och att vi får mer rådighet över saker och ting än vi har i dag. Marknaden är inte demokratisk; den går bara efter portmonnän.

Vi tycker att det är viktigt med hyresrätter i centrum. Som Socialdemokraterna sade finns det mest omoderna hyresrätter där. Det skulle behövas fler hyresrätter, och om vi har rådigheten över det hela kan vi också använda de hyresrätterna till att placera folk med sociala förturer och folk som av andra skäl inte skulle må så bra av att bo för långt från ett centrum. En social bostadspolitik möjliggörs alltså om vi har en bättre rådighet.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 139

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Ordförande! Samtidigt som högeralliansen i rasande takt avvecklar allmännyttiga bostäder via försäljning och omvandling ska allmännyttan dessutom bygga bostadsrätter i stället för att bygga hyresrätter till stockholmarna. Man ska komma ihåg i sammanhanget att detta sker i en tid när högeralliansens mål att Svenska Bostäder ska bygga 3 000 hyresrätter inte kommer att uppnås. De kommer inte att lyckas bygga det de har lovat stockholmarna. Ni har varit duktiga på att sälja i rasande tempo, men ni har inte ens nått ett nollsummespel, det vill säga en avyttring av allmännyttan kontra byggnation av nya hyresrätter.

Det som stockholmarna behöver mest är inte exklusiva bostadsrätter utan bra och billiga hyresrätter. Den långa kön till bostadsförmedlingen är ett tydligt exempel på vad stockholmarna i dag eftertraktar mest på bostadsmarknaden i Stockholm. Man ska också komma ihåg att finanskraschen och bostadskraschen inte tycks avskräcka högeralliansen från att fortsätta prioritera byggandet av bostadsrätter.

Anförande nr 140

G u l a n A v c i (fp): Herr ordförande! Jag tror, i motsats till vad Mehdi Oguzsoy påstår, att stockholmarna vill att vi politiker i den här staden ska kunna bygga så att medborgarna får olika boendeformer att välja mellan. Jag tycker att det är jättebra att Svenska Bostäder förutom att bygga hyresrätter också ser till att det byggs bostadsrätter i olika delar av staden.

Stockholm fortsätter att växa. Om vi ska klara av de framtida utmaningarna krävs det att vi ser till att det byggs över hela staden. I det här ärendet tycker jag att det är bra att man kan se till att ett av de stora kommunala bostadsbolagen här i Stockholm och det största i Sverige kan skapa fler bostäder så att fler människor kan flytta till Vällingby. Det handlar också om att hela tiden se till att premiera bostadsbyggandet över hela staden.

Dessutom innebär försäljningen att staden får ett extra kapital i kassan så att vi kan se till att det byggs fler bostäder under mandatperioden. Jag kan hålla med Mirja – utan att delta i någon kapplöpning om vem som är mest ideologisk inriktad i sin politik – om att det ska byggas fler hyresrätter. Det tycker vi också. Det är det vi hela tiden ser till att sträva efter i den politik vi driver. Därför vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 141

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är det här som är problemet. Vi vill bygga. Vi säger att staden ska växa, och vi vill att staden ska växa. Men vad gör vi den dag vi inte har någon mark kvar som vi kan planera för? Det är därför vi i grunden är emot de ideologiska försäljningarna. Låt oss diskutera när det är läge att sälja och när det inte är läge att sälja! Men det gör vi inte i dag, och det är detta jag är rädd för. Det kommer en dag i framtiden då vi inte har någon mark att planera på, och vad gör vi då?

Anförande nr 142

G u l a n A v c i (fp): Herr ordförande! Det handlar om att sälja mark. Mirja ställde en fråga om när det är befogat eller inte. Jag tycker att det i allra högsta grad är befogat att se till att det byggs mer i Stockholm. För att bygga måste man också ibland upplåta mark. Fler människor vill faktiskt flytta hit, Mirja. Unga människor vill flytta hemifrån. Skaka på huvudet, du, men det är ett faktum att Stockholm växer.

Om vi ska lyckas se till att människor ska få ett boende måste vi också se till att driva en ansvarsfull politik så att vi kan bygga mer så att fler människor får ett boende. Det är inte en svårare ekvation än så. Vi måste ta vårt ansvar som politiker och se till att det byggs. När det är befogat att sälja gör vi det.

Anförande nr 143

M e h d i O g u z s o y (v): Gulan! Tycker inte du att det är väldigt märkligt att ni i en tid när ni inte ens lever upp till era egna mål att Svenska Bostäder ska bygga 3 000 hyresrätter i stället prioriterar byggandet av bostadsrätter?

Gulan Avci! Garanten för var människor ska bo inom rimliga ekonomiska gränser är hyresrätten. De flesta människor i dag köar inte för att köpa en bostadsrätt i Stockholm. De som köar i Stockholms bostadsförmedling är människor som vill komma åt en hyresrätt, och hyresrätter kan vi inte erbjuda de här människorna. Alla har inte råd att punga ut med miljonbelopp för att köpa en bostadsrätt. Många människor har på senare tid genomskådat er spekulativa bostadspolitik i Stockholm.

Anförande nr 144

G u l a n A v c i (fp): Till skillnad från dig och ditt parti, Mehdi, bygger vi faktiskt. Det har ni motsatt er under ganska lång tid. Garanten för att människor ska kunna ges möjlighet och individuell frihet att välja hur de vill bo är att vi driver en ansvarsfull politik där vi ser till att vi bygger allmännyttiga bostäder. Vi ska också se till att bygga bostäder med bostadsrätter och så vidare. Det är garantin för en ansvarsfull politik, och det kan inte ni leva upp till.

Anförande nr 145

L a r s S v ä r d (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter och stockholmare! Som ersättare i fullmäktige sitter man oftast och lyssnar på debatterna. Men ibland kan man inte låta bli att ge sig in i debatten. Det här är ett sådant ärende.

När jag läste Carin Jämtins reservation och när jag hör debatten som föregick att jag kom upp i stolen blir jag lite förundrad över retoriken. I reservationen kan jag läsa att Socialdemokraterna anser att man inom stadens gränser inte ska sälja mark om inte särskilda skäl föreligger. Följdfrågan blir då för mig: Vem avgör de här särskilda skälen? Och vem ger definitionen på de särskilda skälen?

Vidare framgår det i reservationen att man kan sälja ibland. Men då ska försäljningen vara motiverad av någonting annat än skälet att bara sälja för säljandets skull. I det aktuella fallet är det för mig uppenbart att försäljningen är ett led i att få fram en

blandad bebyggelse med en blandad upplåtelseform helt i enlighet med den politik som vi bedriver på den här sidan.

Man behöver inte ens läsa hela första sidan i den nyss antagna budgeten för 2009 för att inse detta: Ett annat viktigt medel för att bryta segregationen utöver fler jobb, bättre kunskaper i svenska och sänkta skatter är en mer blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer i alla stadsdelar, även i Vällingby. Det finns således både särskilda skäl och ett motiv baserat på annat än att bara sälja för säljandet skull.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 146

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är ju lätt att stå i talarstolen och raljera över reservationer om man bara tjänstgör ibland. Det kanske vi hemfaller till lite till mans. Men om man har en historia bakom det hela när det gäller hur vi har diskuterat markanvisningspolicyn kanske man raljerar betydligt mindre.

Det handlar om två politiska inriktningar. Förra mandatperioden hade vi ett mål om att bygga 20 000 lägenheter. Det var blandade upplåtelseformer – bostadsrätter och hyresrätter. Skillnaden var att vi ofta markanvisade med tomträtt. Det gjorde vi till stor del för att vi skulle kunna behålla rådhetsen över marken. Jag undrar fortfarande vad vi gör den dag då vi inte har mark kvar att planera på. Nu är det ett tag dit, men med den politik som ni för kommer det att gå allt fortare just för att ni säljer varje gång utan att diskutera ifall vi behöver göra det. Behöver vi sälja för att ekonomin för bygget ska gå ihop, till exempel? Den diskussionen för vi aldrig, utan det är tydligen bara att sälja. Därför reserverar vi oss, hur mycket du än kommer att raljera inför framtiden.

Anförande nr 147

L a r s S v ä r d (m): Ordförande! Det är inte meningen att stå här och raljera på något sätt. Det är bara att konstatera att vi har olika uppfattningar om innebörden av särskilda skäl. För oss är det ett särskilt skäl att kunna ha en politik som leder till att vi får just den uppblandning både i upplåtelseformer och bebyggelse som det här leder till. Det är inte att raljera.

Anförande nr 148

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag fick inget svar av de andra av högeralliansens talare som har pratat varmt om försäljningen och att Svenska Bostäder ska åta sig att bygga bostadsrätter samtidigt som vi ser att de inte kommer att nå era mål att bygga hyresrätter. Jag tycker att det är jättemärkligt, men för er är det tydligen inte så konstigt.

Som vi har hävdat ofta i den här fullmäktigesalen prioriterar ni byggandet av bostadsrätter. Era argument är blandade upplåtelseformer. Vi är också för blandade upplåtelseformer. I centrala delar av staden, till exempel, är allmännyttan snart ett minne blott. Vad tänker du göra åt det, om du nu är för blandade upplåtelseformer?

Det är långt ifrån alla människor som kan köpa en lägenhet i en sådan tid som råder nu med totalkaos och iskyla på bostadsmarknaden. Människor flyr – människor som har tecknat sig för att köpa bostadsrätt backar ur. De gör det mer än gärna. Och ni ska bygga bostadsrätter i stället för bra och billiga hyresrätter åt stockholmarna.

Anförande nr 149

L a r s S v ä r d (m): Det var ju kul att du kom upp, men det tog lång tid innan det blev en replik på mig. Jag kan inte annat säga än det jag avslutade mitt anförande med: Jag tror, och vi bedriver en sådan politik, att det här är ett led för att bryta segregationen.

Anförande nr 150

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det finns anledning att i den här salen kräva av oppositionen att ni tar ställning i olika sakfrågor. Men det har ni inte gjort här. Precis som vi hörde från Socialdemokraternas talare tycker ni att ni bara kan slänga in samma reservation som ni har oavsett vilket ärende det handlar om.

Här har vi ett konkret fall i Vällingby. Det är en stadsdel och en centrumdel som verkligen präglas av nästan bara hyresrätter. Nu försöker vi få till stånd en blandad bebyggelse eller en blandad upplåtelseform med bland annat bostadsrätter också. Då säger du, Mirja, att ni gärna vill säga okej när det är läge att sälja och att ni inte jämt vill sälja. Men *när* är det läge att sälja? Ni har ju aldrig röstat för en försäljning i den här salen.

En annan fråga som jag gärna skulle vilja ha svar på, dessutom tillsammans med dina kompisar här i vänsterblocket, gäller att jag inte riktigt får ihop det här. Vad vill oppositionen? Vänsterpartiet står här i talarstolen och säger att vi inte ska bygga några bostadsrätter alls. Socialdemokraterna säger: Sälj inte marken! Miljöpartiet säger att det blir bättre om allting är kommunala hyresrätter. Vad är ert alternativ till den förda bostadspolitik? Under de två år som har gått med den borgerliga majoriteten i Stadshuset har vi inte fått se ett enda konkret förslag. Det har bara varit nej, nej och nej. Kom igen! Kan ni inte vara lite kreativa i en enda reservation? Inte ens i er budget kunde man hitta vad ni vill med bostadsmarknaden.

Från Vänstern säger Oguzsoy att det bara finns köer till hyresrätter. Men goddag yxskaft! Vet du hur det ser ut på bostadsmarknaden i Stockholm? Vet du hur många tusentals människor som varje månad betalar och sparar och står i bostadskö för att de ska kunna ha råd att köpa en bostadsrätt? Vet du hur många det är som trånar efter att få flytta till ett småhus? Det är någonting annat som vi i den här salen faktiskt har till uppgift att bygga.

Jag tycker att det är en viktig konsumentupplysning för stockholmarna att lyssna på den här debatten. Om de röstar på vänsterblocket får de inte något annat boende än kommunala hyresrätter. Det känns på något sätt som att vi går tillbaka i tiden. Detta känns inte alls fräscht för en storstad för Stockholm dit människor flyttar av fri vilja både till bostadsrätter och till hyresrätter och småhus. Om man lyssnar på Oguzsoy igen får man höra att människor flyr. Ja, ser ni! Titta ut genom fönstren! Ser ni att det

är flyktingar överallt? Alla flyr visst från Stockholm därför att det är förfärligt. Vi har en helt annorlunda bild av hur Stockholm är och hur vi ser framtiden an.

Anförande nr 151

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Nu är det ju inte jag som är ansvarigt borgarråd för bostadsbyggandet. Det är någon helt annan. Det är givetvis så att ansvaret under den här mandatperioden ligger hos dig, Kristina. Men visst är det lite konstigt och förunderligt att vi under förra mandatperioden på den här sidan, i den rödgröna röran, faktiskt lyckades med 20 000 bostäder! Visst är det underligt? Och det kommer vi att lyckas med igen.

Anförande nr 152

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Tillsammans lyckades Socialdemokraterna och Moderaterna att få igenom drygt 16 000 lägenheter och bostäder i Stockholm. Det var bra. Men på egen hand med ditt vänsterblock och ditt alternativ till den nuvarande majoriteten hade du nästan inte fått igenom några byggplaner alls. I din så kallade koalition ingick nämligen Miljöpartiet, och de röstade inte för. Du behövde Moderaterna för att få igenom den bostadspolitik och den byggtakt som jag tycker att det var jättebra att vi tillsammans lyckades hålla under förra mandatperioden.

Anförande nr 153

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Kristina Alvendal har via sin bostadspolitik byggt en massa luftslott åt stockholmare. Hon tycks avskärmad från den verklighet som många stockholmare i dag brottas med på bostadsmarknaden. Jag vet inte på hur stort allvar man ska ta det hon hävdar, att människor köar för att komma åt en bostadsrätt. Det finns tydliga siffror på hur många människor det är som i dag köar i bostadsförmedlingens kö för att få hyra en hyresrätt. Tala om för mig och för många stockholmare hur många tusen det är i dag, när det är iskallt på bostadsmarknaden, som är villiga att köpa bostadsrätt i Stockholm.

Dessutom, Kristina Alvendal, ska Svenska Bostäders huvuduppgift vara att bygga hyresrätter åt stockholmare. Det är vad de ska syssla med, inte att bygga exklusiva bostadsrätter – i en tid när de inte når ert mål om att bygga 3 000 hyresrätter. Jag tycker att det är jättemärkligt, och jag tror att många i likhet med mig tycker att det är helt vansinnigt att ni ändrar direktiven till bolaget.

Anförande nr 154

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Vi har ett tufft mål under den här mandatperioden för de kommunala bostadsbolagen, och det är att bygga 6 000 kommunala hyresrätter. Det hoppas jag att vi tillsammans, med er hjälp, ska kunna genomföra. Vi har alla ett ansvar för det i den här salen.

Däremot är det så att du, Mehdi, beskriver en verklighet som inte finns för väldigt många stockholmare som fortfarande gärna, trots att du säger att människor flyr

Stockholm, skulle investera pengar i en bostadsrätt. Det står tusentals människor i kö för att flytta in i bostadsrätter. De bosparar varje månad. Men du ser dem inte eftersom det inte är en kommunal bostadskö. I Vänsterns Stockholm är det bara de kommunala köerna som räknas, och det tycker jag är en förkastlig syn på människor.

Sedan håller jag med dig om en sak, nämligen att det inte är de kommunala bostadsbolagens kärnuppgift att bygga bostadsrätter, utan det kommer endast att ske i undantagsfall. Och det här är ett sådant fall.

Anförande nr 155

A n n M a r i E n g e l (v): Du efterlyste, Kristina Alvendal, en bostadspolitik från vår sida. Jag rekommenderar dig att läsa vår budget lite grundligare. Vi anser nämligen att vi som politiker och stad ska ta ansvar för bostadspolitiken och inte lämna över den till marknaden. Men det är så ni agerar.

Vi anser att staden har ett ansvar för de 250 000 människor som står i bostadskön. Staden har ett ansvar för att se till att det finns hyreslägenheter för alla dem som efterfrågar det och för alla dem som behöver förtur – träningslägenheter, försökslägenheter. Det anser inte ni, utan ni anser att de lägenheter som finns kan säljas ut. Nu har ni satt ett symboliskt stopp efter att nästan alla lägenheter i innerstaden redan är utsålda eller intresseanmällda.

Jag förstår inte vad du lever i för verklighet när du talar om de långa köerna till bostadsrätt. Det finns nämligen ganska gott om bostadsrätter. Just nu är det svårt på marknaden. Väldigt många unga människor är i dag hänvisade till bostadsrättsmarknaden eftersom det inte finns några hyresrätter. Men jag kan försäkra dig att om det i dag fanns tillgång till bra hyresrätter i Stockholms stad skulle många unga familjer föredra det framför att ta miljonlån på banken.

Anförande nr 156

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är just därför det är så otroligt viktigt att vi i Stockholms stad ser till att bygga fler bostäder. Poängen med er tidigare argumentation i debatten var ju att Vänstern står för en politik som enbart omfattar hyresrätter. Din partikollega var uppe i talarstolen och yrade om att det inte alls var bra med bostadsrätter, utan att det var kommunala hyresrätter som gällde.

Jag tycker att det är en viktig konsumentupplysning för stockholmarna, och även för dem som eventuellt röstar på Vänsterpartiet och bor i bostadsrätt, att Vänsterpartiet i Stockholm inte tycker att det är någon bra boendeform. I stället är det kommunala hyresrätter som gäller. Med er argumentation innebär det i så fall att om man inte ska sälja någonting ska kommunen äga allt, eftersom det är enda sättet att få rådighet över mark, över hus. Men vi har inte en sådan situation i dag att kommunen äger allt. Vi har lämnat den tiden bakom oss, och det tycker jag är ett hälsosamt tecken.

Anförande nr 157

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Den här debatten tar sig en lite märklig ton, ett lite märkligt läge. Det låter från majoritetens sida som om det

skulle handla om en massa nya lägenheter som ska byggas. Ni har väl läst ärendet, det hoppas jag att ni gjort. Nu är inte det ansvariga borgarrådet här, men jag hoppas att ni andra läser de ärenden som ni faktiskt beslutar om och raljerar kring. Det sägs att det gäller en markanvisning som markanvisades under den förra mandatperioden år 2003. Hade det varit lite stake i er skulle ni ha sett till att bygga de där hyresrätterna och inte ändrat dem till bostadsrätter och i stället klämt fram några bostadsrätter någon annanstans i Vällingby.

Vi har absolut ingenting emot bostadsrätter i Vällingby, men ni står i ett läge där ni har lovat stockholmarna 6 000 nya hyresrätter. Svenska Bostäder kommer att klara av 2 000 av de 3 000 de ska bygga, och knappt det. Om man räknar med de största möjliga marginalerna kan de klämma fram 2 000 under mandatperioden. I stället är det ett antal lägenheter som de kommer att få stryka från sin lista över de hyresrätter de ska presentera för den sittande majoriteten. När de sedan ska leverera dem får de smäll på fingrarna för att de inte klarar av det. Det är en mycket, mycket märklig politik som förs.

Att det skulle handla om att göra någonting åt segregationen är bland det värsta jag har hört! När ni sålt av alla möjligheter för vanligt folk att bosätta sig i innerstaden då ska ni klämma fram några bostadsrätter där hyresgästerna dessutom ska få stå för risken. Det är det som det just nu handlar om. Det är svårt för byggherrarna. De vågar inte riktigt ta risken och bygga bostadsrätter, och det är ett dilemma. Vi hade vid frågestunden uppe frågan om vilka åtgärder ni vidtagit. Jag frågade tre gånger men fick inget svar. Det finns inte en plan, det finns inte en tanke på vad man ska göra åt dessa problem, sådant som oroar stockholmarna varje dag.

I bostadsförmedlingens kö står en kvarts miljon människor, och de vill inget hellre än att få en hyresrätt. Inte minst gäller det i ett läge när räntorna är svajiga. Då vågar man inte riktigt satsa, utan det är klart att man vill ha en hyresrätt. Anledningen till att man köper en bostadsrätt är att det inte finns några alternativ. Det är alternativen vi borde göra någonting åt, inte se till att förändra en markanvisning som gällde en hyresrätt, som mycket väl kan byggas som hyresrätter i stället för bostadsrätter. Allting blir så himla konstigt.

Det finns, Kristina Alvendal, inga köer för att köpa, säger du. Snälla du, det finns massor av hemsidor där man kan se hur länge lägenheter utannonserats, där man sänker priserna, där folk riskerar personlig konkurs för att de av olika privata anledningar måste sälja. Och sedan står du här och säger att alla vill köpa, att det inte är några som helst problem! Nej, det är en mycket märklig debatt.

Anförande nr 158

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Nej, Teres Lindberg, jag sade inte att alla ville köpa, utan jag sade att det var viktigt med en blandning. Nu var det som du sade väldigt intressant, och det hoppas jag att vi senare kan läsa i de stenografiska anteckningarna. Du sade nämligen att anledningen till att människor köper en bostadsrätt är att det inte finns ett annat alternativ.

Menar du på fullt allvar att de 50 procent av stockholmarna som har valt att bo i bostadsrätt gör det fastän de egentligen skulle vilja hyra? Menar du på fullt allvar att

vi har en boendeform i Sverige som jättemånga människor tycker om att nyttja fastän de egentligen inte skulle vilja det? Och menar du i så fall i förlängningen att det med en socialdemokratisk politik inte skulle finnas några bostadsrätter? Det menar du förmodligen inte eftersom vi har haft socialdemokratiska regeringar i 70 år och det har byggts ganska många bostadsrätter.

Anförande nr 159

T e r e s L i n d b e r g (s): En del tolkar saker som fan läser Bibeln. Alternativen till hyresrätt är ganska begränsade i den här staden. Så är det. Det är inte en slump att det står en kvarts miljon människor i bostadskön. Det är väl självklart att om du har ekonomiska möjligheter så köper du dig en bostadsrätt, för det är först då som du faktiskt kan välja, för att du inte annars kan stå i kö. Jag tycker att det är ett stort problem. Vi vill med vår politik göra någonting åt det. Vi vill få till stånd fler hyresrätter, och vi hade definitivt inte sålt dem som fanns.

Anförande nr 160

A b i t D u n d a r (fp): Jag begärde replik för att Teres Lindberg reagerar så starkt på att vi bygger bostadsrätter i de områden där vi tycker att det är viktigt att bygga, framför allt i allmännyttan. Jag blir väldigt förvånad över retoriken från den sidan.

I dessa tider är det precis som du säger, Teres, att byggherrarna inte vill bygga bostadsrätter. Därför blir jag verkligen förvånad över att ni reagerar när majoriteten visar på ett gott politiskt ledarskap. Då bygger man bostadsrätter i de områden där det behövs olika boendeformer. Det visar att vi är konsekventa, ingenting annat.

Jag tror, återigen, att ni är väldigt förvirrade över den bostadspolitiska debatt som denna nya majoritet satt på dagordningen, och ni har inga recept eller koncept över huvud taget. Därför låter ni mycket aggressiva.

Anförande nr 161

T e r e s L i n d b e r g (s): Men snälla Abit, dilemmat i det här fallet är att det är ni som står för det storsvulstiga och hävdar att här kommer det minsann hundra nya lägenheter. Det är inte några nya lägenheter; de hade byggts i alla fall i hyresrättsform, och det i ett läge när ni själva inte klarar era egna uppsatta mål för bostadspolitiken. Ni har lovat 6 000 hyresrätter, inte jag. Ni har gjort det. Då borde ni också leverera, men ni kommer inte att klara det. Att i det läget, bara därför, ändra en markanvisning från hyresrätt till bostadsrätt är *too much*, för mycket.

Anförande nr 162

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag blir väldigt indignerad när en moderat företrädare hävdar att deras bostadspolitik syftar till att minska segregationen i bland annat Stockholm. Det verkar som om Moderaterna lever i en helt annan värld än andra vanliga dödliga människor i den här staden. Alla de forskare inom bostadsområdet som med hedern i behåll har analyserat er bostadspolitik några decennier tillbaka i tiden kan konstatera att er bostadspolitik cementerar

de segregationsproblem som i dag finns i Stockholm. Hur kan du, Abit, hävda att när ni avyttrar de mest attraktiva lägenheterna i staden syftar det till att minska segregationen i Stockholm?

Ordförande, fullmäktige! Kristina Alvendal säger att vår politik ur konsumentsynpunkt var helt felaktig. Är det någon bostadspolitik som är helt förkastlig och inte korrekt i väljarnas ögon är det högeralliansens. Jag tycker att ni ska vara ärliga och säga: Med vår bostadspolitik syftar vi till att ändra Stockholms demografi för all tid framöver. Det vore klädsamt om ni var ärliga och sade det. Med er försämringspolitik och er omvandlingspolitik vad gäller bostäder kommer det att bli så. Vanliga människor med normala inkomster kommer inte att kunna köpa bostadsrätter. De kommer att trängas ut. Vi kommer att ha ett Stockholm där endast människor med gigantiska mängder pengar i plånboken kan bo.

Anförande nr 163

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige, Oguzsoy! Det finns en anledning till att Mehdi Oguzsoy inte är chefsideolog för alliansens partier, och det är vi glada för. Vi är jätteglada för att han åtminstone försöker göra pigga insatser när han beskriver vår politik. Vi tackar dock nej till anställningsintervjun, för vi tror att vi klarar oss bra själva när det handlar om att utforma vår politik och hur vi ska få till stånd en bra bostadspolitik.

Låt mig bara påminna Oguzsoy om att det inte är de borgerliga partierna som under de senaste 70 åren haft makten i Sveriges riksdag speciellt ofta, det vill säga att det inte är en borgerlig bostadspolitik som har skapat den segregerade bostadsmarknad som vi i dag ser resultatet av. Det var en vänsterinspirerad och socialistisk bostadspolitik, inte en borgerlig.

Anförande nr 164

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag har inga ambitioner att söka tjänsten som chefsideolog till den borgerliga högeralliansen. Däremot har jag en hel del stockholmares förtroende att genomskåda den politik som högeralliansen för i Stockholm i dag. Det är jag stolt över.

Jag tycker fortfarande att ni ska vara ärliga inför stockholmarna och säga vad konsekvensen av er bostadspolitik blir. Forskare inom området har, med hedern i behåll, konstaterat att ni totalt misslyckats med er bostadspolitik.

Anförande nr 165

G u l a n A v c i (fp): Fru ordförande! Man får nog i detta sammanhang tacka Gud för att Mehdi avböjer att ta anställning som vår chefsideolog.

Åter till Mehdis inlägg. Han ställde en retorisk fråga om hur man med den politik som vi driver ska kunna bryta segregationen ute i förorterna. Sanningen är den att det som människorna som bor i förorterna vill är att – lyssna ordentligt nu – kunna bli erbjudna samma alternativ som människorna i andra stadsdelar, närförorter, innerstaden, nämligen att man ska få välja om man vill bo i hyresrätt, villa, radhus

eller om man ska bo i en bostadsrätt. Det är enda sättet att se till att bryta bostadssegregationen, men det är också den möjlighet som gör att stockholmarna har att själva välja hur de vill bo.

Anförande nr 166

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag nämnde i mitt tidigare anförande hur många människor som köade för att komma över en hyresrätt och hur många människor som i dag de facto efterlyser en bostadsrätt. Det är klart och tydligt att den bostadsspekulation som ni har bidragit till gör att människor i dag inte ens vågar drömma om att köpa en bostadsrätt även om de skulle ha någorlunda råd att göra det. Det hela har kört fast. Det är katastrof.

Anförande nr 167

M a r i a H a n n ä s (v): Fru ordförande, fullmäktige! Jag hade inte tänkt gå upp i den här debatten, men Kristina, vår nya ordförande i stadsbyggnadsnämnden, sade så många saker att jag kände att jag nog måste gå upp och säga någonting i alla fall.

Vi vänsterpartister gillar Stockholm, och vi bygger. Jag tycker att det nog är nästintill oförsäamt att säga att Vänsterpartiet inte skulle vilja bygga. När vi återremitterar ärenden handlar det till exempel om att man har för dåliga ljusförhållanden eller annat sådant. Problemet när det gäller att få fram planer är att ni har gjort så många besparingar på stadsbyggnadskontoret att det inte finns tillräckligt med planhandläggare för alla ärenden som skulle kunna komma fram.

I den stadsdel jag tillhör, Skarpnäck, har vi flera planer som skulle ha varit på gång, som fanns med i 20K på slutet men som ännu inte har kommit i gång därför att det inte finns planhandläggare. Det är bedrövt!

När det gäller vilken bostad man väljer sade Avcı bland annat att människor som bor i förorten – förorterna – vill välja. Ja, jag bor i en förort, Björkhagen, och jag har valt att bo i hyresrätt. Det tycker jag är alldeles perfekt, och det är väldigt många människor som gör det.

När det handlar om bostäder skulle jag vilja nämna några siffror som ni bör tänka på. Enligt tertialrapport 2, sammanställningen för i år, byggs det färdigt 63 procent bostadsrätter och 37 procent hyresrätter. Under tertial 2 är det 90 procent bostadsrätter och 10 procent hyresrätter när det gäller påbörjade. I vårt budgetförslag tycker vi att man ska bygga både bostadsrätter och hyresrätter, men vi tycker att man ska öka andelen hyresrätter just därför att ni har byggt så fruktansvärt få.

En mycket nära anhörig till mig ville ha en hyresrätt, men det finns inga. Hon tvingas köpa en bostadsrätt, för hon vill inte bo kvar hemma hos sin mamma. En annan dotter hade stått så länge i bostadskön att det var möjligt att få en hyresrätt som hon ville ha.

Vi tycker att det är viktigt att bygga tillräckligt många hyresrätter så att de som vill ha det också får det. Inte minst handlar det om Stockholms alla ungdomar.

Anförande nr 168

G u l a n A v c i (fp): Ordförande! Det är ganska intressant att lyssna på Maria efter att för kanske tio minuter sedan ha lyssnat på Mehdi. Inte nog med att oppositionen inte verkar vara överens om hur de ska ha det med sina samarbetare, det verkar dessutom vara olika bud i Vänsterpartiet.

Jag har aldrig påstått att vi inte ska bygga hyresrätter. Vad jag har sagt hela tiden, och fortfarande säger, är att vi ska möjliggöra för olika boendeformer såväl i innerstaden som i närförorterna och i ytterstaden. Jag kommer själv från en förort, och där har jag väldigt mycket kontakter. De människor som jag talar med säger att de jättegärna vill ha en bostadsrätt att bo i, och sedan finns det också de som vill bo i hyresrätt.

Poängen här är att man med den politik som vi för möjliggör för människor att själva välja sitt boende. Nu vet jag inte längre hur många gånger jag har sagt det, men jag hoppas att det går fram denna gång.

Anförande nr 169

M a r i a H a n n ä s (v): Problemet är att vi inte bygger hyresrätter i tillräcklig mängd. Du hörde de siffror jag nyss läste upp. De är tagna ur stadens egen sammanställning av siffrorna för tertial 2 och gäller hela Stockholms stad. 90 procent bostadsrätter, 10 procent hyresrätter är påbörjade under tertial 2 och färdiga var 63 procent bostadsrätter, 37 procent hyresrätter. Du hörde själv vad det är för siffror.

Om man vill välja boende, om man vill välja en bostadsrätt, är det bara att kolla i tidningarna. De är hur tjocka som helst på helgerna. De är fullproppade med bostadsrätter. Det finns redan i dag hur mycket valfrihet som helst när det gäller att köpa sig en bostadsrätt om man vill det, färdiga. De är redan byggda.

Anförande nr 170

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag tycker att det var jättebra att du gick upp i debatten, Maria Hannäs, för du är verkligen saklig när det gäller att debattera politik.

Det finns väldigt mycket att göra, tror jag, när det gäller handläggningen på stadsbyggnadskontoret, till exempel för att få fram fler bostäder. Dels gör vi nu en extrasatsning i budgeten på över 6 miljoner kronor för att just kunna få snabbare handläggningstider, dels har vi ett tufft mål att halvera planprocessen. Vi säger också att vi uppmuntrar de olika aktörerna till att anlita konsulter. I stället för att betala stadsbyggnadskontoret kan man betala externa konsulter som gör i princip samma jobb. På det sättet kan vi få upp takten.

Men vi har också en ambitiös politik för att öka hyresrättsbyggandet när vi nu går in med förslag om att sänka tomträttsavgälden för nyproduktion av hyresrätt. Jag hoppas naturligtvis att Vänsterpartiet röstar för ett sådant förslag när det så småningom kommer att presenteras för fullmäktige.

Anförande nr 171

M a r i a H a n n ä s (v): Apropos saklighet tycker jag att du då borde vara lika saklig som jag. Du borde inte säga att Vänsterpartiet inte vill bygga. Du borde inte stå i talarstolen och säga, bland annat i budgetdebatten, att Vänsterpartiet vill bygga miljonprogramsområden, vilket jag aldrig hann svara på den gången.

När det gäller detta med konsulter ska det bli intressant att se. Min erfarenhet både i staden och över huvud taget är dock att konsulter ibland kan bli väldigt dyra. Det ska bli intressant att se om planprocessen kan påverkas av konsulter. Det ska också bli intressant att se om man sedan kan utvärdera det. Men som sagt, saklighet varar länge, det tycker även jag, och det gäller också Kristina Alvendal.

Anförande nr 172

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Inte heller jag hade tänkt gå upp i den här debatten, men det har ju blivit rena bostadsdebatten av det hela. Jag tycker inte att vi riktigt håller oss till ärendet.

Först vill jag kommentera det som Kristina sade. Att halvera plantiden, som nu är i genomsnitt 12—13 månader i Stockholm, är bisarrt. Ska vi anta detaljplaner på ett halvår? Det går inte, och därför ska du inte lova omöjligheter.

Det är av strategisk vikt att behålla rådigheten över stadens mark. Under den förra mandatperioden byggdes det i Stockholms kommun delvis fler bostäder än under miljonprogramsåren. Är ni medvetna om det? Miljöpartiet hade en lista på byggnation av 24 000 lägenheter som vi ville bygga. Riktigt så långt kom vi inte under den perioden, men jag är övertygad om att Miljöpartiet tillsammans med vem det nu må vara kan bygga väldigt mycket bostäder. Det var ett angrepp på oss.

Det vi nu behöver bygga är hyresrätter. Det är det som efterfrågas, och du brukar ju lyssna på efterfrågan. För vår del kan det gärna vara kooperativa hyresrätter och gärna även kollektivboende. Också det är något som efterfrågas. Men sälj inte ut rådigheten över stadens mark.

Anförande nr 173

S u s a n n a B r o l i n (v): Fru ordförande, fullmäktige, stockholmare! Jag hade inte alls tänkt gå upp i den här debatten. Det är inte riktigt mitt huvudområde. Det var dock två saker som jag tyckte var anmärkningsvärda.

Det första var påståendet att vi inom Vänsterpartiet inte skulle vara överens i vår bostadspolitik. Jag kan garantera att om det är någon som inte har några problem med det så är det vi inom Vänstern, och då menar jag den samlade oppositionen, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Vi kanske använder olika retorik. Vi kanske har olika angreppssätt, som man ju kan ha när man samarbetar, men det betyder inte att man är oense. Det tycker jag att vi visade väldigt tydligt under den förra mandatperioden då vi visade att vi ville ha blandade boendeformer, för vi byggde hyresrätter, bostadsrätter, radhus etcetera, till skillnad från de markanvisningar som nu inte kommer in.

Det andra som jag särskilt reagerade på var Gulans anförande där hon sade att invandrare skulle vilja köpa en bostadsrätt, och sedan förstår man det som att de inte skulle kunna det. Jag skulle vilja säga att det är en nedvärdering av dem som bor i förorten. Även de kan köpa sig en bostadsrätt om de har de ekonomiska förutsättningar för det. Sedan har inte alla det, och det beror på att vi lever i en segregerad stad, en stad som ni segregerar mer och mer. Det är en sådan fråga, men den handlar om klass. Den handlar inte om vilket ursprung man har. Men att säga att invandrare inte kan köpa bostadsrätter tycker jag är skamligt; det är att säga att de skulle vara dummare än andra.

Nej, det är inte det som är problemet. Mäklarna tar emot pengar oavsett vem det är som köper. Problemet är att inte alla har pengar och kan ha den grundläggande rättigheten att skaffa sig en bostad.

Anförande nr 174

P e t t e r L i n d f o r s (m): Fru ordförande, Susanna Brolin! Den här debatten har handlat om mycket annat än det som den skulle handla om, det vill säga försäljning av en fastighet i Vällingby till Svenska Bostäder. Jag kunde dock inte låta bli att gå upp när Susanna sade att de under den förra mandatperioden minsann byggde 20 000 nya lägenheter. Som Kristina redan har påpekat byggde ni med hjälp av Folkpartiet och Moderaterna 16 000 nya lägenheter. Jag kan verkligen säga att Miljöpartiet och Vänsterpartiet tillsammans har sagt nej till så många markanvisningar både under den förra och denna mandatperiod att listan skulle bli väldigt, väldigt lång.

Anförande nr 175

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag får tacka för att jag får svara på repliken. Under den förra mandatperioden vet jag från den stadsdelsnämnd där jag var ordförande, Enskede-Årsta, att vi var en av de stadsdelar som byggde mest, och mest blandat, och vi hade ett gott samarbete mellan vänsterpartister, socialdemokrater och miljöpartister, detta till skillnad från vissa områden i norr, såsom Bromma, där Folkpartiet och Moderaterna gick emot vartenda litet bygge.

Anförande nr 176

G u l a n A v c i (fp): Ordförande! Jag har inte påstått att invandrare inte kan köpa lägenheter. Det är klart att människor kan göra det. Problemet är att med den politik som du, Susanna, och ditt parti för, och som ni drev när ni hade majoritet, innebar att ni inte tillät människor i förorterna att köpa bostadsrätter. Och det fanns knappt några att köpa. De människor som ville äga sitt boende fick flytta från förorten, och det var början till den stora segregation som vi ser i dag. Kom därför inte och snacka om att vi diskriminerar människor. Det är på grund av er politik som människor har blivit diskriminerade. Människor i förorterna har diskriminerats eftersom ni hela tiden anammat en omhändertagandementalitet där ni sagt: Nej, ni är inte tillräckligt mogna eller kapabla att äga era egna hem, och därför ska vi komma in och vara förvaltare åt er.

Detta har skett genom att man bara hänvisat till allmännyttan i förorderna. Det är den ändringen vi nu gjort, och det är det som är skillnaden mellan vår och er politik.

Anförande nr 177

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag ska börja med att säga att det som Gulan är väldigt bra på det är att tycka saker. Tyvärr är det inte lika bra med sakinnehållet. Där är kvaliteten inte lika hög. Saken är den att det under den förra mandatperioden – jag säger det igen – byggdes bostäder i blandade former, bostadsrätter, hyresrätter, radhus, inte så många villor men det berodde på att man prioriterade de andra formerna. De byggdes då, men de byggs inte nu för ni har lagt all kraft på privatiseringar. Så är det. Visst, du kan köpa en bostadsrätt, och det är en del som vill göra det. Det var du och ingen annan som sade att invandrare inte kan köpa sina bostadsrätter.

Anförande nr 178

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Är det någon som ska hålla sig till sanningen är det väl Susanna. Jag blir alldeles upprörd. Susanna Brolin går upp och säger att hon under förra mandatperioden som ordförande i stadsdelsnämnden såg till att de byggde en massa bostäder. Det är ju inte ordförandena i stadsdelsnämnderna som går ut med hammare och spik och bygger. Vi är remissinstanser. Och det var väl dina kompisar som satt i stadsbyggnad, och ni röstade emot, som Petter sade tidigare. Håll dig till sanningen!

Anförande nr 179

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag tackar Birgitta Holm för att hon ser rätt när hon ser mig. Det tycker jag är ganska positivt eftersom jag gärna vill bli sedd som en röd person.

Det jag sade i mitt inlägg var att vi hade ett väldigt gott samarbete mellan Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Det var det som gjorde att vi kunde bygga, till skillnad från er. Återigen: Vi har ett gott samarbete. Gör någonting vettigt av tomten i Vällingby. Bygg hyresrätter!

Anförande nr 180

A b e b e H a i l u (s): Ordförande! Låt mig bara ge lite fakta till Gulan apropå människor med invandrarbakgrund i miljonprogramsområdena. Självklart ville de köpa. Majoriteten hade under två år ett kontor i Rinkeby Folkets Hus för att folk skulle köpa lägenheter. Det som hände var att ingen ville köpa under två års tid. 90 procent hade inte råd. De övriga 10 procent ville inte köpa. Så nu har de flyttat. Efter två år har ni flyttat kontoret, jag vet inte vart.

När du talar om miljonprogramsområden vill jag säga att vi bor där. Jag vet inte vilket område du syftar på när du talar om ytterstaden. Du måste väga dina ord när du går upp i talarstolen.

§ 21 Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. socialtjänstlagen, kvartal 2 2008 (exkl. äldreomsorg) (utl. 2008:168)

Anförande nr 181

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter! Det droppar in räkningar varje kvartal. Tyvärr innehåller de ungefär samma sak. Den här gången var det 17 icke verkställda beslut. 14 av ärendena handlar om kontaktfamiljer eller kontaktpersoner. Under vår tid i majoritet hade vi exempelvis informationsinsatser i gång om just detta. Det kom fram fler kontaktpersoner och kontaktfamiljer.

Nu har det gått två år. Dessa siffror har duggat in, och ni i majoriteten har inte gjort någonting åt problemet. Ni har alltså inte funderat ett enda dugg framåt för att se hur vi kan få fram dessa kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Vi föreslår en informationsinsats eller någonting kreativt. Det vore intressant att höra om någon har något kreativt på gång kring detta eller om det även i nästa rapport ska stå att 14 barn och ungdomar inte har fått sina kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Det handlar också om rättsosäkerhet för de ungar som inte får vad de har blivit tilldömda.

Anförande nr 182

D i k r a n D i s o n (kd): Här kan vi se att vi blir bättre och bättre på att minska på antalet beslut som inte är verkställda. Precis som Karin läst av ärendet är orsaken att det är svårt att skaffa kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Det sades att vi ingenting gör. Jag tror att du, Karin, känner till att det här är ett problem som många stadsdelsnämnder har och verkligen försöker lösa. De annonserar och gör väldigt mycket, men det är lite svårt. Det beror inte på vår ovilja, eller på stadens ovilja, utan här kan man säga att det är lite svårt att hitta kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Däremot står det klart att vi är på rätt väg och gör det bra.

Anförande nr 183

K a r i n R å g s j ö (v): I de reservationer som vi lagt varje gång rapporten kommit upp har vi skrivit att man ska dra i gång en stadsövergripande informationsinsats eller göra någonting annat, men det har inte hänt någonting. Okej, antalet minskar, men fortfarande är det 14 barn och ungdomar som inte får sina kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Då kan jag tänka mig att man inom högeralliansen skulle kunna sätta sig ned och fundera på vad man ska göra nu, om man ska göra någonting. Eller ska dessa 14 ungar inte heller i fortsättningen få sina kontaktpersoner och kontaktfamiljer?

Anförande nr 184

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Fru ordförande, ledamöter! För två år sedan infördes rapportskyldigheten. Under de två åren har siffrorna stadigt sjunkit. Jag håller med Karin Rågsjö och alla andra om att det går alldeles för långsamt, men siffrorna är trots allt på väg ned. Då ska man också veta, vilket redan sagts, att både att rekrytera kontaktpersoner och att rekrytera kontaktfamiljer är väldigt svårt.

Dessutom gäller det att kunna matcha kontaktfamiljen eller kontaktpersonen med den som behöver den.

Det är ett arbete som ständigt pågår, och socialtjänstnämnden och stadsdelarna följer gemensamt upp alla beslut som inte verkställs. Det gör man för att man vill lära sig av sina misstag, och man vill se vad man kan göra för att förbättra situationen.

Man är också ständigt ute och försöker rekrytera. Jag har inte hunnit kolla med alla stadsdelar, men jag talade alldeles nyss med ordföranden i Farsta som berättade att man där har sådana kontaktinformationsmöten som Karin efterfrågade. I den senaste mätningen var det 21 icke verkställda beslut, nu är det 17. Det går sakta, men det går ändå åt rätt håll.

Anförande nr 185

K a r i n R å g s j ö (v): Ja, Marie, men det behövs ändå någon form av resurs, inte ett lag med människor men en pool med resurspersoner, kontaktpersoner. Det finns inte i dag utan det är väldigt ömtåligt. Nu var det 17. Nästa gång kan det vara 22. Det behövs verkligen någon typ av insats som är stadsövergripande så att inte varje stadsdel själv ska sitta och annonsera, fixa och dona, alltså något som vi kan göra över hela staden. Jag lovar dig att det alltid kommer att finnas barn och ungdomar i behov av kontaktpersoner.

Anförande nr 186

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Tyvärr har du säkert rätt i att det alltid kommer att behövas både kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Samtidigt är det en färskvara och därför inte alltid så lätt att ha en pool. Det är inte säkert att den familj som här och nu kan tänkas ställa upp också kommer att kunna göra det om ett halvår. Jag hoppas att du har fel när du befarar att det skulle kunna bli 22 nästa gång. De senaste två åren har siffrorna stadigt gått nedåt även om det skett väldigt långsamt. Jag hoppas att vi får se ännu lägre siffror nästa gång.

§ 22 Inriktning för samordning i stadens primära vägnät samt införande av avgifter (utl. 2008:169)

Anförande nr 187

Stellan Hamrin (v): Ordförande, ledamöter! Vi noterade en del skrivningar som majoriteten hade där det verkar som om man tycker att fler transporter ger möjligheter till en rikare stad, och man ser färre transporter som en väg mot lägre välfärd. Vi tycker att det är något som man inte riktigt förstått där. Transporter, liksom materiell verksamhet i övrigt, har inget egenvärde, tycker vi. Transporter och byggande behövs för att skapa välfärd, men de ska självklart minimeras och göras så billiga som möjligt. I andra sammanhang kallar man detta för *decoupling*, mer välfärd med färre resurser.

Både politiker och tekniker som sysslar med energifrågor är fullständigt överens om att det är den enda vägen framåt som kommer att fungera. Visst kan vi med tiden skapa nya energiformer utan några utsläpp, men billigt blir det inte, och energibehovet blir inte mindre, snarare tvärtom; det blir större. Energi kommer det att vara ont om. Med färre transporter behövs det dessutom mindre gator, vilket ger möjlighet till fler bostäder eller fler grönområden. Det som utvecklingen kräver är alltså inte mer transporter utan en bättre planering och en effektiviserad transportverksamhet som ger färre, inte fler, transporter. Det är faktiskt det enda vi kommer att ha råd och möjlighet att göra om tio till tjugo år. Det är därför som nya motorvägar runt Stockholm aldrig kommer att byggas.

Anförande nr 188

Borgarrådet Hamilton (m): Fru ordförande! Den enda vägen var ett uttryck som myntades av en före detta chef till mig, och nu har vi också hört det från Stellan.

Jag tror inte att man ska lura sig själv. Jag tror att det är viktigt att inse att i en växande stad med väldigt mycket förändringar på gång – vi bygger nya vägar och nya bostadsområden – kommer det också att bli en hel del transporter på det här området. Det är därför som vi tagit upp dessa frågor. Därmed inte sagt att det med nödvändighet måste bli så. Det är dock viktigt att vara realistisk i de här sammanhangen. Det som ärendet handlar om är att se till att vi hela tiden jobbar mycket medvetet med att framkomligheten i staden inte blir åsidosatt när man behöver vidta nödvändiga åtgärder för att renovera, bygga eller laga ledningar.

Ärendet handlar alltså i grunden om att vi ska få en mycket bättre samordning kring hur vi hanterar dessa frågor och därmed försöka förhindra att det blir en massa problem med framkomligheten.

Anförande nr 189

Stellan Hamrin (v): Det låter nästan som om vi kunde vara överens om att vi ska kunna minska och effektivisera transporterna framöver. Det tycker vi är jättebra.

Anförande nr 190

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det här är ett efterlängtat ärende som egentligen borde ha kommit för många år sedan. Det är sunt att man så att säga har morot och piska, att gräva så snabbt som möjligt, att se till att ha så få hinder som möjligt och så kort tid som möjligt, på inte bara gator utan även på våra trottoarer för gående.

Nivåerna kan man alltid diskutera, och man kan fundera på om det här är tillräckligt högt, eller till och med för lågt. Jag tycker att det är viktigt att vi nu kommer i gång med detta, att vi får en utvärdering och kan se effekterna av det för att därefter kunna se om vi på olika sätt kan förbättra det hela.

Det här är, som sagt, ett efterlängtat ärende, och med hopp om att det blir lite bättre framkomlighet på såväl trottoarer som gator yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 191

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Den enda vägen framåt är färre transporter. Så uppfattade jag att Stellan tyckte, och att Vänsterpartiet skulle ge oss högre välstånd. Nu tror jag inte på det. Om vi får en stor ökning av invånare i vår stad, vilket vi antagligen får, måste vi bereda oss på att vi också kommer att ha ökade trafikorörelser. Vi behöver alla ha varor – mat, mjölk, toapapper och vad det nu är. Det ska in till vår stad. Det måste göras trafikorörelser. Jag tror inte att det skulle ge oss högre välstånd att vara utan toapapper.

Jag skulle också vilja säga att det här ärendet är, precis som andra sagt, oerhört viktigt. Om vi exempelvis inte vågar öka avgifterna just i syfte att få snabba åtgärder gjorda när man behöver reparera, lägga och byta ledningar, då vet jag inte vad vi skulle kunna göra. Det är viktigt att vi slipper gå månad ut och månad in och glo på samma gamla kolapapper i de där uppgrävda hålen som ingen människa vill ha och som våra synskadade vänner snubblar i.

Nej, se nu till att vi kan använda avgifterna på ett bra sätt så att vi får färre kringörelser på grund av att vi grävt upp gatan.

Anförande nr 192

S t e l l a n H a m r i n (v): Samordningen av verksamheten tycker vi självklart är bra. I det här fallet tror jag att också vi lite grann litar på marknadsekonomin, eftersom vi köper vår energi till bilar och liknande. Det kommer att bli väldigt dyrt framöver, vilket vi inte tycker återspeglas riktigt tydligt i de borgerliga partiernas texter.

Det finns en stad också utanför Stockholm. Det finns människor utanför Stockholm. Det kommer säkert att bli så dyrt framöver att det kanske ur samhällets och individen synpunkt blir billigare att hantera detta på ett helt annat sätt, att kanske bosätta sig och ha sin arbetsplats utanför Stockholm där det inte är lika trångt.

Vi tror absolut att det kommer att lösa sig. Det är viktigt att ta hänsyn till de ekonomiska realiteterna när man planerar. I annat fall står vi med vidtagna åtgärder som vi inte har någon nytta av.

Anförande nr 193

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag hoppas verkligen att den utveckling som Stellan målar upp – att vi stockholmare ska fly staden för att lämna den åt vad, vet jag inte – inte kommer att inträffa. Jag tror inte att det kommer att göra det. Det som kommer att hända är att det blir mer trängsel, men jag tror att både bilar och andra transportmedel kommer att vara betydligt mer miljövänliga. Utvecklingen går, tack och lov, framåt, så vi kanske även kan räkna med riktigt fina, miljövänliga flygplan som landar på Bromma.

Anförande nr 194

Å s a R o m s o n (mp): Med tanke på det senaste som sades ska vi kanske akta oss så att inte den här debatten spårar ur och för oss lika långt från det konkreta ärendet som den förra. Därför är det tur att vi fattar beslut om att-satserna och inte om borgarrådets synpunkter. Där kan man nämligen läsa de mest häpnadsväckande saker, som att transportutvecklingen med stark tillväxt av miljöfordon inte kommer att innebära några ökade utsläpp. Det är nog ett konstaterande som jag tror att de allra flesta som kan någonting om hur transportutvecklingen påverkar utsläppen inte ser tillstymmelsen till ännu. Det kan möjligen vara någonting om man tror på 2080 eller 3000 eller något sådant, men det är ingenting vi ser i dag.

Miljöpartiet tycker att att-satserna om att vi behöver en sådan här strategi, att vi behöver höja avgifterna i vägnätet, är bra. Vi tillstyrker därför förslaget. Det här är möjligen något vi hade behövt oavsett utvecklingskurvan, vad vi tror om tillväxten i Stockholm i ekonomiska termer eller befolkningstermer. Jag tror, liksom revisorerna för ett antal år sedan, att vi behöver bli duktigare på att markera att vi behöver använda våra offentliga platser och vår allmänna miljö resurseffektivt. Då kan det behövas ekonomiska styrmedel, och därför är detta med avgifter ganska smart. Det insåg redan den förra majoriteten när vi införde trängselavgifter. Jag yrkar bifall till förslaget.

§ 24 Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 18 avseende badförbud

Hemställan från Stockholms Hamn AB om tillägg till § 18 i ordningsföreskrifterna (reformerings av rådande badförbud inom hamnområdet) (utl. 2008:171)

Anförande nr 195

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Det känns något märkligt att den här årstiden ställa sig här och prata om Stockholm som den stora badstaden, inte minst när vi nu pratar om utomhusbad och de lite mer oorganiserade baden, det lilla doppet på kvällen eller badet i samband med morgonpromenaden eller spontant när värmen trycker alltför mycket i staden, som till skillnad från våra nu frostiga morgnar kan vara väldigt varm på sommaren.

Det här ärendet har vi sett i fullmäktige tidigare, och vi var rörande ense om att det var dags att släppa på förbudet för stockholmarna att ta dessa kvälls- eller morgonbad, eller vad det nu var, vid de sköna stränder eller vattenkanter som vi har i staden. Länsstyrelsen var av en annan åsikt, och i somras, lämpligt nog, upphävde de detta. Det kan vara en tidpunkt att förundras över.

Det jag är förundrad över är att man från majoriteten så tydligt tar handen av, för det här skulle ju bli den lilla frihetsrevolutionen. Var det inte så du sade, Ulla, när ärendet senast var uppe? Är det någon som har tittat på dessa kartor? För det första går det i den tryckta upplagan som vi fått utsänd över huvud taget inte att se var det blir badförbud och var det blir tillåtet att bada. Jag har sett en version där det gick att se något slags streck, men även de var svåra att tyda när det gällde varför vissa naturliga stränder inte var med som tillåtna för bad och varför andra var med.

Det ärende som skulle bli den lilla frihetsrevolutionen har i stället blivit en av de mer byråkratiska ordningsföreskrifter jag någonsin har sett. Det kan inte vara rimligt att vi ska gå ut i Stockholm och säga att vi verkligen vill trycka på Stockholm som badstad, att vi vill att det ska vara en stad där vi kan hitta en linje framåt med konkurrerande intressen som sjöfart och badande, och samtidigt lägga så lite tid på att tänka till två gånger och ta fram en ordningsföreskrift som fungerar. Det kan inte vara svårt att tydligare, men mer generellt, precisera vad som är en naturstrand, eller ska vi i stället säga, en icke-kaj för båtar att angöra. Man kan definiera det på många olika sätt. Men att ta fram dessa kartor, som för övrigt inte fungerar i vårt material, och bara hänvisa vissa stränder men inte andra, att inte motivera det, är byråkrati, mina vänner. Så kan inte ärenden se ut. Om vi ska besluta om det i kväll måste jag säga att jag blir deprimerad över att vara beslutsfattare i sådana situationer.

Snälla majoriteten, titta på det här ärendet. Kan ni inte göra någonting bättre? Vi måste kunna säga till stockholmarna att man kan bada i Stockholm.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 196

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Du skulle bara ana, Åsa, hur mycket tid vi lagt ned på det här för att få länsstyrelsen att förstå att vi ska släppa på det generella badförbudet i Stockholm. Vi tog ett beslut i fullmäktige, precis som du sade tidigare, där vi öppnade upp mycket mer för möjligheten att bada i Stockholm. Detta beslut inhiberade länsstyrelsen. De har tyvärr rätt att göra det. För att över huvud taget komma fram på det här området har vi lagt ned ganska mycket arbete på att länsstyrelsen ska acceptera ärendet. Därför ser det ut som det gör i dag. Det innebär, trots allt, att vi får mycket större möjligheter att bada än vi haft hittills.

Anförande nr 197

Å s a R o m s o n (mp): Det är möjligt. Jag skulle vilja säga att den stora möjligheten att bada har stockholmarna redan skaffat sig. Ibland är det så att man inte får frihet utan man tar den, och rätten att bada i sin egen stad har stockholmarna redan tagit. Det vi inte gör är att ta vårt ansvar som politiker och försöker hitta en regelform som fungerar, och som också fungerar för hamnen. Jag vet att hamnen inte gillar att man ska ha ett alltför fritt badande i staden, och det är bra på vissa ställen. På vissa ställen är det livsfarligt att bada i samband med sjöfart. På andra ställen är det inte det.

Varför har man inte funderat på en skrivning där man i så fall helt enkelt tar bort hamnområdet tio meter vid naturstränder? Det finns ingen båt på Stockholms vatten som vill gå så nära en naturstrand; där finns stenar och annat och de kan gå på grund. Undanta hamnområdet så har du inget badförbud som medföljer det.

Det finns ett antal olika komponenter man skulle ha kunnat laborera med. Jag pratade med länsstyrelsens handläggare i dag. I det beslutet står inte att vi måste ha helt obegripliga kartor med streck på för att tydliggöra det här. Det går att göra preciseringen mer generell.

Anförande nr 198

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige, Åsa! Jag tycker precis som du, Åsa, att det här egentligen är ett ganska rigitt förslag. Men som Ulla säger är det våra kompisar längre upp på gatan som styr över väldigt mycket av detta. Jag skulle vilja säga att okej, så här ser det ut i dag. Ingenting säger dock att det måste se ut på samma sätt i morgon. Vi får fortsätta att jobba med det. Det här är åtminstone en början till en uppluckring så att folk ska våga bada. Jag tror dock att vi får vara beredda på att låta hamnen tala om när det blir en direkt säkerhetsrisk, en fara. Låt oss alltså jobba vidare tillsammans för jag tycker att ditt förslag är bra.

Anförande nr 199

Å s a R o m s o n (mp): Ja, Inge-Britt, det låter som om alla har goda föresatser, men så mycket tid kan ni inte ha lagt ned på ärendet, åtminstone inte utanför hamnens tjänstemän. Vad i reglerna är det egentligen som blir så mycket bättre med det här förslaget? Man har dragit streck vid fyra stränder. Varför har man inte gjort det på andra? Varför får man bada på ena sidan av Årstaviken men inte på den andra? Jag skulle vilja se en handuppräckning. Hur många av er vet var det blir

badförbud och var vi tar bort förbudet? Detta frågar jag med tanke på de kartor som vi fått utsända där det står bad tillåtet någonstans inne på Årtaskogen eller inne på Kungsholmen eller någon annanstans. Det är helt oläsbart. Vad är det för beslut vi fattar i dag? Det kanske borgarrådet kan tydliggöra, eller Inge-Britt Lundin, för den delen.

Anförande nr 200

Inge - Britt Lundin (fp): Jag är rädd att jag inte kan göra kartorna läsbara för inte heller jag kan läsa dem. Jag tror inte att någon i denna sal, utom de som vet exakt var linjerna går, kan läsa dem. Vi får se till att det kommer ut information om det. Det här är egentligen ett ärende där vi alla är rörande ense om vad vi vill. Som jag sade tidigare tror jag att vi får fortsätta att jobba i den här andan, och vi får väl informera folk om att det faktiskt tidigare var badförbud men att det numera inte är det på alla ställen på innerstadsstränderna.

Anförande nr 201

Borgarrådet Hamilton (m): Fru ordförande! Man kan ju undra hur Åsa Romson vet att det är fel om hon inte ens kan läsa kartorna. Men det är en annan sak.

Problemet i detta sammanhang är länsstyrelsen. Länsstyrelsen underkände begreppet naturtomt. Länsstyrelsen kräver att vi ska visa var man får bada, alltså att vi ska ha kartor som visar detta. Om vi inte gör det kommer de inte att godkänna den nya lokala ordningsföreskriften.

Vi har lagt ned mycket tid på detta. Åsa Romson raljerar över att hamnen inte jobbat speciellt mycket med frågan. Nej, hamnen har inte jobbat speciellt mycket med den, men juridiska avdelningen, min rotel och många andra har sedan i våras jobbat väldigt mycket med detta ärende just för att komma fram till det som du raljerar över, att det inte är någon speciellt stor frihetsförändring. Det är dock ett steg på vägen mot en mycket bättre situation än vi haft hittills.

Vi har alltså en länsstyrelse att arbeta mot, en länsstyrelse som uppenbarligen inte har samma frihetliga empati som vi andra i den här lokalen. Tyvärr har de ett maktmedel som vi inte har, och det är att inte tillåta våra förändringar i den lokala ordningsstadgan. Då är vi tillbaka på ruta ett. Det här är således ett steg på vägen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 202

Åsa Romson (mp): Jag får se om mina socialdemokratiska vänner bestämmer sig för om vi kan komma överens om att vi kanske borde återremittera ärendet, åtminstone för att få ut kartorna. Inte heller Ulla Hamilton berättade på vilka stränder det nu blir tillåtet att bada och på vilka det inte blir tillåtet. Åtminstone bör vi som sitter i den här salen känna till det. Någon ska ju berätta för stockholmarna hur det ser ut.

Det är helt riktigt att länsstyrelsen tyckte att man behövde definiera naturstränder. Men, Ulla, det går att definiera naturstränder; man får väl skriva om det. Det jag efterfrågar är en generell skrivning snarare än att peka ut vissa specifika punkter på dessa kartor och utelämna andra. Ta till exempel en sådan fråga som varför ena sidan av Årstaviken är en naturstrand men inte den andra. Det är ett exempel.

Anförande nr 203

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! När man tittar på det här materialet är det framför allt svårt att följa kartorna. De är inte speciellt tydliga, så vi går också med på en återremiss av ärendet. Det handlar framför allt om att få fram ett underlag och ett kartmaterial så att det går att läsa ut vad ärendet handlar om.

Anförande nr 204

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag måste säga att jag nästan är stum av beundran inför det förberedelsearbete som oppositionen uppenbarligen har gjort när ni i sittande sammanträde kommer underfund med att ni inte kan läsa kartorna överhuvudtaget och därmed vill återremittera ärendet.

Vi har haft ärendet i kommunstyrelsen. Ni har haft tid på er att läsa detta. Vi har haft fullmäktige grupper där vi har diskuterat ärendet. Det här är bara obstruktion, mina vänner!

Anförande nr 205

Å s a R o m s o n (mp): Ulla! Det är väl inte obstruktion att försöka göra ett ärende beslutsfärdigt här i fullmäktige. Alla som sitter här i fullmäktige sitter inte i kommunstyrelsen. Det är för att jag har sett handlingarna i kommunstyrelsen som jag vet att man får bada på den ena sidan av Årstaviken men inte på den andra. Det är ingen annan här som har tittat på ärendet på det sättet. Begär du verkligen att folk ska fatta beslut och tycka att det här är ett rungande bra förslag och en frihetsrevolution, en badrevolution som miljöborgarrådet nu föreslår? Det här är en tummetott! Det är en byråkratisk tiger. Kan vi inte göra någonting bra? Kan vi inte göra det tillsammans?

Anförande nr 206

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Bästa Åsa Romson! Det enda jag begär är att oppositionens ledamöter ska ha läst handlingarna innan de kommer till fullmäktigesammanträdet. Man bör inte komma på under fullmäktigesammanträdet att inte handlingarna går att uttyda på det sätt som du argumenterat för här nu.

Det hade varit hur enkelt som helst att i går eller i förra veckan framföra att ni hade problem med att uttyda vad kartorna innebär när ni hade läst ärendet i förväg. Men det har ni uppenbarligen inte gjort, utan ni obstruerar. Ni har kommit på nu på sammanträdet att ni vill återremittera.

Anförande nr 207

Å s a R o m s o n (mp): Om inte jag minns fel är beslutsordningen här i staden sådan att det är på det här sammanträdet vi fattar beslut. Jag tror att alla som kommer till det här sammanträdet, på båda sidor, förbereder sig innan man kommer till salen.

Däremot kanske man inte hinner prata ihop sig alla gånger. Du vet precis som vi att politik är ett sätt att vara överens om flera frågor. Du hade en reservation i kommunstyrelsen. Du såg att en stor del av oppositionen hade en annan åsikt än du i det här ärendet. Du kunde ha förberett det här med samtal. Det fanns under förra mandatperioden en god vana att ha en dialog över blockgränserna. Det hade man också kunnat ha i ett sådant här ärende för att se om man kunde hitta en lösning.

Men inget sådant ville Ulla Hamilton ha, utan hon ville driva fram ett ärende som dessutom fortfarande inte ger något svar på frågorna: Var får man bada? Var får man inte bada? Varför får man bada på ena sidan Årstaviken och inte på den andra?

Dessa frågor är helt obesvarade här i fullmäktige.

Anförande nr 208

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag förstår inte varför man inte kan återremittera ärendet och komma tillbaka nästa fullmäktige. Badsäsongen har faktiskt upphört, och det är ingen som kommer att bada frivilligt i de här sjöarna i alla fall innan april månad. Någon gång i januari-februari kan vi få fram ett ärende så att det blir ett bra beslut på detta. Det hade varit skillnad om det hade varit något som man behövde skynda på, men nu är faktiskt badsäsongen över.

Anförande nr 209

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Malte! Du kan tala för dig själv. Det finns de som badar fortfarande faktiskt.

Jag vill ändå hävda att det här är något ni har kommit på under sittande sammanträde, och jag måste säga att jag tycker att det är sorgligt.

Anförande nr 210

M a l t e S i g e m a l m (s): Vårt skäl för att gå med på en återremiss var det jag sade tidigare: att när man tittar på kartmaterialet ser man att det egentligen inte är samma typ av material som vi har haft och tagit ställning till tidigare i mindre grupper. Det vore därför bättre om man fick det kartmaterial som faktiskt en gång låg som underlag för hela denna diskussion.

*§ 25 Detaljplan för kv. Tebrödet m.m. i stadsdelen Sköndal, Dp 2006-08048-54
(utl. 2008:172)*

Anförande nr 211

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Det ärende vi nu fattar beslut om är ett väldigt positivt komplement till den i övrigt väldigt kompakta bostadssituationen i Stockholm, tycker jag. Vi ger nya möjligheter för stockholmare som faktiskt vill bo i villa, radhus eller kedjehus att också få göra det i vår kommun, utan att behöva lämna Stockholms stad.

Vi har ett väldigt tufft mål under den här mandatperioden att bygga 15 000 nya bostäder, och vi har varit väldigt tydliga med att det ska vara både hyresrätter, bostadsrätter och småhus. Det är faktiskt så att av Stockholms invånare är det bara 10 procent som bor i småhus. Av de familjer, par eller vem som helst som vill bo i småhus i dag är det väldigt många som tvingas lämna kommunen. Därför är det viktigt att staden erbjuder en valfrihet på bostadsmarknaden.

Detta ärende handlar om 150 nya markbostäder och 55 lägenheter i flerbostadshus, till detta också en förskola som vi vet att vi behöver när vi bygger nya områden runt omkring i vår stad. Jag är helt övertygad om att detta kommer att bli en fantastisk boendemiljö för de familjer, ensamstående och par som önskar det boendet. Därför är jag jätteglad att förelägga detta förslag till fullmäktige i kväll om att fatta beslut om att godkänna detaljplanen.

Jag är lite förbryllad över oppositionens splittring i denna fråga, och jag skulle vilja passa på att i mitt inledningsanförande fråga Socialdemokraterna om ni håller med Miljöpartiet om att det är olämpligt och förkastligt att stockholmare bor i villa.

Anförande nr 212

T e r e s L i n d b e r g (s): Snälla Kristina Alvendal, om du hade läst ärendet hade du också sett att vi inte har något annat förslag till beslut än vad ni har. Vi tycker att det här är ett ganska okej förslag.

Vad vi däremot funderar lite på är den konsekvens ni saknar. Ni har ingen konsekvens när ni pratar om stadsbyggnadsfrågor. Å ena sidan kan ni säga att det där med hus i park är något förkastligt. Det ska vara den täta staden, och man ska bo så tätt. Nästa gång säger ni att nu minsann ska vi bygga villor och radhus och hus i park – det kommer att bli så fint!

Vad jag efterlyser är alltså snarare en konsekvens från den borgerliga majoriteten. Det här förslaget tycker vi är helt okej. Vi har inga andra förslag till beslut än vad ni har. Det är kul att det kommer fram.

Anförande nr 213

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det var egentligen det jag ville ha förtydligat från den här talarstolen: att ni inte håller med Miljöpartiet. Det styrker ytterligare min tes

i mitt tidigare inlägg, det vill säga att oppositionen inte har någon gemensam bostadspolitik, utan den spretar åt alla håll. Några vill inte ha småhus. Några vill bara ha hyresrätter. Och Socialdemokraterna tycker att det här är kul.

Anförande nr 214

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Den gemensamma politiken fixar vi nog när vi kommer till makten igen, ska du se.

Först vill jag yrka på avslag enligt Miljöpartiets avslagsyrkande i kommunstyrelsen. Det här är alltså det första större planärendet i kommunfullmäktige som borgarrådet Alvendal ska anta. Också här är det ett uselt kartmaterial och dåliga handlingar. Det finns inte utställt här i salen utan har dukats nu under sittande kommunfullmäktigemöte bara därför att jag påtalade bristen. Jag är inte ens övertygad om att det är en detaljplan, en antagandehandling till detaljplan som har delats ut. Det är faktiskt inte så bra. Jag vet inte om det är rimligt att anta en detaljplan som inte finns för påseende. Det är en sådan detaljplan vi ska fatta beslut om i kväll.

Borgarrådet talar sig just nu varm för att skapa boende i villa, radhus eller kedjehus och hur viktigt det är att ta fram denna typ av boende i Stockholm. Men hallå – det går stick i stäv med det alla säger om den miljövänliga och täta staden. Det rimmar illa med att skapa den av Alvendal omhuldade så kallade promenadstaden. Den här detaljplanen är ett praktexempel på *urban sprawl*, alltså utglesning: byggande i naturmark i uselt kollektivtrafikläge med mycket höga parkeringsnormer. Det kanske blir 200 bilar extra på Tyresövägen, Örbyleden och Nynäsvägen in mot staden.

Man måste välja. Ekvationen går liksom inte ihop. Kristina Alvendal, du slösar här bort värdefull Stockholmsmark. Detaljplanen rör den västra delen av området som till mycket stor del är värdefull naturmark.

[bild] Området ligger i anslutning till naturreservatet Flaten och fungerar som park och buffertzon mellan reservatet och befintlig bebyggelse. I området finns skyddsvärda biotoper.

[bild] Här är en torraka. Det finns alltså väldigt värdefulla biotoper och även hotade arter här.

Den finns även andra aspekter på detta. Eftersom Miljöpartiet inte kommer att vinna gehör för att platsen inte ska bebyggas vill jag åtminstone skicka med en brasklapp.

Anförande nr 215

A b i t D u n d a r (fp): Du får gärna visa hur många trädbilder som helst, men jag har två konkreta frågor. För det första kan jag bara konstatera att ni säger nej till 150 nya villor, radhus och kedjehus och 55 lägenheter och en förskola.

Stockholm växer. Till 2030 behövs ytterligare 75 000 lägenheter i Stockholm. Min konkreta fråga är: Vad tänker ni göra åt det? Hur ska ni lösa det politiskt när ni går emot all byggnation överhuvudtaget?

Den andra frågan är: Vad säger Miljöpartiet till de 250 000 personer som står i bostadskön? Vad har ni för konkreta besked till stockholmarna när det gäller hur många bostäder ni kommer att bygga?

Anförande nr 216

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Miljöpartiet anser att de östra delarna av det här området där det finns ett upplagsområde med stenkross och redan exploaterade ytor kan bebyggas med flerbostadshus. Självklart måste vi ordna bättre kollektivtrafik i hela området – öppna tunnelbanestationen i södra delen av Skarpnäck eller fixa ordentligt med bussar.

Vi har alltså hela tiden sagt ja till bebyggelse i den östra delen av området. Den här detaljplanen rör den västra delen där man alltså slösar med mark genom att bygga villor, radhus och kedjehus – verkligen en riktig *urban sprawl*. Eländigt!

Jag säger bara: Lägg ned Bromma flygplats! Det är stort som Östermalm. Attans vad mycket hyresrätter vi kan bygga där!

Anförande nr 217

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är så här, Cecilia Obermüller, att vi har varit väldigt tydliga med att Stockholm behöver alla typer av boendeformer. Den här bebyggelsen är ett alldeles ypperligt komplement till andra typer av boenden runt omkring i vår stad.

Jag för min del skulle gärna i det kommande området ta en promenad i det här villaområdet, i promenadstaden. Det kommer nämligen att vara ett fantastiskt boende. Det kommer att finnas bra kollektivtrafik. Dessutom är det så här, Cecilia Obermüller, att det är en stiftelse, Stora Sköndal, som äger marken och som bestämmer att de gärna vill ha den här typen av boende och bidra till Stockholms bostadsmarknad på det sättet. Det är väl ypperligt att vi då anammar detta.

Sedan är det fantastiskt att höra dig tala om konsekvens. Om det är någon som inte är konsekvent är det Miljöpartiet! Det är för glest, slösa inte med mark, bygg tätare – men inte här!

Har vi hört det förut?

Anförande nr 218

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (m): Vi har varit konsekventa. Ända sedan planen började bearbetas har vi sagt nej till den västra delen och ja till den östra, så där finns det en stor konsekvens.

När det gäller kollektivtrafiken är det absolut nonsens att det blir bra förbindelser i det här området. SL kan möjligen leda in busslinjer här, men det står ingenting och finns ingenting beslutat om det – icke någonting.

Stiftelsen Sköndal äger faktiskt inte stora delar av det område som vi nu detaljplane-lägga utan en mycket större andel i den här detaljplanen är stadens mark. Det bortser du ifrån.

Anförande nr 219

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Det här ett fantastiskt förslag! Det kommer att bli så bra, så bra! Det blir 205 nya bostäder i Sköndal, och vi är inte förvånade över att Miljöpartiet säger nej. Miljöpartiet sade tidigare när det gällde frågan om samarbete att det skulle de nog fixa – med fokus på nog.

Cecilia pratar om den täta staden, promenadstaden. Ibland tror jag att ni bara pratar om promenadstaden i city. Promenadstaden för oss som bor i Sköndal är promenaden till Gullmarsplan, Bagarmossen, Skarpnäck, Fagersjö. Vi kan promenera långt. Vi kan cykla, åka kollektivt och mycket annat.

Ett av era argument skulle vara den usla kollektivtrafiken. Cecilia säger också att det inte står något om det i ärendet, men på sid. 300 kan man läsa om kollektivtrafiken. Det är i och för sig bara två små rader, men kollektivtrafiken i Sköndal är helt strålande. Buss 188, 181, tvärförbindelser på Örbyleden och 173:an och 172:an som tar oss till Norsborg, Skärholmen och Ikea. Vi har direktbussar till och från Tyresövägen dit människor går från sina bostäder. Vi har direktbussar till Gullmarsplan och Stockholms city – det finns otroligt bra kollektivtrafikförbindelser från norra Sköndal.

De här människorna, inklusive jag själv förhoppningsvis, kommer att kunna gå dessa hundra meter – nu kommer Cecilia att säga att det är mer än hundra meter, men vi behöver ju alla röra på oss. Man kan också ta cykeln eller något annat. Det ska inte vi politiker bekymra oss över.

Vi har en fantastisk kollektivtrafik i Norra Sköndal. Vi behöver kanske ingen tunnelbana, men visst kan man kanske tänka sig det om man vill. Kom i alla fall inte med något skitsnack om att vi inte har någon kollektivtrafik, för det har vi jättebra i Sköndal!

Men ni vill återigen inte bygga, för ni vill aldrig bygga. Ni vill inte att folk ska flytta till Stockholm, utan ni tycker att vi som kommer från Västergötland eller var vi nu kommer ifrån ska inte ha tillträde till den här staden. Det säger ni i många ärenden. Vi ska flytta hem till våra orter igen, för ni som är födda här vill vara här själva.

Bifall till förslaget i kommunstyrelsen!

Anförande nr 220

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag har flyttat hit ända från Österrike, och vi anser att vi ska lägga ned Bromma flygplats. Det tycker jag vore solidariskt. Det skulle nämligen kunna skaffa plats åt alla från Skåne, Östergötland, Norrland – *wherever*. Massor med hyresrätter! Härligt!

Anförande nr 221

B i r g i t t a H o l m (m): Men varför ska du välja var folk ska bo? Varför kan folk inte få bo i Sköndal? Varför ska du hela tiden bestämma vad som är bäst för den enskilde? Det är helt ofattbart. Det måste vara de enskilda som får bestämma var de ska bo.

Nu är det här ett fantastiskt ställe, och ni säger nej. Ni säger nej hela tiden. Jag förstår inte hur ni ska kunna klara att regera nästa mandatperiod. Det är obegripligt.

Anförande nr 222

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande! Man talar så varmt om promenadstaden från borgerligheten, men jag har alltid uppfattat det som en sorts blandad stad, ganska tät och varierad, där man liksom promenerar och det händer en massa saker. Det dyker upp arbetsplatser, det finns bostäder, service, restauranger och allt möjligt, och dessutom en bra kollektivtrafik.

Men i det här glesa området kommer det bara att vara bostäder – bostäder överallt. Man måste ta sig någon annanstans om man ska få alla den här goda promenadstadens kvaliteter. I stadsbyggnadsnämnden för några år sedan krävde vi också att man skulle utreda en sydlig uppgång för tunnelbanan, för det är nämligen planerat sedan gammalt. Det går att ta upp en uppgång där. Allt är helt och hållet förberett för detta. Då skulle man kunna ha en sydlig uppgång och en rullramp eller någonting så att man kommer lite mer i riktning mot Stora Sköndalsområdet. Men jag minns att det avslogs redan på tjänstemannanivå, för det var ett alldeles för glest område. Det är alltså för glest för att skapa högklassig kollektivtrafik. Vad är det för politik egentligen? Ska vi bygga områden för framtiden som inte går att försörja med bra kollektivtrafik? Bussarna är kringelikrokbussar. Det har varit mycket diskussioner kring det. Det fanns ett förslag där man skulle låta Stora Sköndalsvägen fortsätta i en bussgata ut mot Sköndalsvägen så att man skulle kunna få en någorlunda rak linje ned från Farstahållet och upp till Skarpnäck. Men det lades åt sidan för länge sedan.

Nej, jag tycker inte vi ska bygga sådana här områden. Vi ska bygga områden som uppmuntrar till en bra kollektivtrafik.

Anförande nr 223

B i r g i t t a H o l m (m): Jag stod ju precis här i talarstolen och berättade om 172:an, 173:an, 181:an, 188:an, 802:an, 804:an, 805:an och alla de andra bussarna som går, även om man måste åka en liten kringelikrokväg. Våra vägar i Stockholm är ju inte raka. Då skulle vi inte ta oss fram någonstans.

Dessutom är det så att vi har promenadstad även om vi bor i ytterstaden. Det tar inte slut vid Gullmarsplan. Vi har restauranger, butiker, ett lokalt näringsliv, affärer, skolor och förskolor. En massa människor bor i våra områden. Vi har en jättefin promenadstad.

Jag tror inte ni har varit i Sköndal med omnejd. Ni skulle inte säga så här om ni visste hur situationen var.

Anförande nr 224

E i e H e r l i t z (mp): Promenader kan man ta i skogen och var som helst, och det är väldigt fint att promenera. Men ”promenadstad” är ett speciellt begrepp. Det ska gå att promenera, och det ska vara stad. Det är inte det här området alls.

När det gäller kollektivtrafiken finns en rad busslinjer som går där, men de går inte så ofta. Endast i rusningstid går de ofta. Annars går de väldigt sällan, och nu planeras det här området speciellt just med tanke på det. Man har en väldigt hög parkeringsnorm. Det är alltså tänkt att de flesta ska åka bil till och från det här området.

Anförande nr 225

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande! 172:an, 173:an och 188:an och allt vad det är går där borta. Det vet jag också.

Vänsterpartiet är i alla fall för att vi ska bygga i det här området. Frågan är ganska gammal. Den har hållit på i ungefär tio år i olika skeden. Vi är positiva, för vi tror att i en framtid kommer vi att ha en bra kollektivtrafik här. Vi måste alla arbeta för att det ska bli en bra kollektivtrafik här, och det är inte omöjligt. Vi skulle nämligen alla kunna arbeta för att den södra uppgången på Skarpnäcks tunnelbanestation, som är förberedd av SL men inte öppen ännu, öppnas. Inte bara för det här området utan också för alla de nybyggnationer som har skett i Skarpnäck i just den delen. Får vi fler planhandläggare kanske vi även bygger uppe i Skarpnäcks gård 1:1 längst upp. Då blir det kanske ännu fler människor som bor där.

Södra Skarpnäck och Sköndal är alltså områden som man bygger ut väldigt mycket. Med en bra kollektivtrafik i området kommer det att bli jättebra. Dessutom är vi inte oroliga för trafiken inne i området, för det kan också bli bra på Torsten Levenstams väg. Det står ”gata”, men det är nog fel.

Inte minst öppnar detta också upp för andra kollektivtrafiklösningar. Vänsterpartiet är för en tvärsparväg som går mellan Skärholmen-Hagsätra-Farsta-Skarpnäck. Om man tänker på sikt skulle det vara väldigt bra att ha något som knyter ihop de här områdena så att det blir lättare att resa. Att promenera är lite svårt ibland, speciellt om man ska gå långt. Det tar ungefär två timmar att gå till Hötorget från det här området; jag har provat. När det gäller promenadstaden är det inte alla som orkar och kan gå så långt. Därför är det viktigt att vi bygger ut kollektivtrafiken i det här området.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 226

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Från början hade jag inte tänkt säga så mycket i den här debatten, eftersom vi är hyggligt eniga med majoriteten. Det är väl ordvalen och retoriken vi funderar över, när det räcker med att det bara låter bra.

Man kan ändå fundera på en del saker efter att ha hört den här debatten. Dels måste jag bara få säga att det är anmärkningsvärt när ett ansvarigt borgarråd använder sitt

inledningsanförande till att i stället för att faktiskt prata om ett bostadsprojekt och vad det innebär, vilka konsekvenser det kommer att få för både stockholmarna och dem som bor i närheten inte kan låta bli att gå i opposition.

Kristina Alvendal! Jag uppmanar dig att i fortsättningen som ansvarigt borgarråd ta ansvar. Sedan får du gärna attackera oss. Du får gärna återkomma i andra anföranden och fundera över hur vi skulle ha agerat om vi satt i majoritet, men nu är inte vi i majoritet. Vi håller med er i den här frågan, så man blir lite konfunderad.

Jag kan heller inte låta bli att reagera när jag hörde Abit här uppe i talarstolen som säger att de är så bra och att alla bostadsprojekt är jättebra. Om man nu ska fundera på något som kanske inte är fullt så bra och som kanske skulle behöva göras bättre handlar det i det här läget om blandade upplåtelseformer. Jag är medveten om att man inte alltid kan bygga både högt och lågt på samma ställe, och det kanske inte är möjligt att ordna här, men Abit och hans parti stoppade till exempel Fickuret i Örby. Kanske ska man sopa framför egen dörr innan man går till attack.

Birgitta Holm, man blir nästan full i skratt när man hör dig prata om att det skulle vara oppositionen som snackar om promenadstad i innerstaden. Snälla du, det var någon från ditt parti som skrev en debattartikel och pratade om promenadstaden i Stockholms innerstad – inte vi. Vi brukar vurma för förorten och ytterstaden, för vi tycker att det är en viktig del av Stockholm.

Jag yrkar bifall till borgarrådets förslag!

Anförande nr 227

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag tycker att det vore klädsamt om oppositionens företrädare, Teres Lindberg, sade något i sitt inlägg och berättade vad hon ville i stället för att recensera allas inlägg.

Jag tycker att det är jätteviktigt att berätta vad vi vill, och det gjorde jag också. Men jag kunde inte låta bli att slänga in en fråga om hur oppositionen ser på sin bostadspolitik. Jag förstår, herr ordförande, att Teres Lindberg tycker att det är väldigt jobbigt och nästan lite genant att få frågan och kanske ha Miljöpartiet på sin vänsterkant med sig som inte riktigt tycker likadant, som inte strävar åt samma håll.

Jag tycker ändå att det är ganska viktigt att berätta vad vi vill, men jag vill också fråga vad ni vill. Till skillnad från dig berättar jag ju i mina inlägg vad jag vill. Det gör inte du.

När det gäller promenadstaden handlar det om en vision för hela Stockholm och inte enbart för Stockholms innerstad. Det här gäller Stockholms ytterstad och ett försök att bygga bort de barriärer som har skapats över många år.

Anförande nr 228

T e r e s L i n d b e r g (s): I det här ärendet vill vi uppenbarligen samma sak. Jag yrkade till och med bifall till ditt förslag.

Jag är inte faktiskt inte det minsta generad. Jag tycker heller inte att det är det minsta besvärligt. Förra mandatperioden byggde vi 20 000 nya lägenheter. Det går. Det är inga problem, och vi kommer att klara det igen.

Anförande nr 229

A b i t D u n d a r (fp): Teres, jag ställde en fråga till Miljöpartiet: Varför säger man nej till 205 bostäder och en förskola? Det borde bekymra dig. I stället för att kritisera mig borde du tänka på hur du kommer att agera och samregera med Miljöpartiet.

I stället för att ställa dig själv den frågan börjar du angripa mig. Det är anmärkningsvärt. Du känner mig; du vet att vi har en väldigt seriös bostadspolitik.

Anförande nr 230

T e r e s L i n d b e r g (s): Abit! Jag kunde inte låta bli att reflektera över det faktum att det alltid är så storsvulstigt när man hör folkpartister prata om bostadspolitik. Men ni är inte alltid så himla bra ni heller! Det jag sade var att ni skulle sopa framför egen dörr. Det var en uppmaning. Jag hoppas du tar den till dig.

Anförande nr 231

B i r g i t t a H o l m (m): Mitt inlägg handlade om att promenadstaden, precis som borgarrådet sade, faktiskt förbinder hela Stockholm och att vi inte har en promenadstad bara i innerstaden utan även i ytterstaden. Det var det som var syftet med mitt inlägg, men det kanske Teres Lindberg inte förstod.

Något som jag inte förstår, men det kanske Teres kan återkomma till, är: Om nu ni socialdemokrater och även Vänsterpartiet, måste man ärligt erkänna, är överens med oss i den här frågan, vill jag fråga varför ni har skrivit ett så konstigt särskilt uttalande. Kan du förklara det för oss?

Anförande nr 232

T e r e s L i n d b e r g (s): När det gäller promenadstaden kan jag bara säga att det är upp till bevis! Det var skönt att höra dig här, men det är definitivt *inte* så att det är oppositionen som *inte*, i jämförelse med majoriteten, vurmär för ytterstaden utan snarare tvärtom – det är väldigt mycket innerstad från majoriteten i den här salen.

När det gäller vår syn på frågan vill vi föra en politik som gäller för alla stockholm-are.

Anförande nr 233

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Miljöpartiet vill följande:

1. Vi vill inte att man bygger sönder värdefull naturmark. Det här handlar om värdefulla biotoper, skyddsvärda och rödlistade arter som definitivt kommer

att försvinna. Det är konstiga kompensationsresonemang som förs i ärendet. Mycket konstigt.

2. Ska man ta naturmark ska man inte bygga *urban sprawl*. Då ska man inte bygga småhusbebyggelse utspridd med en massa parkeringsplatser. Det är en total felanvändning av mark. Tar man grönmårk i anspråk ska man åtminstone bygga flerbostadshus i större utsträckning. Men eftersom Miljöpartiet inte kommer att vinna gehör för att platsen inte ska bebyggas utan att man bara ska bygga på den östra delen av området där man tänker bygga flerbostadshus, vill jag åtminstone skicka med en brasklapp.

[bild] Stiftelseområdet är byggt på schaktmassor. Det ligger alltså högre upp. Jag har varit där. Det är jag som har tagit alla bilderna, Birgitta. Jag har varit där, och min son finns med på en av bilderna som bevis.

Området ligger alltså på schaktmassor. Dessa schaktmassor rör sig. Ledningarna går sönder ständigt. Det som rinner ut från schaktmasseområdet är alltså avloppsvatten. De nya villorna kommer att ligga i en ström av avloppsvatten om man inte fixar det här. Det är alltså den brasklapp jag tänker skicka med: Fixa det här! Det är nämligen vidrigt. Slammet i gyttjepölarna luktar verkligen illa, och det här ligger alltså i ett område som går ned till Flaten och Drevviken, som kommer att ta emot det mesta. Lite grann från det norra området går till Flaten.

Det här är känsliga områden, så ni måste verkligen fixa avloppssystemet uppe i Sköndal. Det står väldigt lite om hur man tänker ordna det med avloppslösningar i området. Vi har ett jätteproblem med stiftelseområdet som sådant.

Jag yrkar på vårt avslag!

Anförande nr 234

Birgitta Holm (m): Ordförande, fullmäktige! Jag var tvungen att begära ordet. När det gäller busslinjerna vill jag säga att Eie Herlitz behöver läsa SL-tabellen. Den finns att ladda ned från nätet, eller så får du och hämta en på SL-center. De här bussarna går inte bara i rusningstrafik. De går över hela dygnet; det går till och med nattbussar. Fattar du hur mycket bussar det går hos oss i Sköndal!

Så far inte omkring med en massa osanning. Det hedrar dig, Maria Hannäs, att du pratar i sakfrågan. Vänsterpartiet har ett särskilt uttalande. Jag tycker att det hedrar er. Det är helt fantastiskt – jättebra av er, som sagt var.

Cecilia, tror du vi ska bygga hyddor på Kurrekurreduttön eller något sådant? Du säger att man måste fixa med rör och grejer, och det finns avfall där. Men det är ju inga hyddor av bambupinnar vi ska bygga. Och är det nu så att det är en massa avfall som rinner där, hur kan det då finnas djurliv och rödlistade saker, vad det nu kallas för. Jag är inte så himla miljökunnig på det här området. Men om det nu finns avfall där, hur kan man då ha liv? Kan du svara på den frågan?

Anförande nr 235

E i e H e r l i t z (mp): Jag minns nog. Det är en tre fyra år sedan jag gick i det där området, och då låg den här grå slammiga bäcken där. Det är ett så litet grönområde och ändå en stor bäck där, och bara det gjorde ju att man blev misstänksam. Så var det det här äckliga grå runt omkring där vattnet rann. Jag trodde att man hade fixat det för länge sedan. Det är verkligen dåligt att låta avlopp rinna ut på ställen där folk går och står.

När det gäller kollektivtrafiken är en av de viktigaste sakerna för att bilister ska välja att åka kollektivt är att det inte är några byten. Därför bör nya bostadsområden byggas i anslutning dels till befintlig kollektivtrafik, dels till presumtiv, alltså kommande, kollektivtrafik. Länken mellan Farsta och Sköndal vet vi ingenting om, om den ens kommer. Den finns med i skisser, men det finns inga beslut.

Anförande nr 236

B i r g i t t a H o l m (m): Ibland blir man alldeles häpen över ert resonemang. Varför har ni inte gjort något åt det här skräpet som var där redan för sex sju år sedan? Varför har ni låtit det vara? Varför har ni inte gjort något när ni hade majoritet tillsammans med Socialdemokraterna och Vänstern förra mandatperioden? Varför har ni bara suttit och låtit det vara en massa avfall i stället för att göra något?

Svara på den, du!

Anförande nr 237

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Ärendet är ju inte riktigt fixat. Det finns inte ens en detaljplan i ärendet. Ni har missat en del grejor i det hela. Jag tycker att det minsta när man ska anta en detaljplan i kommunfullmäktige är att det ska finnas en detaljplan att titta på. Den finns inte utställd, den finns inte i handlingarna. Jag säger till om detta – då kopieras det och läggs ut på sittande möte. Är inte det illa?

Sedan har man inte uppmärksammat det här med avloppsledningarna som man kan se när man går ut i skogen där och tittar och luktar. Det är alltså avloppsledningar, inte avfall, och avloppsledningarna knäcks där inne i schaktmassorna. Det var ett tips från mig till er: Ta hand om avloppsledningarna, annars kommer de som ska bo i de här dyra villorna – inga hyddor – att bli skitsura, ursäktat uttrycket, när det rinner ned avloppsvatten i deras trädgårdar.

Det är alltså bara ett välmenande tips. Du kan också gå på en liten biologikurs. Det finns massor på universitetet.

Anförande nr 238

B i r g i t t a H o l m (m): Det var ändå en fin bild på din son!

Anförande nr 239

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Jag begärde ordet, för jag tycker att Cecilia Obermüller faktiskt är politiskt ohederlig.

När du är ute i våra villaområden i Älvsjö verkar det som att villabebyggelse är det mest fantastiska som finns, och det kommer du att omhulda och värna till din sista blodsdroppe. Du kommer att göra allt för dessa villaägare överallt för att det ska vara så bra som möjligt.

Men både i budgetdebatten och här står du och säger att villabebyggelse i princip ska bort. Villabebyggelse är av ondo, och villabebyggelse ska inte finnas. Ni i Miljöpartiet är inte som Moderaterna på den borgerliga kanten som vill bygga sådana här förfärliga och otäcka villaområden i Stockholm. Sådana ska inte finnas, för det är så hemskt så det är förfärligt.

Jag förstår inte heller vare sig dig eller Eie Herlitz. Ni pratar om promenader, promenadstad och promenadområden. Jag trodde att Miljöpartiet var för att föra ut skog och mark och miljö på det här sättet, men nu kan man inte ens promenera i villaområden. Där duger det inte att promenera, för det är ingen promenadstad. Det måste vara riktiga höghus och riktiga flerbostadsområden för att man ska promenera där.

Nog är ert resonemang i detta lite märkligt.

Anförande nr 240

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Berthold! Det är faktiskt en stor skillnad på befintliga trädgårdsstäder som byggdes under 30- och 40-talet och senare. Det finns en borte begränsning för Stockholms kommun. Vi kan inte annektera Solna, Sumpan och andra kommuner; vi har gränser för vår kommun. Inom dessa gränser har vi värdefull naturmark och värdefulla biotoper. Vi har även områden där vi kan bygga, bland annat Bromma flygplats och andra industriområden. Vi har massor med bra ställen att bygga bostäder på, men vi tycker inte att man ska lägga dem i värdefulla naturområden. Vi säger: Bygg på östra sidan om vägen, men låt bli den västra.

Det är stor skillnad mellan att skydda och bevara befintlig villabebyggelse och att slösa på mark och bygga småhus i Stockholm i dag. Det är mycket stor skillnad!

Visst kan man promenera, men det är inte det Kristina Alvendal menade med promenadstaden. Det här går stick i stäv med en promenadstad. Det här är bara utglesning och massor med parkeringsplatser. Det byggs inte för att åka kollektivt, utan det byggs för att åka bil.

Anförande nr 241

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Det är sättet du uttrycker dig på som jag reagerar över, att det i det ena sammanhanget, där du tror att du kan vinna politiska poäng, är värdefullt med villabebyggelse och villaområden. Men vid andra tillfällen och när det passar på det hållet är de inte vatten värda. Då ska det helst rivas och

byggas höghus även där det är villabebyggelse, om jag fattar dig rätt. Det jag tycker är så ohederligt är det sätt som du klankar ned på villaområden. Det finns ju så många människor som är intresserade av att få bo i villa, inte minst barnfamiljer som vill ha ett lugnt och sansat område att bo i, där de kan trivas, promenera och ha det gott och bra. Men nej, det ska du förmena dem. Du ska bestämma att sådant inte ska få finnas. Och ni kommer dragande med Bromma varenda gång, men hur är det med alla de andra ärenden som ni säger nej till?

Anförande nr 242

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag begärde ordet eftersom jag blev extremt förvånad över Teres Lindbergs raljanta ton i det här ärendet.

Jag var vice ordförande i stadsbyggnadsnämnden under den förra mandatperioden, det vill säga, jag hade samma position som Teres Lindberg har i dag. Jag vet inte om jag gör något hemskt avslöjande nu, men jag kan berätta att inför varje stadsbyggnadsnämnd talade jag med stadsbyggnadsroteln om samtliga ärenden. Detta gjorde jag för att Folkpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna var extremt angelägna om att målet med 20 000 bostäder skulle uppfyllas. Vi var fullt medvetna om att detta inte skulle ske med hjälp av Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Jag tror att vi måste kunna ha ett samarbete över blockgränserna när det gäller byggande. Att då använda detta raljanta tonfall när man i grunden faktiskt är överens tycker jag är oansvarigt. Vi måste kunna samarbete kring de här frågorna, och när man är överens kan åtminstone vara så generös att man faktiskt vågar säga det också.

Vi stödde er i nästan allt byggande som skedde under den förra mandatperioden, trots att vi var i opposition, och det var för att vi tyckte att det är viktigt att Stockholm växer och att vi får tillräckligt med bostäder för alla de människor som faktiskt vill bo i den här staden.

Jag hoppas verkligen att vi, om ni återkommer till makten, kan återupprätta det goda samarbetsklimat som vi faktiskt hade under den förra mandatperioden.

Anförande nr 243

T e r e s L i n d b e r g (s): Tack, Lotta Edholm, för att någon har sans och reson i den här debatten. Det är inte så lätt när man av det föredragande borgarrådet, fast vi faktiskt är överens – jag yrkade ju till och med bifall till både borgarrådets och kommunstyrelsen förslag – redan i anförandetexten blir påhoppad i opposition. Det är ju oppositionens roll att opponera och majoritetens roll att försvara sig, men i den här salen verkar det vara det omvända när vi pratar om bostadspolitik.

Tack igen, Lotta!

Anförande nr 244

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag tror att det är viktigt att man ibland försöker avhålla sig från det raljanta tonfallet. Vi står inför jätteproblem. Vi har inte tillräckligt med bostäder. Vi måste hjälpas åt att bygga bostäder, och jag kan

inte begripa hur man kan ha ett sådant raljant tonfall i ett ärende där man faktiskt i huvudsak är överens.

Anförande nr 245

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag satt inte i stadsbyggnadsnämnden förra mandatperioden, men jag satt i Stockholmsshems styrelse. Lotta Edholms minne tycks vara bra men kort.

Alla förslag, mer eller mindre, som var på vårt bord vad gäller nybyggnation av hyresrätter i Stockholmsshems regi reserverade ni er mot. Jag vet inte vem som är hederlig och vem som raljerar över vems politik.

Anförande nr 246

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det var med förlov sagt bland det dummaste jag har hört på länge. Självklart var vi för att Stockholmshem, Svenska Bostäder och Familjebostäder skulle bygga liksom alla privata hyresvärdar och bostadsrättsföreningar och privata byggbolag som ville bygga bostadsrätter. Det handlar naturligtvis om vilka beslut man fattar i stadsbyggnadsnämnden, för det är där besluten tas om detaljplanerna. Självklart ställde vi upp på Stockholmshem när de ville bygga också, annars hade vi aldrig uppnått 20k. Dessutom skulle 20k aldrig ha uppnåtts om det hade varit upp till Vänsterpartiet och Miljöpartiet!

Anförande nr 247

M a r i a H a n n ä s (v): Birgitta Holm! Ärendet handlar om Sköndal, och du sade till Sköndalsborna att du tyckte det var så bra kollektivtrafik. Tänker du säga till dina väljare att det är så bra kollektivtrafik till det nya området? Vi tycker att den måste bli mycket, mycket bättre, till exempel med en tunnelbaneuppgång som öppnas, med en tvärspårväg Farsta-Sköndal-Skarpnäck. Det skulle bli en bra kollektivtrafik.

Du sade också att du tyckte att jag var saklig. Men det är inte så, utan det är Vänsterpartiet som har en saklig politik. Det är en genomtänkt och bra och mycket rättvis bostadspolitik!

*§ 27 Detaljplan för Norra Djurgårdsstaden, Hjorthagen Dp 2001-07633-54
(utl. 2008:174)*

Anförande nr 248

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Det här ärendet handlar om den första etappen av en ny stadsdel. Utrymmet för nya stadsdelar är begränsat i Stockholm, även om jag anser att Stockholm är långt ifrån färdigbyggt. Därför blir också detta beslut som jag hoppas att fullmäktige fattar i kväll lite historiskt. Det är historiskt även för att den nya stadsdelen ligger i en historiskt intressant miljö.

Den första etappen, som kvällens ärende handlar om, rör 670 bostäder i den nya stadsdelen som vi lite till mans brukar kalla Nya Värtan eller Norra Djurgårdsstaden. Det är en stadsdel som framöver kommer att ha ungefär 20 000 invånare och inrymma 25 000 arbetsplatser. Det är en väldigt spännande stadsdel.

Den kommer också att präglas av olika stilar. I denna första etapp handlar det om lite lägre avtrappad bebyggelse för att finna en harmoni med Nationalstadsparken och bland annat den gamla gasverkstomten.

Längre fram hoppas jag att vi i kommunfullmäktige i Stockholms stad ska kunna ta ställning till andra delar av stadsdelen som mer har en prägel av högre hus. Jag brukar kalla det för Stockholms Manhattan. Det kommer att lägga längre ut i Värtan.

Den nya stadsdelen harmonierar väldigt väl med den vision för Stockholm som jag gärna kallar för promenadstaden: att bygga tätt men också bygga samman tidigare isolerade områden. Promenadstaden har väldigt många fördelar. Det blir mer levande med korta avstånd. Det blir levande bottenvåningar som gör det tryggt att röra sig i området, och det är också en stad som är miljövänlig. Den täta staden kräver mindre energi och färre resor.

Den nya stadsdelen kommer också att få en väldigt tydlig miljöprofil. Det blir ett av stadens två nya miljöprofilområden. Jag är glad att i kväll också kunna säga att fullmäktige kommer att få följa arbetet med denna stadsdel vid flera tillfällen under flera år. Det är ett välbehövligt tillskott av bostäder i ett växande Stockholm. Vi kommer 2030 att vara runt en miljon invånare i Stockholms stad. Det är fantastiskt att vi också kan hitta platser för nya stadsdelar i centrala Stockholm.

Därmed, herr ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 249

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och medborgare som lyssnar! Jag förvägrades bordläggning av detta ärende i stadsbyggnadsnämnden, så jag har inte skrivit någonting tidigare i frågan i augusti månad. Men jag tänkte säga några ord nu i stället.

I huvudsak tycker vi att det här förslaget är bra. Norra Djurgårdsstaden är ett av Stockholms stora stadsutvecklingsområden som fullmäktige är ganska överens om

ska byggas, även om vi kanske har lite olika åsikter om *hur*. Men att det ska bli en miljöprofilstadsdel är ett måste. Det är ett fantastiskt vattenläge, och med den närhet till Nationalstadsparken som det är kommer detta att bli en fantastisk boendemiljö.

Den första etappen är väldigt spännande, tycker jag, för i den ligger det kulturhistoriskt värdefull miljö. Bland annat finns det portvaktshus, det finns olika villor som alltså ska bevaras och som kan användas i området i just den här detaljplanen på ett bra sätt som befolkningen kommer att kunna ta del av.

Många har framfört kritik i ärendet under planprocessens gång, men när det gäller en del av de biotoper som finns kommer man att sätta skyddsbestämmelser för dem. Det tror vi kommer att fungera bra. Det handlar bland annat om alridån vid Husarviken, runt villatomterna och i Kontorsparken. Man kommer också att förstärka växtligheten med nyplantering, och det tror vi på. Den här platsen är ett fruktansvärt dåligt område i dag. Det är jättestora markföroreningar. Jag kommer inte ihåg vilka sorter det är, men det är verkligen mycket föroreningar i marken som ska tas om hand.

I tidigare förslag var det en högre exploateringsgrad. Den är nu sänkt, vilket vi tycker är bra.

Något som man behöver jobba mycket mer med i området är gång- och cykelbanor. Även kollektivtrafiken behöver förbättras. Det handlar om promenadstaden, men för många äldre och funktionshindrade som inte kan och orkar gå och därför kanske inte kan ta sig runt i promenadstaden är det jätteviktigt med gångbanor som är sådana att man lätt kan rulla till exempel en rullstol. Det behövs som sagt också bättre kollektivtrafik på något sätt. Det är för en del väldigt långt att gå till tunnelbanan i Ropsten till exempel.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 250

A b i t D u n d a r (fp): Först vill jag yrka bifall till kommunstyrelsen. Jag hade tänkt säga ungefär det Maria Hannäs och Kristina Alvendal redan har sagt.

Låt mig ändå säga att det är jättegädjande att man bygger 20 000 bostäder för stockholmare och 25 000 nya arbetsplatser. Planförslaget innebär inte någon skada för Nationalstadsparken. Det tycker jag är väldigt viktigt. Tvärtom kommer det att innebära bara positiva konsekvenser. Man möjliggör omfattande markrening, vilket Maria var inne på, och det leder till att området blir en attraktiv miljö för boende och även rekreation. Framför allt tycker jag att det är fantastiskt att det blir tillgängligt för människor, för stockholmarna. Det tycker jag är väldigt positivt, och det har också sagts här tidigare.

Planförslaget innebär också möjlighet att förstärka växtligheten i området, till exempel genom nyplantering av träd. Det är bara positivt. De skäl Miljöpartiet hänvisar till i sin reservation förvånar mig jättemycket. Återigen bevisar man att man är emot tillväxt i Stockholm. Man vill inte ha nya bostäder för de människor som ska flytta hit. Man säger bara nej och nej.

Jag tycker därför att Miljöpartiet har en skyldighet att redogöra för stockholmarna vad ni vill och hur ni ska lösa framtida problem. När det gäller detta kommer jag aldrig att ge mig.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 251

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Abit! Vi tycker att det är bra att man bygger i det här gamla gasverksområdet, och vi vill väldigt gärna fortsätta bygga bostäder. Men vi tycker att utformningen inte blev tillräckligt hänsynsfull mot Nationalstadsparken, och vi har hela tiden sagt att man ska se till att inte klippa av grönskorridorerna, alltså spridningsvägarna, mellan norra och södra Djurgården. Det är väldigt viktigt, eftersom det är vår nationalstadspark. Det är en pärla vi har som vi måste värna om, och den här planen är fortfarande inte utformad med tillräcklig hänsyn tagen till Nationalstadsparkens värden, anser vi och väldigt många med oss faktiskt.

Anförande nr 252

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker inte att ni är konsekventa. Framför allt är det mycket paradoxer i er politik. Det blir nästan intill fanatism – ursäkta att jag använder det uttrycket och om du blir upprörd – för det hänger inte ihop. För det första är markreningen i dag ett problem. Nu renar man marken, och det kommer att innebära tillväxt och ge möjligheter till nya träd för området och för rekreation för människor i den delen av staden.

Därför går det inte ihop för mig. Hur försvarar ni miljövärdena?

Anförande nr 253

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Denna detaljplan utgör den första etappen i det som kallas Norra Djurgårdsstaden men som även fortsättningsvis bör benämnas Hjorthagen. Det vill de boende och väldigt många runt omkring, så jag tycker att vi ska kalla det för Hjorthagen.

Detta nya Hjorthagsområde har goda förutsättningar att bli en klimatneutral stadsdel med ekologisk spjutspetsteknik. Stadsdelen har också goda förutsättningar att bli en mycket bra boendemiljö, men att som första steg föra fram den mest problematiska och känsligaste delen av området är inte så bra, tycker vi. Utställningsförslaget har tyvärr endast förbättrats marginellt jämfört med programförslaget. Alternativa förslag till bebyggelseutformning och omfattning borde därför tas fram, eftersom förslaget fortfarande styrs av ett för högt exploateringsstal i den här delen och gör för stora intrång i kultur- och naturlandskapet.

Vi vet att man genom detta skär av viktiga spridningsvägar mellan södra och norra Nationalstadsparken. Enligt många remissvar måste dessa bevaras och stärkas, inte byggas sönder. Vi tycker också att det är fel att man bygger i Duschparken, i Hjorthagsparken och Kontorsparken. Skogsområdet norr om villorna bör man inte heller förstöra, utan det bör skyddas. Men det görs intrång i dessa områden.

Markuppfyllnader, som man gör väldigt mycket, måste man försöka undvika, och ett väldigt långt och högt plank som man lägger längs med Fiskartorpsvägen får absolut inte tillåtas. Det stänger nämligen av en välkänd viltväg.

Det är som sagt brister i förslagen i detaljplanen som gör att Miljöpartiet avstyrker den nuvarande utformningen.

Det finns även andra problem, till exempel med strandskyddet och den här alridån som inte alls skyddas, Vänsterpartiet. Den kommer att glesas ut väldigt. Det ska byggas bryggor, det ska byggas broar. Det står om utglesning och inte om något skydd för någon alridå. Det är inte utmärkt varje träd som ska skyddas, utan det ska glesas ut väldigt mycket. Då försvinner det visuella intrycket av Nationalstadsparken.

De långsiktiga hållbarhetsperspektiven måste vi integrera i arbetet mycket tidigt. Det går inte att slänga in det senare. Det saknas miljöplan för området. Det blir bara lite grön fernissa. Som tur är blir det låga parkeringsnormer i alla fall. Det är nämligen svårt att ordna garage under husen.

Vi tycker att man skulle göra något kul, lite nyskapande arkitektur i området. Gör om och gör rätt! Det är vad vi anser.

Anförande nr 254

Inge-Britt Lundin (fp): Ordförande, fullmäktige och Cecilia Obermüller! Det här är alltså ett område där Miljöpartiet säger att man skulle kunna bygga bara man ritar om det. Sedan radar ni upp problem. Det finns egentligen ingenting positivt i det som ni har skrivit om byggnationen i det här ärendet. Gud bevara Brommaborna om ni ska bebygga Bromma flygfält! Hur många hinder kommer ni att leta fram för att slippa bebygga Bromma flygfält när det kommer till kritan?

Anförande nr 255

Cecilia Obermüller (mp): Jag sätter mig gärna med Inge-Britt och ritar en tät, promenadvänlig, varierad och funktionsblandad stad på Bromma flygplats om hon vill.

Anförande nr 256

Maria Hannäs (v): Jag tänkte bara säga till Cecilia att i det utlåtande som vi har framför oss här i fullmäktige står det tydligt att man när det gäller just alridån vid Husarviken, villatomterna och lövträden i Kontorsparken funderar på att de ska bevaras, antingen som park eller genom skyddsbestämmelser.

Så står det faktiskt, och det måste jag på något sätt ändå lita på.

Anförande nr 257

Cecilia Obermüller (mp): Jag har också läst ärendet och antagit det i stadsbyggnadsnämnden. Det står väldigt mycket om hur man först ska gles ut hela

alridån och göra olika åtgärder. Sedan kan man skydda, men då är det kanske inte så mycket kvar. Det är problemet.

Anförande nr 258

H e l e n a B o n n i e r (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vill egentligen bara säga: Äntligen! Det här är något som vi har sett fram emot så länge. Det har varit en lång resa för att komma fram till det förslag som nu föreligger och som ska antas som detaljplan. Det är med stor tillfredsställelse som jag hoppas om en stund få höra klubbslaget.

Det är relativt sett total enighet, om vi bortser från lite detaljer som kanske kommer att klargöras så småningom, om hur det här ska gå till. Jag vill gärna också tacka för det arbete som har lagts ned här. Det är ett utmärkt exempel på en god planering i samarbete och ett föredöme för hur olika aktörer kan samarbeta för att nå ett bra resultat. I den detaljplan vi nu antar kommer arbetet att fortsätta med att utforma och utveckla den miljöprofil som nya Hjorthagen ska ha inom stadens vision för ett Stockholm i världsklass.

Vi talar ju om hur den nya stadsdelen ska hänga samman i urbana stråk och ge plats för småföretag och verksamheter av olika slag, likaväl som för bibliotek, skolor och annan service. Där skulle jag också vilja poängtera vilket arbete som vår stadsdelsförvaltning har lagt ned och det gehör som vi också har fått för de här idéerna och funderingarna som vi i stadsdelsnämnden har varit eniga om att framföra.

Självfallet är närheten till Nationalstadsparken en tillgång för de boende som kommer till nya Hjorthagen. Jag vill gratulera alla som så småningom kommer att få bo i detta fantastiska område.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 259

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle först vilja ställa en fråga till ansvarigt borgarråd. Det blir ju överbyggda gårdar på alla de här kvarteren, och det står i planen att det ska vara en meter jord ovanpå så att man kan ha en viss växtlighet. Men jag undrar om man verkligen kan ha högväxande träd där. Är det inte för lite? Jag tycker att det är väldigt viktigt att gårdarna i framtiden kan härbärgera högväxande träd så att det blir en fin miljö där man bor.

När det handlar om kollektivtrafiken var stadsbyggnadskontoret väldigt framsynta en gång i tiden. De talade om att vrida upp tunnelbanan till Hjorthagen så att man lättare skulle komma i kontakt med det här området. Man skulle kunna ha både Ropsten och en station rakt upp i Hjorthagen och så ett sådant triangelspår som bland annat finns i Bryssel så att tunnelbanetåget först kör till Hjorthagen och sedan svänger av ned till Ropsten och så tillbaka in till staden. Föraren behöver inte gå mellan den ena änden och den andra. I dag kan vi ordna det automatiskt så att föraren står kvar och hamnar i rätt riktning efter att ha lämnat någon av de här stationerna.

Men det behövs också spårförbindelse, och man har skissat på en spårväg i området. Det är väl bra, men det tar väldigt lång tid om man ska åka med den här spårvagnen ända till innerstaden eller vart den nu går, så det måste till bättre kollektivtrafik till ett sådant här område med så väldigt många människor. Där borde finnas underlag för en förbättrad tunnelbanestandard plus spårförbindelse.

Sedan tjasas det alltid om tvärspårvägar också. Vi bygger väldigt mycket vid Norra Stationsområdet, och vi bygger väldigt mycket här, så här måste förbindas med en tvärspårväg så att dessa områden hänger ihop – även med koppling upp till universitetet och Tekniska högskolan. Det här verkar inte alls genomtänkt, utan det bara pratas lite löst här och där. Jag tycker att det är viktigt att man under arbetet med det här arbetet snarast utreder någon typ av tvärspårväg. Vi behöver både tunnelbana in mot city, spårvagnar i innerstaden och tvärspårvägar mellan dessa halvcentrala områden.

Anförande nr 260

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Jag fick en direkt fråga från Eie Herlitz om de överbyggda gårdarna och den här metern jord. Den vegetation som passar för dessa gårdar är den som ska finnas på plats. Det är naturligtvis inte meningen att det ska finnas flera meter träd på dessa platser, däremot för mindre träd och mindre vegetation ska det självklart finnas plats.

När det gäller kollektivtrafiken är detta en stadsdel som kommer att vara väldigt välförsörjd framöver. Du är själv inne på en tvärbana. Kompletteras den med buss och tunnelbanan som redan finns är det här en stadsdel som verkligen kommer att ha tillgång till kollektivtrafik.

Anförande nr 261

E i e H e r l i t z (mp): När man bygger nytt ska man ha hög klass på gårdsstandarden. Det ska kunna finnas högväxande träd. Det är väldigt fint, även om det kanske tar ett par decennier innan de har kommit sig upp. Men nu låter man alltså bilarnas parkering vara viktigare; det är liksom grunden för alltihop, och så lägger man på lite jord där man kanske kan så lite mindre växter och sådana saker. Jag tycker att det skulle vara tvärtom: Gården ska vara en fin grön miljö för de boende, och sedan får man ordna parkeringen på något annat sätt – i parkeringshus eller under själva byggnaderna eller något sådant.

Anförande nr 262

C e c i l i a Ö n f e l t (c): Ordförande, fullmäktige! Centerpartiet står förstås bakom kommunstyrelsens förslag, och vi har även förberett ett särskilt uttalande enligt följande.

Nationalstadsparken äger stora natur- och kulturvärden, och det är naturligt att många människor vill vistas i parken och bo i dess närhet. Centerpartiet ställer sig positivt till byggandet av Norra Djurgårdsstaden. På så sätt saneras ett gammalt industriområde, och goda kommunikationer med andra delar av staden kommer till

stånd. Att Norra Djurgårdsstaden dessutom blir ett område med uttalad miljöprofil ökar attraktiviteten.

Vi kan inte se att planförslaget strider mot lagen om Nationalstadsparken, och vi förutsätter att lagen följs. Centerpartiets bedömning är att den kommande byggnationen inte skadar parkens värden utan snarare medför att tillgängligheten ökar.

Anförande nr 263

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! När det gäller det här ärendet måste man nästan säga "Äntligen!". Det här har pågått under flera mandatperioder. Inte minst vi jobbade med detta under förra mandatperioden, och det har kommit in massor av synpunkter.

Man får väl säga att det förslag som fullmäktige i dag behandlar har en bra sammanvägning av olika intressen. Vi vill dock understryka att harmoniseringen med Nationalstadsparken är viktig, och vi hoppas också att det fortsatta arbetet kommer att förstärka de kvaliteter som finns i Nationalstadsparken.

Vi är också jättegglada över att det här kommer att bli en miljöprofilstadsdel. Vi vill skicka en uppmaning om att det är viktigt att detta genomsyrar hela projektet och inte bara resultatet, inte minst under själva processen så att vi funderar på att transporterna dit blir miljövänliga och att även byggkvaliteten kommer att inrymmas i miljöprofilen.

Jag vill passa på att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 264

Å s a R o m s o n (mp): Även jag vill uttrycka mig odelat positiv till att vi bygger bostäder i Stockholm på tidigare industrimark. Det här är ett område som definitivt kan bebyggas, och då talar jag om hela projekt Norra Djurgårdsstaden, det vill säga Värtan, eller som partikollega sade, Hjorthagen eller nya Hjorthagen.

Anledningen till att vi kan diskutera det här ärendet i kväll är en detaljplan som enligt Miljöpartiets åsikt borde ha varit bättre, vilket vi redan redogjort för. Det jag vill diskutera i samband med detta är pratet om miljöprofilsområden, för det tas fram väldigt mycket i ärendet. Det är väldigt positivt, och vi i Miljöpartiet tycker naturligtvis att det är jättekul att man från majoriteten vill ta tag i detta.

Problemet är att vi har hört majoriteten prata om detta i över två år. Vi har fortfarande inte fått ett enda konkret förslag på vad man menar. Vad är miljöprofilen i det här området? Vad har man satt för standard och för normer tillsammans med byggarna? Vilka ingångar har man när det gäller miljön inför diskussion om miljöprogram? Har man tillsatt en miljösamordnare?

Alla de här stegen är oerhört viktiga för att få ett grundläggande miljöarbete att fungera. Om det sedan ska vara en hög miljöprofil, och man ska få in lite mer spännande och ny teknik ska det läggas på detta. Det har vi fått höra väldigt lite om i

konkreta termer. Däremot har vi ständigt fått höra om det här med två miljöprofilsområden. Det här är ett av dem – kul, men kan ni inte en gång redovisa vad ni menar med miljöprofilsområden? Kan ni inte någon gång bjuda in till en diskussion med oss om hur vi alla skulle kunna påverka det här, eftersom det är ett arbete som kommer att pågå under mycket lång tid framöver.

Den andra frågan jag vill ta upp handlar om varför den här staden i planeringsskedet av någon outgrundlig anledning faktiskt har varit motståndare till att integrera Nationalstadsparken i sin allmänna planering på ett positivt sätt. Detta är ju anledningen till att detta har tagit så enormt lång tid. Detta säger jag av erfarenhet från diskussioner kring väldigt många projekt som har med Nationalstadsparken och dess närhet att göra. Så fort man kommer med en aspekt som handlar om att man kanske skulle kunna spegla att det här ligger i närheten av, rent av på gränsen eller inuti, Nationalstadsparken, att man skulle kunna hantera detta på ett positivt sätt och dra fördel och nytta av att man ligger i närheten av Nationalstadsparken, att integrera det på ett sådant sätt att vi faktiskt stärker spridningskorridoren mellan norra och södra Djurgården som är den absolut känsligaste punkten i hela Nationalstadsparken – då har det varit väldigt svårt.

Nu har vi tack vare länsstyrelsen fått en något bättre planering i det här området än vad vi hade för några år sedan, och det är vi naturligtvis tacksamma för. Men att bara uppfylla lagen är ett sätt att försöka få detta att inte överklagas till regeringsrätten. Det är en sak, men varför kan vi inte äntligen börja involvera Nationalstadsparken positivt i våra bostadsplaner?

Anförande nr 265

A b i t D u n d a r (fp): Jag har lärt mig här i debatten att varje miljöpartist går upp och säger att det är bra att man bygger – men ändå är man emot det. I kväll kan vi konstatera att Miljöpartiet har varit emot två ärenden som sammanlagt innebär knappt tusen lägenheter.

För mig går det inte ihop. Ni har varit emot de konkreta förslag som finns här. Man kan vara kritisk. Man kan ha konstruktiva förslag. Man kan ha olika synpunkter på saker och ting, men ni är kategoriskt emot alla konkreta projekt. Ni är emot det både i stadsbyggnadsnämnden och här i salen. Då menar jag att ni har ett ansvar gentemot stockholmarna. Jag tycker inte att ni är seriösa. Ni kan inte redogöra för hur många bostäder ni vill bygga i Stockholm. Vi har ju ett stort problem. Vi måste bygga vidare. Stockholm måste växa. Inte minst måste vi tillgängliggöra för människor till exempel den fantastiska miljö detta projekt innebär, men ni går emot det i alla fall. Det ni säger motsägs av era handlingar – tyvärr. Jag är ledsen. *Sorry*.

Anförande nr 266

Å s a R o m s o n (mp): Jag är ledsen, Abit, om vi har varit dåliga på att förklara vår politik och att vi faktiskt menar det vi skriver. Vi menar alltså ett helt avslag på de ärenden där vi säger helt avslag och att marken inte bör bebyggas. Då menar vi det.

Men i det här ärendet säger vi att här vill vi att det ska byggas. Vi vill också att det stora ärendet ska utvecklas. Vi vill att viktningen mellan det här området där den här detaljplanen ligger och de områden som ligger på andra delar av programmet, i Värtan, närmare Hjorthagen, att den kan öka – då menar vi det.

Vi menar att vi vill bygga här. Vi menar att vi vill bygga mycket i hela det här området, och det står vi för. Jag är ledsen om det inte har gått fram till dig i Folkpartiet och kanske andra att Miljöpartiet vill bygga i de stora stadsutvecklingsområdena i Stockholm, och vi vill bygga mycket. Vi vill att nya stockholmare ska känna sig välkomna och att de ska ha någonstans att bo. Det tycker vi är viktigt.

Därför tycker vi också att det är viktigt att man lägger ned tid och kraft på att göra bra bebyggelse, eftersom dessa hus ska stå i hundratals år. Därför tycker vi att någon röst här i fullmäktige faktiskt ska påpeka dessa små anledningar till omläggning av politiken i detaljplanen.

Anförande nr 267

Borgarrådet A l v e n d a l (m): När det gäller miljöprofilen på området pekades Värtan som ny stadsdel med en tydlig miljöprofil ut för ungefär ett år sedan. Det är alltså inte två år sedan.

Sedan vet Åsa Romson mycket väl att det inte möjligt att bara snyta ett miljöprofilsområde ur näsan, utan det krävs ganska mycket arbete. Just nu sitter en projektgrupp som inom kort kommer att redovisa på vilket sätt man ska arbeta med miljöprofilen, vad vi menar med miljöprofil och vilka slutsatser och erfarenheter vi kan dra av det arbete som vi gjorde med Hammarby Sjöstad. Mycket av det vi gjorde där kan vi säkerligen använda. Samtidigt har tekniken gått framåt, och vi vet mycket mer om hur man kan jobba med sådana här områden.

Om vi bara kan se till att fullfölja det arbetet på ett bra sätt kan vi också implementera det på ett bra sätt, och det tror jag är huvudingredienserna för att lyckas.

Anförande nr 268

Å s a R o m s o n (mp): Tack för det, borgarrådet! Det var äntligen ett relativt klart svar, även om jag får ge mig till tåls. Jag har ställt den här frågan under ett antal månader, senast i den förra budgetdebatten. Det var ju för flera budgetar sedan som ni sade att ni skulle ha miljöprofilsområden. I miljönämnden har vi också efterfrågat vad det är man menar och hur vi kan komma in i det här arbetet.

Precis som du kommer ihåg från Hammarby Sjöstad var också miljöprojektet Hammarby Sjöstad ett projekt som gick över år och över mandatperioder. Jag tror att det här är ett arbete som vi skulle behöva se betydligt bredare på och där vi gärna deltar i en diskussion. Det är nämligen svårt med ett område där man redan har definierat detaljplanen som här eller där man gett markanvisningar och startat med byggen. Den ena byggaren vill inte ha sopsug, medan den andra byggaren vill att energilösningen ska vara på ett visst sätt. Då är det svårt att få det att gå ihop, och det är bara en erfarenhet från Hammarby Sjöstad.

Därför vill inte vi att ni nu ska kasta in jätten efter degen, utan att miljöprofilsområdet Norra Djurgårdsstaden eller Hjorthagen faktiskt får bli ett bra miljöprofilsområde.

Anförande nr 269

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara stämma in i en del andra talares glädje över att det faktiskt blir någonting av på det här området. Det är faktiskt en normalstor svensk kommun som kommer att klämmas in i det här området, sett till invånarantalet. Det tycker jag är väldigt spännande.

Det är tyvärr inte bara plan mark att börja bygga på. Därför har det tagit ganska mycket tid, och det kommer att ta ännu mer tid. Det är väldigt kul att det går framåt. Det är ett spännande läge, både kopplingen till hamnen, närheten till grönområden och även närheten till Lidingö som man kanske kan få en tydligare koppling till.

Förhoppningsvis kommer befolkningsökningen och alla arbetsplatser att kunna ge underlag till såväl sjöburen kollektivtrafik som spårvagnar till Ropsten.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag!